

DARBININKAS

Vol. LXIII, Nr. 16
Balandis-April 28, 1978

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

GENEROLAS GRIGORENKA PASISAKO

JAV senatas 68 balsais patvirtino su Panama sudarytą Panamos kanalui naudoti sutartį, pagal kurią kanalo tvarkymas ir naudojimas iki 2000 m. palaipsniui pereis Panamos priklausomybei. Senatas prie sutarties pridėjo savo samprotavimus, pagal kuriuos JAV bet kada turės teisę panaudoti savo kariuomenę kanalo neutralumui ir naudojimui užtikrinti.

Senatui priėmus Panamos kanalo sutartį, Panamos prezidentas Omar Torrijos Herrera pareiškė, kad panamiečiai buvo pasirodę vykdyti kanalo savatažo veiksmus, jei sutartis nebūtų buvusi patvirtinta, tačiau tokiame atveju buvo paruošti ir JAV kariniai daliniai.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance nepavyko įkalbėti Rodezijos partizanų vadų tartis su Rodezijos pereinamąja vyriausybe dėl Rodezijos ateities, bet jis tik, kad ateityje jam pavyks bent vieną partizanų vadą Joshua Nkomo prikalbėti tartis, nes kitaip Rodezijos laukias partizaninis karas, kurį Sov. S-ga ir Kuba remtų ne tik ginklais, bet ir savo kariais.

Panaši būklė susidarė ir P. Afrikos valdomoj Namibijoje, pietvakarių Afrikoje. Čia dėl valdžios rungtyniauja iš Angolos veikiančių Afrikos liaudies orgjos marksistinių partizanų vadas Sam Nujoma ir P. Afrikos sudarytos baltųjų koalicijos su Gerer genties juodaisiais vadas Dirk Mudge. 5 Vakarų valstybės siūlo užbaigti partizanines kovas, sudaryti JT priežiūrojo paliaubų dalinius ir įvykdyti rinkimus, bet P. Afrika bijo, kad šį planą vykdant gali įsigalėti marksistiniai partizanai.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance nuvyko į Maskvą tartis dėl strateginių apribojimo sutarties ir sovietų įsikišimo į Afrikos reikalus. JAV senatas įspėjo prezidentą, kad Carter nesukubėti šios sutarties sudaryti, nes ji yra gyvybinės reikšmės JAV saugumui ir nenatės nesukubės jos tvirtinti.

Prancūzijos laikraščiai paskelbė, kad Prancūzija pietinio Ramiojo vandenyno salose išsprogdo neutroninę bombą, tačiau vyriausybė šios žinios nei patvirtina nei paneigia.

Nato valstybių gynybos ministrai sutarė padidinti taktinių atominių ginklų naudojimą Europoje, o neutroninės bombos naudojimą palikti atvirą tol, kol Sov. S-ga sutiks padaryti atitinkamų nuolatų.

Izraelis atitraukė savo kariuomenę iš 25 kv. mylių ploto pietų Libane, kur jis turėjo užimęs 500 kv. mylių. Kitą mėn. jis žada pasitraukti iki 6 mylių ribos nuo Libano sienos.

Prez. Carter specialus įgaliotinis Art. Rytam Atherton vėl išvyko į Egiptą ir Izraelį sutrikusių derybų atgaivinti.

Sov. S-gos prez. Brežnevą patikino ten besilankantį Angolos prezidentą Agostino Neto, kad Sov. S-ga ir toliau teiks Angolai visokeriopą paramą.

Kipro salos vyriausybė atmetė Turkijos planą Kipro reikalą tvarkyti, nes pagal jį Kipras turėtų būti padalytas į graikų ir turkų sritis.

Kinija painformavo Japoniją, kad ginkluoti kinų žvejų laivai prie Senkaku salų atsirado atsitiktinai.

Izraelio min. kabinetą, norėdamas sumažinti nesutarimus su JAV, paskelbė, kad JT 242 rezoliucija pasilieka derybų pagrindą su arabų valstybėmis.

Dimisijos generolas Petras Grigorenka, kuriam neseniai buvo atimta Sovietų Sąjungos pilietybė, paruošė spaudai pareiškimą dėl naujų represijų Sovietų Sąjungoje, ypatingą dėmesį kreipdamas į Balio Gajausko teismą. Pateikiamas kiek sutrumpintą Grigorenkos pareiškimo tekstą, verstą iš rusų kalbos.

„Apsidžiaugus rezultatais, pasiektais Belgrado pasitarimuose, kur Vakarų vyriausybės dar kartą bailiai atsitraukė prieš Maskvos šantažą, SSSR valdžia ėmėsi dar griežtesnių represijų prieš mūsų šalies žmogaus teisių sąjūdžio dalyvius. Tuoj po žiaurių nuosprendžių, paskelbtų trim Ukrainos visuomeninės Helsinkio susitarimam remti grupės nariams — Mikolai Matusevičiui, Miroslavui Marinovičiui, Piotru Vinsui — valdžia nuteisė 15 metų lageriu ir tremtį drąsų kovotojų už žmogaus teises Lietuvoje Gajauską.

Balį Gajauską esu asmeniškai susitikęs tik vieną kartą 1976, kai jis buvo atvažiavęs su Viktoru Petkum. Neturėjau galimybės su juo artimiau susipažinti, bet iš karto pamaciau, kad tai kristoliškai tyros sielos žmogus. Žmogus, kuriam savo tautos interesai aukščiau už jo paties interesus. Tiesiog nusikaltimas tokį žmogų suimti, teisti ir apšaukti nusikaltėliu.

Tuo metu B. Gajauskas dar neturėjo 50 metų ir jau 25 iš jų buvo praleidęs kalėjimuose už dalyvavimą lietuvių nacionaliniame išsivadavimo sąjūdy. Išėjo jis iš lagerių tik 1973 gegužės mėnesį, o jau 1977 balandį vėl buvo suimtas. Nepaisant visų pastangų jį palaužti Balys Gajauskas išliko garbingu žmogum, tokiu, koku ir buvo. Jis neišsižadėjo savo įsitikinimų, neapšmeižė savo draugų. Ir štai beveik metus praleidęs parengtiniame tardyme, Gajauskas stėjo prieš teismą. Tris dienas teismas stengėsi įrodyti jo kaltę. Kaltinimas antisovietine agitacija ar propaganda, kaip paprastai, nieko neišreiškia. Ir nepasako, kad turima reikalo su garbingu žmogum.

Neįmanoma be pasibjaurėjimo galvoti apie tuos, kurie galėjo nuteisti šitokia bausme žmogų, visą savo gyvenimą atidavusį tamavimui savajai tautai. Žmogus, kuris jau 25 metus atsidėjo lageriuose už lietuvių partizanines kovas, nuteistas dar 15 metų. 40 metų kalėjimų vien už tai, kad jis doras ir drąsus. Gėda. Tris kartus gėda budeliui ir tautų slopintojam!

Ir dar vienas nusikaltimas. Beveik 7 mėnesius praleidęs KGB kalėjime, pervežtas į vieną iš Kijevo ligoninių paralyžuotas žymus ukrainiečių rašytojas Geli-

jus Sniegiriovus. Kas privėdė jį prie tokios būklės ir kokiais metodais? Šito mes dar nežinome. Bet užtat dabar žinome, kad iš jo buvo reikalaujama rašyti malonės prašymą. To iš jo neišgavo! Tačiau, matyt, tikėdamiesi jo mirties, paskelbė klastotę — jo vardu parašytą malonės prašymą. Maža to, kad stengėsi žmogų numarinti, bandė ir jo gerą vardą apjuodinti. Štai tas tikrasis vadinamosios tarybų valdžios — „liaudies valdžios“ veidas.

Valdžia siautėja. Ruošiamas susidorojimas su Helsinkio grupių nariais: Maskvos grupės — Aleksandru Ginzburgu, Jurijum Orlovu, Anatolijum Ščaranskiu, gruzinų — Zvjadu Gamsachurdija, Mirabu Kostava, armėnų — Šagenu Arutjunjanu, Robertu Nazarianu; lietuvių grupės — Viktoru Petkum. Visi jie šiandien KGB kalėjimuose.

Viso pasaulio garbingi žmonės! Protestuokite! Reikia sulaukyti piktadariško režimo ranką, kuri, tęsdama agresiją Afrikoje, tiekdamas ginklus teroristams visame pasaulyje, tuo pačiu metu smaugia savo liaudį. Tegul nusikaltimus darą valdovai atsime, kad liaudies kantrybė nėra beribė. Grėsmingai apie tai primena Tbilisio demonstracija.

New York, 1978.IV.19

Politiniai kaliniai Sibiro tremty. I-oje eilėje iš k. Juozas Laušas, miręs išėjęs iš kalėjimo, Antanas Petrikonis, gyvena Kaune, Stasys Macedonskis, II-oje eilėje — Stasys Čepla, Vilkas, miręs, Jonas Ramanauskas, Juozas Račkauskas, Stasys Doržinskas.

BUVĘ SOVIETŲ POLITINIAI KALINIAI KREIPIASI Į JAV PREZIDENTĄ

JAV Prezidentui Jimmy Carteriui, Amerikos Kongresui

Mes, buvę tarybinių pataisų lagerių politiniai kaliniai, reikiame jums ir Amerikos liaudžiai savo dėkingumą už Jūsų vykdomą kovą politiką, ginant žmogaus teises ir pilietines laisves visame pasaulyje, tame tarpe teisę palikti savo kraštą.

Pastarasis klausimas mus ypač jaudina.

Nuteisti įvairiais politiniais motyvais, mes buvome kaliniai didžiąją savo jaunystės dalį. Atbuvę bausmę, mes pasijutome esą ideologiškai ir psichologiškai svetimoje mums aplinkoje. Turime omenyje ne tik aki-vaizdžius ir nerašytus socialinius apribojimus, kurie taikomi buvusiems zekams. Su savitu gyvenimo prasmės, asmens laisvės ir orumo supratimu, kuris skiriasi nuo oficialios koncepcijos, vyraujančios tarybinėje visuomenėje, mes kiekvieniame žingsnyje pastoviai susiduriame

su nepakantum, įtarimu ir priešiškumu. Savo „kitoniškumo“ pojūtis mumyse pasiekė kankinančią ribą.

Nepriklausomai nuo to, kaip išoriškai susiklostė mūsų likimai, likdami Tarybų Sąjungoje, mes esame pasmerkti lėtai dvasinei mirčiai. Palikti Tarybų Sąjungą yra vienintelė alternatyva.

Mums yra ypač patrauklus bendražmogiški laisvės ir asmenybės pasireiškimo idealai, vyraujantys Jūsų krašte, kuriais remiasi daigianacionalinė Amerikos visuomenė.

Todėl mes prašome Jus ir Amerikos Kongresą leisti mums įvažiuoti ir apsigyventi Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Tuo pačiu mes kreipiamės į TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumo pirmininką L.I. Brežnevą su prašymu leisti mums išvykti iš Tarybų Sąjungos.

Su pagarba,

Repnikovas Viačeslavas Aleksejevičius. Gimęs Maskvoje 1935.XII.8. Gyvena 601601 Vladimiro srityje, Strunino m., Osipenko gtv. 17. Kalėjo nuo 1953 iki 1955 LTPB už antitarybinę agitaciją, „išdavikiškas nuotaikas“, bandymą sukurti „partiją“. 1959-69 Mordovijos lageriuose, pakaltintas už tariamus ryšius su CAŽ, už antitarybinę propagandą.

Semionovas Viktoras Andriejevičius. Gimęs 1939.VII.31 Kislivodsko rajono gyvenvietėje Nr. 170. Gyvena 357371 Stavropolės krašte, Predgornij raj., Podkumok stotis, Essentukovskaja gt. 48. Kalėjo Mordovijoje 1959-69 už bandymą nelegaliai pereiti sieną. Pageidauja išvykti su žmona.

Ovčinnikovas Ivanas Vasiljevičius. Gimęs 1939.I.27 Točylnoje kaime, Smolensko raj., Altajaus krašte. Gyvena 601600 Vladimiro srityje, Aleksandrovo mieste, III-oji Krasnoroščenska gt. 3, bt. 2. Kalėjo Mordovijoje 1958-

65 (tėvynės išdavimas); 1966-69 Urale (už nepranešimą apie savo draugo bandymą pabėgti).

Giedra Romas Juozapas, Juozo. Gimęs 1944 birželio 18 Palangoje. Gyvena 235780 Palanga, Janonio 3/1. Buvo kalinamas Mordovijoje 1962-67 už bandymą nelegaliai pereiti sieną. Pageidauja išvykti su žmona.

Pašilys Aleksas Alfonsas, Alfonso. Gimęs 1944.II.23 Klaipėdoje. Gyvena Klaipėdoje, Vasarotojų gt. 20. Buvo kalinamas Mordovijoje 1964-66 už antitarybinę propagandą. Pageidauja išvykti su žmona.

Grimas Jurijus Leonidovičius. Gimęs 1935.IV.16 Maskvoje. Gyvena 113054 Maskvoje, Tatarskaja gt. 9a, bt. 74. Kalėjo Mordovijoje 1964-66 už antitarybinę agitaciją ir propagandą. Nori išvykti su žmona ir sūnum.

Pašilienė Birutė, Juozo. Gimusi 1928 gruodžio 12 Kaune. Gyvena Klaipėdoje, Vasarotojų 20. Buvo kalinama 1946-49 už ryšius su Lietuvos pogrindžio sąjūdžiu. Nori išvykti su vyru ir sūnum.

— 1978 Kultūros Barų Nr.1 Jonas Juzevičius išspausdino įdomų straipsnį, iliustruotą senomis vario graviūromis, apie Kėdinius — vieną seniausių Lietuvos miestų. Rašoma, kad archeologiniai duomenys rodo, jog davartinio miesto srityje jau žmonių gyventa II-IV amžiuje po Kr. Kryžiuočių kronikininkas Wartbergas pirmą kartą Kėdinius mini 1372. Tie metai ir laikomi Kėdinių miesto pradžia. Seniausios pastatos yra XV a. statyta Šv. Jurgio bažnyčia. Senasis miestas kūrėsi daugiausia kairiajame Nevėžio krante. Kėdainiai žymiu kultūriniu centru tapo 17 a. viduryje, kai čia 1651 buvo įkurta spaustuvė, veikusi 20 metų, kurioje buvo spausdinamos lietuviškos reformatų religinės knygos. Ypač veiklus buvo burmistras Steponas Jaugelis Telega. Jau 1625 Kėdainiuose įkurta keturklasė mokykla, 1649 perorganizuota į pilną gimnaziją. Toje mokykloje matematika dėstė garsus inžinierius Adomas Freitagas. Kėdinių priemiesčio dvarelyje — Babėnuose — gimė Mikalojus Dauša. Babėnų parke tebėra senas išsikerojęs ąžuolas išlikęs iš M. Daukšos laikų. 1950 pradėjo Kėdainiuose veikti gero popieriaus gamykla, tais pat metais įsteigta ir pirmoji vaistinė. 1955 Kėdainiuose veikti gero popieriaus pasirašė su švedais taikos sutartį. Jau nuo 14 a. Kėdainiuose kūrėsi pirkliai ir amatininkai, steigėsi cechai (ypač žymus buvęs stiklų cechai), 1590 Kėdainiai gavo miesto teises, prasiėjo ir mūrinė statyba — reformatų bažnyčia su barokine varpine. Dabartinis miestas yra išsistatęs abiejose Nevėžio pusėse. Vaizdą įvairina čia sutekančios Smilgos, Dotnuvėlės ir Obelės nedidelės upės. Autorius apžvelgia ir nepriklausomos Lietuvos (tik tą laikotarpį, kaip ten įsakyta, vadina buržuazijos valdymo metais) Kėdinių kultūrinį gyvenimą, plačiau sustodamas ties gimnazija, kurioje mokytojavo rašytojas J. Paukštelis, kompozitorius A. Račiūnas, mokėsi poetas V. Montvila. Buvęs pastatytas bankas, kooperatyvas, paštas, ligoninė, gimnazija, daug naujų namų. Prieš pat paskutinį karą miestas turėjo apie 9000 gyventojų. Neužmiršta autorius paminėti, kad čia veikė ir slapta komunistų kuopelė, kad karo metu veikė sovietiniai partizanai. O sovietiniais metais Kėdainiai virsta žymiu pramonės centru: su chemijos, grūdų kombinatais, biochemijos gamykla, cukraus fabriku, metalo konstrukcijos gamykla, elektros aparatūros gamykla. Senamiestis paskelbtas kultūriniu paminklu. 1970 sudarytas miesto restauracijos planas. Tačiau J. Juzevičius atvirai pripažįsta, kad, įvairioms institucijoms tariantis dėl restauracijos projekto, atsitiko taip, jog daugiaaukščiai

pastatai, ne vietoje pastatyti, ėmė užgožti senuosius kultūrinius paminklus, jog senamiesčio centre statyba buvo sujaukta. Tokia jau yra sovietinė tikrovė, kurioje biurokratizmas ir svetima ranka geriausius sumanymus sujaukia, net visai sužlugdo. Kėdainiškiams straipsnis yra tikrai įdomus pasiskaityti.

— Užsienio lietuvių visuomeniniam ir kultūriniam gyvenimui sekti okupuotoje Lietuvoje yra Maskvos ištikimas tarnas Vytautas Kazakevičius. Išėivijos gyvenime jis gana dažnai sustoja ties Vilnės, Laisvės ir jau užsidariusio kanadiško Liaudies Balso (1976) raudonųjų visuomenine ir kultūrine veikla, jų „nuopelnais“. O naujuosius ateivius įkyriai pravardžiuoja buržuaziniais emigrantais ir jų veikloje ir pastangose nemato perspektyvos ateičiai. Rašydamas apie išėivijos teatrą, V. Kazakevičius teigia, kad lietuvių išėivija neturi savo teatro ir kad nėra tokiame teatru ir sąlygų, nes išėivija esanti nusigrėžusi nuo „Tarybų Lietuvos“ gyvybinių šaltinių. V. Kazakevičiui ypač nepatinka sovietinė tikrovė liečią draminius A. Kairio ir A. Landsbergio kūriniai. A. Kairį įkyriai pravardžiuoja grafomanu, suniekina jo pastangomis suorganizuotus dramos festivalius. Matyt, tokios yra okupantų statytinio pareigos!

— Maskvos medaliai lituanistams. Praėjusių metų pabaigoje Sovietijos liaudies ūkio pasiekimo parodoje Maskvoje dalyvavo ir Lietuva. Ten už mokslinius lituanistikos darbus pirmo laipsnio garbės diplomu apdovanotas Lietuvos mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institutas. Sidabro medalį ir piniginę dovaną gavo to instituto direktorius Kostas Korsakas — už akademinės „Lietuvių literatūros istorijos“ suredavimą, bronzos medalius gavo filologijos kandidatas Ambraziejus Jonynas — už penkiametę „Lietuvių tautosaką“, kalbininkas Kazys Ulvydas — už trijų tomų „Lietuvių kalbos gramatiką“, „Lietuvių kalbos žodyno“ redaktoriai Antanas Lyberis ir Vytautas Vitkauskas. Kovo pabaigoje tie medaliai buvo iškilmingai įteikti LMA lietuvių kalbos ir literatūros instituto susirinkime Vilniuje.

— Nemažą vaidmenį Vilniaus lietuvių kultūriniame gyvenime vaidina Meno darbuotojų rūmai, pradėję veikti 1976 metais. Tai naujai atremontuotas pastatas, kuriame carų laikais siautėjo spaudos draudimo sumanytojai ir žiaurūs vykdytojai — Muravjovs, Kaufmanas ir kiti generalgubernatoriai. Dabar čia vyksta parodos, koncertai, literatūros vakarai, susirinkimai. Tačiau rūmai ir dabar nėra laisvi nuo rusinimo tendencijų. Juk vadinamuose kultūrinuose „plenuose“, kai dalyvauja bent vienas rusas ar gudas, turi būti kalbama rusiškai.

— Kovo pabaigoje Šilalėje dėl pirmenybės varžėsi Žemaitijos vokaliniai ansambliai: Telšių, Plungės, Kelmės, Šilutės, Tauragės, Jurbarko, Klaipėdos ir Šilalės rajonų dainininkai. Festivalio vardas — Šilų Aidai.

— Spaudoje rašoma, kad Alytuje susikūrė pajėgus estradinis ansamblis. Jam vadovauja Romualdas Stankevičius, groja ir dainuoja Alytaus vyno gamyklos darbininkai. Ansamblis Žemaitijos estradinį ansamblių konkurse laimėjo pirmą vietą.

— Kovo 17 Rygos dailės muziejuje atidaryta lietuvių tapybos paroda. Dalyvauja per 30 dailininkų. Iškilmingame atidaryme dalyvavo dailininkai A. Petrulevičius, L. Tuleikis, R. Bičiūnas, V. Kisarauskas, L. Katinas, R. Vaitiekūnas, R. Martinėnas ir J. Daniliauskas. Pasakyta daug kalbų apie „tarybinių tautų“ draugystę.

Pr. N.

Savaitės įvykiai

Cilės vyriausybė paskelbė amnestiją tiem politiniams kaliniams, kurie buvo suimti dėl apgulos įstatymo nuostatų nesilaikymo ir kurie dar nebuvo nuteisti.

Libano min. pir. Selim al-Hoss iš technokratų sudaryta vyriausybė atsistatydino. Nauja vyriausybė bus vėl sudaryta iš politinių partijų.

Izraelio parlamentas nauju prezidentu išrinko pirmą Izraelio gimusį ir sefardų šakai (iš vakarų kilę žydai) priklausančią darbo partijos kandidatą Yitzhak Navon. Iki šiol buvę prezidentai priklausė aškenazi, arba iš Europos rytų kilusių žydų šakiai.

Netekusiam Sov. S-gos pilietybės buv. gen. Piotr Grigorenko JAV suteikė politinio pabėgėlio teises.

Nato valstybių gynybos ministrai, siekdami sumažinti Europoje NATO ir Varšuvos pakto valstybių laikomas kariuomenes, pasiūlė, kad Sov. S-ga atitrauktų iš R. Vokietijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos 69,000 karių ir 1,700 tankų. Anksčiau buvo reikalaujama atitraukti vieną rusų tankų armiją iš R. Vokietijos.

Sovietinės Gruzijos sostinėje Tbilisi įvyko 20,000 žmonių demonstracija, reikalaujanti, kad naujoji Gruzijos konstitucijoje būtų įsakiniai pabrėžta, jog valstybinė kalba yra gruzinų k. Vyriausybė su tuo sutiko.

Etiopija pagrasino, kad Somalių nesustabdžius partizaninių veiksmų Ogaden provincijoje, ji bus priversta pulti Somalią. Somalia savo kariuomenę iš provincijos atitraukė senai, bet ten vis dar veikia partizanai, padarę etiopams ir kubiečiams didelių nuostolių.

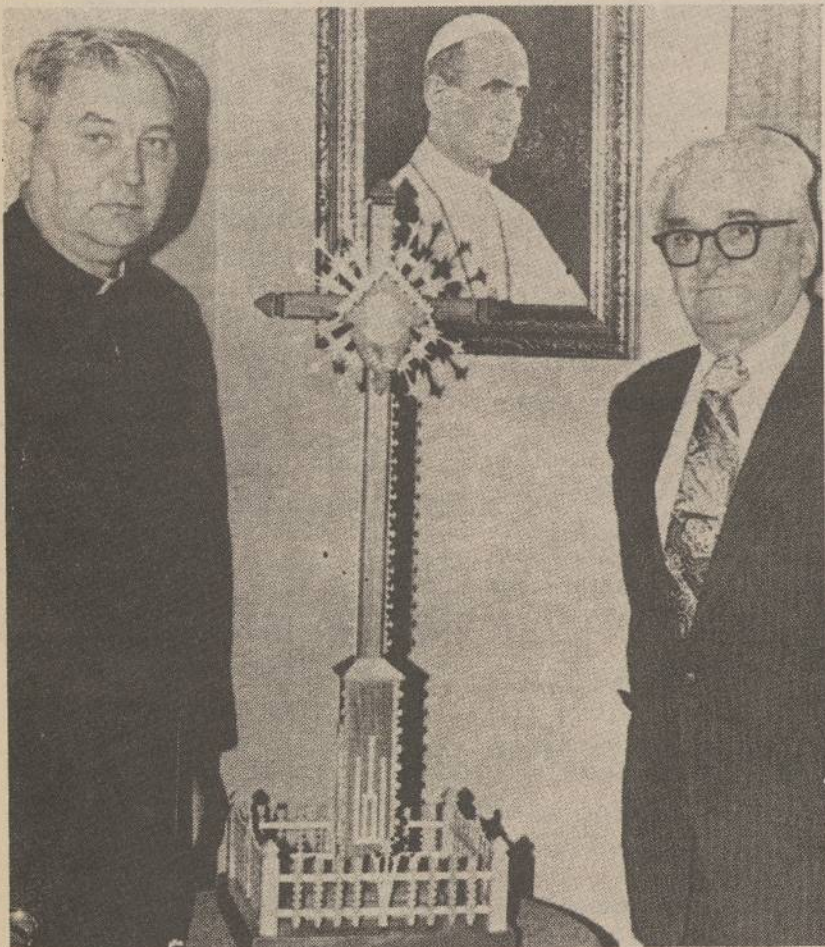
Tarptautinė darbo organizacija atsisakė padėti Sov. S-goj sudaryti neoficialią uniiją darbininkų reikalams ginti. Esą orgjos konstitucija nenumatanti teisės uniijas pripažinti.

Sovietinė spauda, radijas ir televizija padarė Alabamos teismo nuteistą mirti už kalėjimo sargo nužudymą negrą Johnny Harris kankiniu už žmogaus teises. Anksčiau šis pilietis buvo 5 kartus nuteistas kalėti iki gyvos galvos už moterų prievartavimus ir žmogžudystes.

JT komisaras pabėgėlių reikalams Poul Hartling pradėjo žygius sutelkti 18 mil. dol. Indokinijos pabėgėlių reikalams.

Milane teroristai pagrobė plieno fabrikantą Carlo Lazazzari. Tai jau 15-tas pagrobimas Italijoje šiais metais.

IS JAV įvairių federalinių programų kasmet išieškvojama apie 12 bil. dol., bet federalinės įstaigos dažnai net neturi atitinkamų pareigūnų programų vykdymui sekti.

Kun. Raimondas Yuškauskas ir Kęstutis Švelnys prie jo su projektuoto lietuviško kryžiaus modelio. Kryžius bus 23 pėdų aukščio. Šį pavasarį bus pastatytas Šv. Antano bažnyčios sodely. Ansonia, Conn. Visus darbus atliks pats projekto autorius.

LIUDYKIM SAVĄJĄ TAUTĄ

Mieli lietuviai-lietuvės,

Leiskit man prabilti į jus oro bangomis Alės Rūtos šauksmu (Draugas, 1978 vasario 28): liudykim savo tautą kūrybiškai! Liudykim tiesą, grožį ir tėvynę, nuoširdžiai įsigyvendami į tai, ir darbu, ir žodžiu kitiems parodydami. Liudykim tautą ir savo tarpe, patraukdami kitus į tautos problemų narpliojimą ir į nusi-teikimą ateičiai — sava tauta gyventi, į jos tragišką, sunkią dabarties būklę įsijausti, apie geresnę jos ateitį svajoti ir jos siekti. Liudykim ir savąją valstybę, nes tauta be savos valstybės negali ilgai išlikti savita, savaiminga ir kūrybinga. Liudijant tautą, reikia prisiminti laisvos valstybės laikus ir pagalvoti apie būsimos nepriklausomos valstybės formą.

Bet kokių būdu išeiviai gali liudyti tautą? Pirmiausia, išlikdami veikliais lietuviais. Kaip kas beneigtų lietuvių bendruomenę, jei gimęs lietuviu, jau esit tos bendruomenės narys ir juo būsi iki mirties. Taip ir liudijam tautą savo prigimtim, kalba, or-

Rytų Berlyno gyventojas Nico Huebner atsisakė stoti į R. Vokietijos kariuomenę ir buvo areštuotas. Pagal 4 didžiųjų susitarimą Berlynas yra demilitarizuotas, ir jo gyventojai negali būti verčiami tarnauti kariuomenėje. 3 didieji dėl to pateko į nemalonią būklę.

Dramaturgas Eugene Ionesco atsisakė pirminkauti tarptautinei rašytojų konferencijai Paryžiuje dėl to, kad joje dalyvauja Sov. S-gos ir jos satelitinčiųjų parinkti rašytojų atstovai, o jų kalėjimuose laikomiesiems rašytojams niekas neatstovauja.

Sov. S-gos kultūros ministerija atšaukė Paryžių numatytos pastatyti operos Pikų dama režisorių Juri Liubimov. Šį pastatymą prieš kurį laiką aštriai kritikavo Bolšoj teatro režisoriaus padėjėjas Algis Žiūraitis.

Čekoslovakų aktorius Pavel Landovsky, pasirašęs chartą 77 ir dėl to netekęs darbo, pasiprašė vizos išvykti į Vakarus.

Sov. S-gos karo lėktuvai priverstė virš Antarktikos skrendančią P. Korėjos keleivinį lėktuvą su 113 keleivių nusileisti Sov. S-gos teritorijoje.

37 įtakingi Amerikos žydai pasiuntė prieš kurį laiką Izraelyje surengtos demonstracijos vadam savo pritarimą. Demonstrantai reikalavo Izraelio vyriausybę būti nuolaidesne derbybose su arabais.

Sovietų policija sulaukė kuriam laikui Amerikos univ. profesorius McClellan žmoną As-tachovą, bandžiusią prisirakinti prie JAV atstovybės Maskvoje tvoros. Per 4 metus ji negauna vizos išvykti pas vyrą. Valst. sekr. Vance dėl to pareiškė savo apgailėstą.

Prel. Jono Balkūno kalba per radiją paremti Lietuvių Dienomis Kanadoj

ganizacijomis, spauda. Ne vienas tremtinys, palikdamas tėvynę, širdy kartojo: "Prisiekiu viskuo, kas šventa, kad liudysiu pasauliui savo skriaudą, tautos skriaudą, sutryptos valstybės paneikimą."

Lietuviai liudija savąją tautą darbu ir pinigų. Darbu liudija per organizacijas, suvažiavimus. Štai šią vasarą Toronte, Kanadoj, birželio 26- liepos 3 įvykis net trigubos iškilmės, šventės. Penktojo Kanados ir JAV lietuvių dainų šventėje dalyvaus 1000 choristų su viršum. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime dalyvaus šimtas su viršum rinktų atstovų. Pasaulio lietuvių sporto žaidynės dalyvaus 1000 su viršum sportininkų. Jie liudys savąją tautą. Jie liudys viso pasaulio lietuvių vardu tautos aspiracijas į teisę gyventi laisvai ir nepriklausomai nuo kitų valstybių.

Tai nėra paprastas sutapimas. Tai rengiama stengiantis geriau paminėti Lietuvos valstybės įkūrimo 725 metų sukaktį. Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 60 metų sukaktį ir įprasminti tautinės olimpiados Kaune 40 metų sukaktį.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas šaukiamas kas penkeri metai. Iš 15 kraštų suvažiuos rinkti atstovai. Bus svarstomi lietuviybės gyvastingumo išlaikymas ir Lietuvos išlaisvinimo veikla. Svarstymai apims penkių sričių programą: lituanistinį švietimą ir auklėjimą, kultūrinę veiklą-kūrybą, bendruomeninį ryšį su kitų kraštų lietuviais, Lietuvos reikalus ir jos laisvinimą, jaunimą ir svarbiausią veiklos atramą — lėšas.

Dainų šventėje laukiama tūkstantinės minios. Programa vyks Maple Leaf Garden patalpose, kuriose telpa 16,000 žiūrovų. Tūkstantinis dainininkų būrys suvažiuos iš JAV, Kanados ir kitų kraštų. Choram vadovaus žymūs dirigentai.

Sporto žaidynės jau pradėtos slidinėjimu Moonstone Ski resorte, Kanadoj, ir Tahos resorte, Kalifornijoje. Įvairios sporto var-

žybos vyksta daugely vietovių dabar, bet iškilmių dienomis daugiau nei tūkstantis jaunimo žais Toronte. Laukiama sportininkų iš Australijos, Europos, Pietų Amerikos, Gautos Toronto universiteto patalpos penkiem šimtam sportininkų ir vadovų. Sportininkams reikia padėti atvykti.

Išlaidos susidaro didelės. Vien iš parduodamų biliety nebus galima išsiversti. Bendra Pasaulio Lietuvių Dienų sąmata numatyta 160,000 dol. Vien Kanados lietuviams tai būtų labai sunki našta. Tad ir kreipiamės į JAV lietuvišką visuomenę, prašydami pagelbėti surinkti 50,000 dol. Paramai telkti sudarytas Lietuvių Dienų Komitetas Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Jam priminkauja LB New Yorko apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis.

Malonūs lietuviai, paremkim šį lietuviško jaunimo masinį prasiveržimą. Juk daina ir sportu jaunimas žengia į pasaulio areną liudyti savosios tautos. Anie darbu, o mes pinigų liudykim savąją tautą. Užžiebkim olimpinę ugnį savo tautos meilės liepsna. Pagal tradiciją olimpinė ugnis įžiebiamas suels spinduliais Olimpijos miestely, Graikijoje.

Težino sportininkai ir dainuojantis jaunimas, kad mūsų tauta gyva. Tautos meilės liepsna uždegėsim fakelus į šią tautinę olimpiadą Toronte, kad jaunuoliai degtų ta pačia meile ir liudyti savąją tautą. Iš visų kraštų suvažiuosim, kad vieningai pareiškume savo ištikimybę tautai ir pasiryžimą kovoti už žmogaus taisybę ir tautos laisvę bei nepriklausomybę.

Kiekvienas ištieskim dosnią ranką ir pasiūskim auką Pasaulio Lietuvių Dienų Komitetui Jungtinėse Amerikos valstybėse: 84-20, 112 Street, Richmond Hill, N.Y. 11416. Aukos, ne mažesnės kaip 25 dolerių, bus sužymėtos švenčių leidinyje.

Baigiu palaimės žodžiais:

*Jeigu, Tėvyne, tavo aš užmirščiau,
mano dešinė tenvysta.
Teprižiūsta prie gomurio mano
lietuvis,
jeigu tavo neatminčiau,
jeigu tu man brangesnė nebūtum
už visus džiaugsmus, tauta mano.*

LIETUVIŲ VISUOMENEI

Chicagoj veikusi Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjų valdyba, vėliau pasivadinsi Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjų Sąjunga, yra susilikvidavusi ir nebeveikia. Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjų skyriai yra prašomi savo veiklos nustatdyti, telkti lėšas, kaip buvo daroma iki šiol, bet palaikyti tiesioginį ryšį su Lietuvių Katalikų Religinės Šalcento įstaiga Brooklyne, N.Y.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Rėmėjų skyrių ar pavienių asmenų aukos dažnu atveju buvo siunčiamos LKR Šalpos Rėmėjų skyriaus Chicagoj adresu. Kadangi šiuo metu Chicago LKR Šalpos Rėmėjų skyrius neveikia, visi LKR Šalpos Rėmėjų skyriai ir pavieniai aukotojai prašomi visas aukas siųsti tiesiog Lietuvių Katalikų Religinės

Šalpos centro įstaigai šiuo adresu: Lithuanian Catholic Religious Aid, Inc., 351 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207.

Šia pačia proga lietuvių visuomenei žinotina, kad Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa yra pasiryžusi ir toliau leisti Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikas lietuvių kalba po kelis numerius vienoj knygoj, kaip buvo leidžiama iki šiol, o atskirais sąsiuviniais anglų kalba ir toliau jas leis Lietuvių R.K. Kunigų Vienybė, kaip leidžia iki šiol. Naujai įsisteigusi Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikom Leisti Sąjunga neturi nieko bendro nei su Kunigų Vienybe, nei su Lietuvių Katalikų Religine Šalpa.

Vysk. Vincentas Brizgys
LKR Šalpos pirmininkas

SUVAŽIAVIMAS JAUNIMO REIKALAI

Atetininkų Federacijos valdyba drauge su Ateitininkų tarybos prezidiumu šaukia globėjų, dvasios vadų tarybos ir sąjungų valdybų suvažiavimą, kuriame bus svarstomos jaunučių, jaunių, moksleivių ir studentų veiklos programos bei sudaryta proga paskiriem tarybos, dvasios vadų ir sąjungų valdybų su globėjais pasitarimams. Suvažiavimas įvyks gegužės 13-14 Dainavos stovyklavietėje, Manchester, Mich. Suvažiavimo mokestis už kambarį ir maistą — \$20 asmeniui. Suvažiavimas prasidės šeštadienį, gegužės 13, 8 val. ryto ir baigsis sekmadienį, gegužės 14, 1 val. po pietų.

Ateitininkų Federacijos tary-

ba praėjusiais metais sudarė programų komisijas, kurios ruošia veiklos programas paskirom sąjungom. Su tomis programomis bus supažindinti suvažiavimo dalyviai ir turės progos savo įnašu prisidėti prie galutinio programų suformavimo. Po suvažiavimo paskiros komisijos atliks paskutinę programų redakciją. Jos bus atspausdintos ir paskleistos platesniam naudojimui. Programom išleisti Lietuvių Fondas yra paskyręs 750 dol.

Visi globėjai ir dvasios vadai yra kviečiami šiam suvažiavime dalyvauti. Prašome registruotis pas Ateitininkų Federacijos generalinį sekretorių Vaclo Kleizą, 10000 S. Bell Ave., Chicago, Ill. 60643.

Ateitininkų Federacijos Valdyba

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujimų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiad. ir penktad. nuo 12 iki 6 val. Šeštad. nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidotuves. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMININĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuviams. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 bloka nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigliausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius į patarnavimus pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

DALĖ POVILAUŠKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4808. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus bei atskirom atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintside, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

(išvykimo datos)

1 savaitel:

Balandžio 16, 25, 29
Gegužės 4, 5, 9
Rugsėjo 17, 22

2 savaitėms:

Gegužės 18, 28
Birželio 11, 19
Liepos 2, 16, 17
Rugpjūčio 3, 18
Gruodžio 19, 22

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Redakcija (212) 827-1352
Administ. (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija laiko savo nuostatais • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

New Yorko didysis rūpestis

Esame tuo klausimu kalbėję ne kartą. Dabar vėl grįžtame, nes reikalas — svarbus, kelias didelį rūpestį — kaip padaryti, kaip sukurti New Yorke 10 metų lituanistinio mokyklos sistemą?

-o-

Kas atidžiau seka visuomeninį bei kultūrinį gyvenimą, tas lengvai pastebi, kad yra vietų, kur jaunimo organizacijos, ansambliai, chorai labiau klesti. Jaunimas nenubyra, bet uoliai jungiasi į lietuvišką veiklą ir pratęsia lietuviško gyvenimo tradicijas. Geriau įsijūreję, pastebėsime, kad tie jaunuoliai ten gauna didesnę lituanistinę išsilavinimą. Tose vietose yra lituanistinio švietimo sistemos 10, 12, o kai kur net 14 metų. Tokioje Chicagoje veikia ir Pedagoginis Institutas.

New Yorko lituanistinė Maironio mokykla veikia pavyzdinčiai. Veikia 8 skyriai, vaikų darželis, pagelbinė klasė, kurioje mokosi tie vaikai, kurie lietuviškai nemoka. Mokykla funkcionuoja pavyzdinčiai, bet aštuonių skyrių per mažai.

Paprastai aštuonis skyrius baigęs jaunuolis yra 14 metų. Dar jis gana vaikiškas, nerūpestingas. Dar reikia jam kokių dviejų metų, kad jis labiau sutvirtėtų ir susiformuotų tikras ir pozityvus lietuvis. Tas amžius iki 16 metų yra labai svarbus jaunuoliui, ypač augančiam emigracijoje, kur aplinka jau nelietuviška.

New Yorke susikūrė tokios pažiūros, kad vaikui užtenka 8 metų lituanistinio švietimo. Susikūrė jos laiko bėgyje, pačių aplinkybių taip suklestojus. Anksčiau Maironio mokykla veikė Apreiškimo parapijos patalpose. Ten buvo ankštoka, kai susirinkdavo apie 200 vaikų. Trūko klasių, kad galėtų sutilpti ir normaliai dirbti visi skyriai. Ten vos vos užteko vietos 8 skyriam. Visi gerai prisimena, kokiame sąlygose dirbo ten vyresnieji — aštuntas skyrius. Tai buvo rūšys, katilinė.

Taip ėjo metai iš metų. Taip susidarė pažiūra, kad po 8 metų baigiama Maironio lituanistinė mokykla. Baigiama, ir toliau niekam galvos jau nebeskauda. Užtenka to lietuviško mokslo.

Persikėlus Maironio mokyklai į katalikiškos amerikiečių parapijos naujas patalpas, susidarė jau žymiai geresnės sąlygos. Čia dabar lengvai išsitenka aštuoni skyriai, vaikų darželis ir pagelbinė klasė. Yra mokytojų kambarys, yra klasė ir kitiem užsiėmimams, yra ir salė valgyklai, šokių dainavimo pamokoms.

Prieš keletą metų susidarė entuziastų mokytojų grupė ir organizavo, ragino įkurti aukštesniąją mokyklą, dar pridėti dvejus metus. Tėvai laikėsi gana pasyviai. Buvo tokių, kurie tokius mokytojus entuziastus net puolė, girdi, kam dabar reikia pratęsti mokyklą. Vaikas baigė, ir gana. Kiti pasyvieji savo vaikų neragino. Leido jiems patiem apsispręsti — jeigu jis norės, bus gerai, jeigu nenorės, irgi gerai.

Čia ir buvo didžioji klaida, kada tėvai nesuprato lituanistinio auklėjimo bei švietimo būtinumo, kai jie neparagino savo vaikų. Jei būtų paraginę, paskatinę, pažadėję, net dovanom palenkę, tų vaikų būtų atsiradę, ir šiandien mokykla būtų tebeveikianti. Tiesa atsirado keli vaikai, ir tokios aukštesnės mokyklos išėjo bene trys laidos. Bet jos jau nebuvo nei praėjusiais metais, nėra nei šiomet.

Ar nekeli rūpestio ir ar neskauda širdies tam mokytojui, auklėtojui, kai jis klausosi apie Chicagos mokyklas. Ten yra Kristijono Donelaičio lituanistinė mokykla. Mokinių turi bene 400. Ten visi baigia 10 metų sistemą. Taip yra įpratę ir kitaip negalvoja. Yra ir 12 metų sistema tiems, kurie jau nori.

Jeigu New Yorke būtų įsigalėjusi tokia mada, kad visi

(nukelta į 12 psl.)

Nors Pauliaus doros dėsnių išraiška primena stoikų galvoseną, šis bus kone jo vienintelis ryšys su graikų bei romėnų pažūromis toje srityje, ir tai gerokai paviršutinis. Paulius panaudoja stoikų išsireikškimus, bet jis nesileidžia į filosofinį mintijimą apie fizinę ar metafizinę tikrovę. Pradedant antrojo amžiumi po Kristaus, krikščionys apologetai — ypač Justinas kankinys — bandė sudaryti krikščioniškojo apreiškimo ir graikų filosofijos sintezę. Justinas sekė žydų filosofo Filono Aleksandriečio pavyzdžiu, pasinaudodamas alegorine egzgeze (perkeltiniu aiškinimu) suvesti savo tikėjimo Raštus su graikų filosofija. Paulius naudoja alegorinę egzgezę, norėdamas prašnekinti išrinktųjų bendriją išpėjančiais pavyzdžiais:

“Noriu, kad žinotumėt, ... jog visi mūsų protėviai sekė paskui debesį ir visi perėjo jūrą. Jie visi susirio su Moze, krikštydamiesi debesyje ir jūroje, visi jie valgė to paties dvasinio maisto, ir visi gėrė to paties dvasinio gėrimo ... vis dėlto daugumas jų nepatiko Dievui... Tie įvykiai yra mums išpėjimas,

Žymaus lietuvių liaudies meistro Vinco Švirskio kryžius. Jis gyveno ir dirbo Kėdainių apskrityje. Tokių kryžių su žmonių figūromis sukūrė apie 300. Plačiausiai pasireiskė 19 amžiaus gale.

PAULIAUS IŠMINTIES SAMPRATA

ANTANAS RUBŠYS,
MANHATTAN COLLEGE, N.Y.

kad negeistume blogio, kaip anie geidė” (1 Kor 10, 1-6).

Pauliui rūpi korintiečių doras elgesys, prie kurio jis juos ragina: “nemurmėkite, kaip kai kurie iš jų murmėjo ir žuvo” (1 Kor 10, 10). Jis nori, kad jie įsidėmėtų, jog Dievas baudžia ir pakrikštytuosius. Tačiau Paulius neužsiima metafiziniais išvedžiojimais. Jis nesiekia atkreipti į save tuometinių filosofų dėmesio, pateikiant kritišką ar palyginamąjį požiūrį į krikščioniškas tiesas.

Tačiau, kai kritikai puola Paulių, teigdami, kad jo Evangelijos skelbimas ir mokymas neturi išminties, jis išsidede teisina: 1) pasisako nesiekęs rungtyniauti su daugelio šlovinamais išminties mokytojais; 2) jam pati Evangelija yra išmintis, ne žmogaus prigimtini paremta ir todėl atrodanti prasta žmogiško galvojimo šviesoje.

Kokia gi buvo toji “išmintis”, kurią skelbė Pauliaus šmeižėjai?

Viena Naujojo Testamento tyrinėtojų nuomonė “išmintį” riša su gnosticizmu, labai paplitusiu helenistiniame romėnų pasaulyje ir besirungiančiu su krikščionių Evangelija. Anot jų, 1 Kor 20 atspindi Pauliaus kovą su gnostikų pastangomis iškreipti krikščioniškąją tiesą. Gnosticizmas aptarus labai plačia prasme, ši nuomonė, gal būt, ir būtų teisinga, bet 1 korintiečiams laiške sunku rasti išsivysčiusio gnosticizmo bruožų. Galima savaip aiškinti Pauliaus polemiką apie išmintį: žmogui, besigruaniančiam su nematomomis dvasiomis pasaulyje, reikia ypatingos ir sunkiai prieinamos išminties jas nugalėti. Iš tikro sunku būtų pirštu nurodyti aiškias gnostikų religinio galvojimo apraiškas šiame laiške. Ne vieni gnostikai naudojo “šviesos ir tamsos” ar “mirties ir gyvenimo” simbolius aptarti “anapus” pasauliui. Aišku yra tik tiek, kad Paulius Korinte buvo puolamas kažkokio religinio sąjūdžio atstovų, kurie save laikė turinčiais vienintelį raktą į išganymą ir todėl nuvertino Pauliaus Evangeliją. Kai kurie jų skelbiamos “išminties” bruožai randami pas antrojo amžiaus gnostikus. Taigi Paulius savo laiške gynė Evangeliją prieš šios esoterinės išminties skelbėjus, o ne bandė ją suderinti su graikų filosofine išmintimi.

“Kvailioji” išmintis

Paulius įveda savo pagrindinę išminties temą pirmiausia pasmerkdamas asmenybės kultą, kuris suskaldė tikinčiuosius Korinto bendrijoje (1 Kor 1, 10-17). Atrodo, kad kai kurie korintiečiai save laikė pranašesniais už kitus, nes buvo pakrikštyti kurio nors žymaus apaštalo ar bendrijos vado rankomis. Paulius dėkoja Dievui, kad nerungtinauja ir niekuomet nerungtinauvo krikštų skaičiumi ar gražbylostės varžybose.

“Kristus nesiuntė manęs krikštyti, bet Evangelijos skelbti, tik tai ne žodžių išmintimi, kad Kristaus kryžius nepasirodytų bereikšmis. Mat, žodis apie kryžių tiems, kurie eina į pradžią, yra kvailystė, o mums, einantiems į išganymą, jis yra Dievo galybė” (1 Kor 1, 17-18).

Atrodo, kad ši neigiama pastaba galėjo būti taikoma Apolui, kuris yra minimas tarp “didžiųjų ir svariųjų” (1 Kor 1,12). Apolo nepaprasta iškalba aprašoma Apaštalo darbuose: “... iškalbingas vyras, puikiai išma-

nantis Raštus” (18,24). Nors Paulius naudojo savo meto iškalbos priemones, kaip, pvz., diatribę, bet jis gynėsi, jog nesiekias suvilioti klausytojų iškilomis mintimis bei išraiška, o tik norįs skelbti Evangeliją.

Paulius tarėsi suprantas, ko žmonės pageidauja. Žydai reikalavo “stebuklų” — Dievo atspaudų, kuris įrodytų Pauliaus skelbimą bei mokymą esant iš Dievo. Tiesa, Korinte buvo stebukladarių, Dvasios apdovanotų šia galia (1 Kor 12, 28). Tačiau Paulius primygtinai tvirtino, kad gydymo dovana ir stebuklų darymas nėra reklama suvilioti žmonėms priimti krikščionybę, bet ženklas, kad Dvasios jėga alsuoja Prisikėlusiojo Bendrijoje. Pagonys Pauliaus skelbime ieškojo ko kito — “graikai ieško išminties” (1 Kor 1,22). Korinte mažai tebuvo pakankamai išsilavinusių žmonių (Paulius sakosi neradęs nė vieno — 1 Kor 1,26), kurie būtų supratę Evangeliją, išreikštą filosofų kalba. Bent Paulius buvo įsitikinęs, kad korintiečiams nėra ko pūstis: “Tik pažiūrėkite, broliai, kas gi jūs, pašauktieji, esate? Žmonių akimis žiūrint, nedaug tarp jūsų tėra išmintingų, nedaug garbingų, nedaug kilmingų. Bet Dievas gynė Evangeliją prieš šios esoterinės išminties skelbėjus, o ne bandė ją suderinti su graikų filosofine išmintimi.

Pauliaus skelbimo bei mokymo branduolys yra Kristaus kryžius, žmogaus silpnumo bei trapumo simbolis. Žmogiškai žiūrint, Jėzus buvo tragiškai žuvęs nenusiėkėlis. Nei jis, nei jo sekėjai nemokėjo ištrukti iš Romos valdžios nagų. Jeigu Korinto krikščionys būtų galėję skaityti Jėzaus kancios pasakojimą evangelijose, kur Jėzus atsisako teisintis civiliniame ir religiniame teisme, jo gyvenimo negarbinga pabaiga jiems dar labiau būtų kritusi į akis. Išmintingai galvojantis žmogus tegalėjo ptiesti stotis prieš Pauliaus mokymą, kad Dievo planas buvo įvykdytas mirtimi visų atmesto bei paniekinto žmogaus. Jeigu Jėzus žemėje nepajėgė susidoroti su savo priešais, kas gali jį laikyti eschatologiniu pergalės įrankiu Dievo rankose, kaip Paulius tvirtino? Mirtimi ant kryžiaus Jėzus tapo “prakeikimu” (Gal 3,13) pagal Mozės Įstatymą (Pak Įst 21,23). Žydams nukryžiuotas Mesijas buvo papiktinimas, o pagonims — nesąmonė (1 Kor 1,23).

(nukelta į 4 psl.)

BAIMĖS UŽGULTOS DIENOS

JURGIS JANKUS

5

Bet seneliai nieko nesakė. Smagūs buvo, kad tik valgau, kad nuo ryto ligi vakaro tai paskui vieną, tai paskui kitą sekiojau, griebiau viską padėti. Išmanau kaip, ar neišmanau, man vis tiek. Smagu, kad galiu kartu dirbti ir klausyti, ką vienas ar kitas pasakoja. O dar jeigu senelė pasako “Tik tu žiūrėk! Tai mergaitė darbas rankose tirptė tirpta”, tai man daugiau nieko ir nereikia.

Net žaidimų su vaikais kieme nebepasigendu. Tarpais dar pasigendu Rimo. Kad jis čia būtų, galėtų seneliui padėti po daržinę ir po tvartus. Senelė, paėmus plaušinę, taip nušveistų, kad būtų visiškai gražus berniukas, tikras brolis. Dabar lando ten po rūsius, bėgioja paskui žydų voras ir klausinėja, kur yra Leibkė.

Ir Leibkė galėtų čia ateiti. Pas senelius daug vietos, ir valgyti yra ko. Duotumėm lietuvišką vardą, koki Kaziuką ar Vytautą, ir niekas nežinotų, kad yra žydukas. Jeigu tik gyvas tebėra kur nors, jeigu dar neužkastas kuriam forte su kitais.

Nuo tokių minčių ašaros ima rinktis akyse, bet seneliams, kas po galvą laksto, nepasakau.

Obuolius baigiam nešti. Tik geležinių senelis dar neskina. Sako, tegu dar pastovi kokią savaitę, gal šalčiai nespės užteiti. Pirmą buvo geriau, radijas pranešdavo, koks bus oras, o dabar vokiečiai nusiėmė iš rankų. O dabar bokiškai nusiėmė iš rankų. O dabar bokiškai nusiėmė iš rankų.

Ant kitų obelių liko tik po vieną kitą tebegeltonuojantį ar raudonuojantį kur ant sunkiai prieinamos šakos.

— Tie, Dalyt, tai jau tavo. Kai tik nukris, tuoj ir griebk. Kur sunku prieiti, patys skaniausi, — šnekėjo senelis.

Apmetu akimis sodą, norėdama sumesti, kiek jų dar yra likę. Jeigu tas būtų mieste, galvotrukščiais bėgtumėm, per vienas kitą pultumėm prie kiekvieno obuolio. O čia pilvas buvo pilnas. Kartais ir skaniausią prasičikandus viso nebegalėdavau sudoroti.

Vieną dieną senelis išklojo vežimą šiaudais, prisidėjo obuolių ir išvežė parduoti, o mudvi pa-

silikom su senele namų žiūrėti. Pirmą abi apsitvarkėm troboje, paskum senelė pasakė, kad reiktų sunėsti obuolius ant aukšto, bent daugumą. Krepšiuką kitą, sakė, galim pasilikti ir apačioje, bet kitus reikia sukelti, nes dabar priemenėj nebėra nė kur gerai apsisukti. Iš tikrųjų, čia jau buvo keli krepšiai pilni ir dar gera krūvutė kampe.

Kai išėjom į priemenę, ji pirmiausia paklausė:

— Ar tu man padėsi? Ji niekada nesakydavo kaip mama: Dalyte, padaryk tą, Dalyte, padaryk tą. Bet visada: ar padėsi, ar galėsi man padėti, ar padarysi man gerą darbą, turi valandėlę laiko?

Kas senelai gali neturėti laiko ar negalėti padėti, ypač čia toli nuo visų atsisikyrusiam pamiškės vienkiemy.

Mieste buvo kitaip. Būdavo, tik ieini į kambarį, apačioje kieme jau ir šaukia: Dalia! Dalyte! Čia tik aš, senelis ir senelė, ir jiems padėti man daug smagiau, negu su vaikais po kiemą lakstyti.

Vakar, kai nubėgau pažiūrėti, kaip ji karves melžia, žadėjo ir mane pamokyti. Sakė, kad ji pati mano metų pradėjusi melžti. Kai motina susirgo, nebuvo kam, tai ir išmokusi. Pati per save.

Kaip gi aš tokiai senelei galėčiau pasakyti, kad nepadėsiu.

— Žinoma, kad padėsiu. Tik kaip?

Iš priemenės į aukštą laiptų

nebuvo. Jei būtų laiptai, būtų vieni niekai: aš už vieno krepšio krašto, ji už kito, kaip mat užtarčintumėm. Bet dabar buvo tik kopečios. Buvau syki pasilipusi ant trečio skersinio, bet ir vėl nuslinkau atgal. Senelis ir senelė laipiojo, bet man buvo baisu lipti vienai, o kaip dar su krepšiu...

— Taigi ir aš dairausi, kaip susirūpino ir pati senelė.

Dabar, kai žvelgiu į tas dienas, suprantu, kad susirūpino tik dėl manęs, kad tik man būtų įdomiau.

— O žinai, kad padarysim va kaip — pagaliau pasakė.

Pasisiekusi nusikabino nuo sienos pintinę su dviem rankenomis, užsnėrė už abiejų rankenų virvę, užsinešė viską ant aukšto ir nuleido pintinę žemyn.

— Taip, Dalyte, bus greičiau ir lengviau. Tu pridėk pintinę, tik nelabai pilną, kad keliant obuolius nuo viršaus atgal nekristų, gali dar ant galvutės pataikyti. Nereikės po krepšelį kopečiom kinkuoti. Pirmą sutrauk-

sim tą krūvutę palaidų, o paskum gal dar kiek iš krepšių. Ir pradėjom. Aš dedu į pintinę, o ji traukia aukštyn, pasi-neša į šalį, išdeda ir vis ką nors pasakoja. Šneku ir aš. Pasakoju, kokie buvo kieme vaikai, ką žaisdavom, o ji — kaip ganydavo bandą, kaip ant kojos mėsščio užsikabinusi audė juostas, kai kviečiai sugelsdavo, iš kvietinių šiaudų pynė skrybėles.

maros, o aukštas ėjo į abu galus, — ant seklyčios ir ant trobos. Tik trobos gale buvo mažutis langelis. Seklyčios galas buvo aklas ir visiškai tamsus. Pakraščiuose buvo visko prikrauta, stovėjo keli kubilai, ant kamaros didelė skrynia.

Senelė, pasiėmusi pintinę, nuėjo ant trobos, aš paskui ją. Ji sustojo prie didelės ilgos žemos skrynios, jau su kaupu prikrautos obuolių. Kita tokio pat ilgu-mo, tik daug žemesnė, irgi buvo prikrauta, bet ne taip kupina. Į ją senelė ir dėjo obuolius.

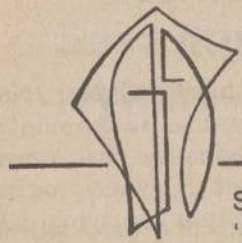
Man tos dėžės pasirodė labai panašios į karstus. Kai laidojom bolševikų nužudytą mamą brolį, karstas buvo visiškai toks pat. Jis neturėjo tiek grūdų, kiek reikėjo bolševikams atiduoti, tai uždarė į kalėjimą, o kai, karui prasidėjus, reikėjo bėgti, nužudė. Mama sakė, jog nužudė, kad išėjęs nepasakytų, kaip uždardė kankino. Labiausiai, kad nepasakytų, kas kankino.

— Senele, kodėl tos dėžės tokios panašios į karstą? Čia karstas, o čia uždengti, — parodžiau pirštu vieną ir kitą.

— Todėl, kad čia ir yra karstas, Dalyte, — nepakeldama galvos nuo karsto, atsakė senelė.

— Karstas? — nustebau. — Obuoliams? Ar mes tuos obuolius laidosim?

(Bus daugiau)

ATEITIES AUŠRA

Štraipsnius, korespondencijas, laikraščius bei kitas įdomybes siųskit: "Ateities Aušra", 86-01 115 St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Redaguoja Rasa Razgaitienė — Tel. (212) 849-6233

VEIKLA IR DINAMIKA DAINAVOJ

(tęsa iš praeito nr.)

Kun. Gediminas Kijauskas kalbėjo tema "Mes ne vieni pasauly". Iš šios paskaitos sužinojom apie įvairias religines organizacijas, pvz. apie olandų "Grailis", ispanų "Dievo Darbas" ir pan. Aptarėm kiekvienos organizacijos kilmę, tikslą, metodus, veiklą, šūkius, ženklus, narius ir t.t. ir jas lyginom su ateitininkų organizacija.

Vakaras buvo skirtas susitelkimiui. Salėje buvo labai ramu. Nebuvo tarpusavio kalbų. Sėdėjom ir mąstėm. Taip pat klausėmės kalėdinių giesmių ir skaitymų iš Šventojo Rašto.

PENKTADIENIS. — Kun. S. Yla kalbėjo tema "Naujosios dinamikos". Šią paskaitą jis pravedė su maža grupele ateitininkų. Buvo kalbama apie dabartinius pasaulio įvykius, kurie rišasi su religija. Trumpai užsiminta ir apie reinkarnaciją.

Dr. Eligijus Suziedėlis kalbėjo tema "Grupių dinamikos". Nėra įmanoma nuo savęs pabėgti, nes mes nesam izoliuoti nuo kitų. Visuomet yra žmonių, kurie rūpinasi apie mus. Grupė sudaro būrys individų, dirbančių kartu ir siekiančių tu paties tikslo. Grupė pradeda egzistuoti, kai jos nariai bendrauja. Grupė kiekvienas asmens turėtų turėti vienodą tikslą.

Vakare buvo diskusijos apie neveiklumą kuopose. Svarstėm atskirų narių ar valdybos kaltę šiame reikale. Po diskusijų žaidėm "Koks protas". Šio žaidimo metu visi suėjom į diskusinius būrelius ir atsakinėjom klausimus apie įvairius dalykus, pvz. žodyną, vadovybę, sumuštinį ir pan. Ta komanda, kuri surinko daugiausia punktų, žaidimą laimėjo.

Po to vadovo R. Kazlausko Volkswagen'o šviesos apšvietė Spyglį ežerą, ir visi išėjom laukan pačiuoti ir sniegu pasimušinėti. Čia buvo gera proga įžiūrėti tuos, kuriuos sniegu norėjai apmėtyti, ir užpulti juos, kai jie į kitą kryptį žiūrėjo. Po kiek laiko Romo mašinos baterija pradėjo silpnėti, ir šviesos pradėjo tamsėti, kol visai užgeso. Visi sugrįžom vakarinei maldai irėjom patenkinti gulti.

ŠEŠTADIENIS. — Jau buvo paskutinė kursų diena, bet atrodė, kad ką tik buvom atvažinę. Inž. Almis Kuolas kalbėjo tema "Ateitininkų misija".

Misija yra aptariama kaip ilgalaikis įsipareigojimas svar-

biam tikslui. Ji yra plačios apimties. Pagal vysk. J. Matulaitį, reikia prisitaikyti prie visokių aplinkybių. Buvo paminėta Prano Dovydaičio deklaracija, kuri tapo kaip ateitininkų credo. Kitos paskaitos mintys: ateitis priklauso Kristui; Bažnyčia yra visuotinė; mes esam krikščionys, mės mes žinom, kad lengviausias kelias pas Dievą yra per Dievą.

Po paskutiniosios paskaitos įvyko Moksleivių Ateitininkų Sąjungos suvažiavimas, kuriame dalyvavom uniformuoti, su kuopų vėliavomis. Vyko pranešimai apie metinę veiklą. Juose buvo iškeltos priežastys dėl veiklos silpnumo, pvz. globėjų ar net dvasios vadų trūkumai. MAS CV-bos pirmininkas S. Čyvas pranešė apie praeitų metų nuveiktus darbus, o išdininkas A. Razgaitis—apie išdov stovį.

Tuomet atėjo laikas, kurio niekas nelaukė, būtent — kursų uždarymas.

Savaitės konkurso dalyviai: Rūta Pakštaitė, Aliukas Lelis, Vita Reinytė, Irena Adamonytė, Dalia Musonytė, Irena Slizytė, Nida Misiulytė ir Vida Kuprytė. Buvo įteiktos knygos konkurso laimėtojam. Premijos buvo duotos ir už lietuvių kalbos naudojimą bei geriausias užrašus. Pavyzdgingiausi kursantai taip pat gavo premijas. Užpildėm anketas, kuriose įvertinom kursai.

NEW YORKO ATEITININKŲ UŽGAVĖNIŲ KAUKIŲ BALIUS

(tęsa iš praeito nr.)

Prasidėjo paradas, ir kaukės pradėjo eiti, šliaužti, šokti, slinkti pro komisiją ir visus svečius. Komisijai buvo ilgas ir sunkus sprendimas. Pirmąją premiją laimėjo šv. Jurgis ir slibinas—V. Šlapelytė ir A. Biknevičiūtė. Antrąją: Rudnosų šeima — A. Razgaitis, R. Razgaitienė ir J. Gudaitytė. Trečiąją: Snieguolė, gražuolis, ragana ir 7 nykštukai — J. Landsbergis, V. Kulpa ir 8 merginos. Specialią premiją už kūrybingumą laimėjo Vytis — Laura Naronytė; patriotiškiausia buvo pripažinta Romuva—R. Dragūnevičiūtė, L. Bobelytė, R. Bobelytė. Visas premijas laimėjo jaunimas.

Bendrai, kaukės buvo puikios ir beveik visos buvo vertos premijų. Vienos už kūrybingumą, kitos už drąsą.

Nors jau buvo arti vidurnakčio, balius ėjo smarkiu tempu. Kai prasidėjo šokių konkursas, atrodė, kad lūš grindys.

Kai viską užbaigėm, buvo vakarienės metas, ir vadovai mum patarnavo prie stalų. Buvo pateiktas "ultimatumas": jei nebūsime greitai susipakavę, neisim į Naujųjų Metų sutikimą. Visi gan greitai susipakavo ir, gražiai pasipuošę, ruošėsi "savos kūrybos" vakarui.

Programoj būtų galėję pasirodyti daugiau kursantų, nors buvo labai įdomu pasiklausyti vien tų, kurie mum padainavo. Vienas pasirodymas buvo atliktas su gitaros ir pianino akompanimentu. Po pasirodymų prasidėjo šokiai. Buvo gera muzika ir gera nuotaika. Vidurnakčiui atėjus, visi skaičiavo sekundes ligi naujų metų. Kai sulaukėm dvyliktos valandos, visi vienas kitam linkėjom laimingų naujųjų metų. Pirmą valandą dalyvavom mišiose.

Po mišių daug kas buvo nutarę neiti gulti ir norėjo pasilikti salėje pasišnekučiuoti. Kiti nuėjo gulti dėl to, kad jie buvo labai išvargę. Nepasisekė tiem, kurie norėjo visą vakarą salėje praleisti, nes vadovai visus turėjo vartyti gulti.

SEKMADIENIS. — Rytą buvo laikas atsiseikinti ir keliauti į namų pusę. Buvo gaila palikti smagią aplinką. Bet neturim liūdėti: netrukus ateis pavasario kursai!

Simas Kudirka įteikia premiją už lietuviškiausią kaukę — Romuvai. Iš k. Rūta Dragūnevičiūtė, Lina Bobelytė, Rasa Bobelytė. Prie mikrofono programos vedėjas Petras Tutinas. Nuotr. L. Tamošaičio

ir moteris laukia, kad jai būtų įteikta rožė ir kad ji būtų pakviesta šokti valsą su rožė rankoj. O kiekvienas vyras, jaunas ar senas, žino, kokia čia yra puiki proga kokiai nors mergutei ar savo žmonelei sudaryti gerą įspūdį.

Muzika dar grojo gerą valandėlę. Po to svečiai išsiskirstė. Liko tik salės tvarkytojai ir maža grupelė dainuojančių studentų. Dainavom stovyklines dainas, rimtas ir nerimtas. O baigėm tom dainom, kurios kažin kaip yra arčiausia prie jaunos širdies: tai partizanų dainos.

PAULIAUS IŠMINTIES SAMPRATA

(atkelta iš 3 psl.)

Nežiūrėdamas galimų prieštarių, Paulius nesiliauja tvirtinęs Dievo įvykdytą žmogaus atpirkimą per kryžių, žmogiško silpnumo bei trapumo ženklą. Tai Dievo kelias, kuriant Naujosios Sendoros tautą. Dievas pasirinko klusnų iki mirties (Fil 2, 8) ir leido jam mirti nusikaltėlio mirtimi (Gal 3,13). Jis taip pat pasirinko silpną ir baimingą pasiuntinį — Paulių — skelbti pagonims gerąją atpirkimo naujieną, tiems, kurie Dievo pašaukti, nors, pasaulio akimis žiūrint, jie yra "žemos kilmės, kas paniekinta, ko nėra" (1 Kor 1, 28).

Paulius aiškina, jog Dievas rinkosi silpnuosius ne dėl to, kad neturėjo kito kelio, bet dėl to, kad "niekais paverstų tai, kas laikoma kažin kuo, — kad joks žmogus negalėtų didžiulis prieš Dievą" (1 Kor 1, 28-29). Tik tokiu keliu žmogus, nutolęs nuo Dievo savo neklusnumu bei įžulumu, gali vėl prie jo grįžti, pripažindamas savo priklausomumą jam. Taigi žinia apie žmogaus atpirkimą kryžiumi, žmogiškai imant, buvo ir lieka "papiktinimas ir kvailystė" (1 Kor 1, 23), arba "kvailoji" išmintis.

Išmintis subrendusiems Teigiamai įvertinęs silpnumą Evangelijoje ir savyje (1 Kor 2, 1-5), Paulius atkreipia korintiečių dėmesį į paslėptąją išmintį, kuri neprieinama ne vien pašaliniais, bet ir nesubrendėliams Bendrijoje. Jos "nepažino jokie šio pasaulio valdovai" (1 Kor 2,8), nes, jeigu jie būtų pažinę kryžiaus jėgą žmonių išganymui, "nebūtų garbingiausiojo Viešpaties nukryžijavę" (1 Kor 2,8) ir tuo užtikrinę savo pralaimėjimą.

Naujojo Testamento tyrinėtojai nesutaria, kas yra šie Pauliaus minimi valdovai, graikiškai "archontes" (1 Kor 2, 6,8). Ar tai tuometinės valdžios atstovai — Pilotas su Erodu Antipu, kurie pasmerkė Jėzų mirti? Ar tai demoniškosios jėgos prieštaraujančios Dievui ir užkariavusios Dabarties Amžių? Demoniškosios jėgos geriau derinasi su Pauliaus dvasinės kovos aprašymu (2 Kor 10, 3-5), tačiau

Kitą dieną pradėjo snigti, snigti, snigti... Antra pūga, smarkesnė už pirmą, vėl New Yorką uždengė balta antklode.

Baigiamasis posėdis įvyko šil-tame, jaukiame kambary su turtingu stalu. Gardžiavomės vaisėmis ir gražiais prisiminimais.

Be abejo, balius gerai pasisekė. Vakaras praėjo linksmai, sklandžiai ir kultūringai. Tai ar negalima tuo ir pasitenkinti? Ne. Negalima, kai pagalvojus, kad šio balius ruošia sudaro beveik visų metų ateitininkiška veikla New Yorke.

Nuostabu, kad sugebam su-ruošti puikius balius, bet negalim įsitraukti į paprastą veiklą. Būna kartkarčiais keletas susirinkimų. Bet iš esmės mūsų veikėjai yra įsivėlę į kitų organizacijų veiklą, o ateitininkiška veikla labiausiai nuklenčia.

Atėjo laikas visiem ateitininkam ne vien tik New Yorke, bet ir bendrai Rytuose minutėlei sustoti ir pergaltvoti padėti. Kokia ji buvo, ir kokia ji bus? Dabartinė padėtis yra gana prasta. Bet jeigu mes norim, kad ateitininkų organizacija išliktų gyva, tai reikėtų rimtai apgalvoti ateities planus. Čia būtų ne vieno posėdžio darbas, bet ilgas, sunkus uždavinys.

Negalim tikėtis nei kongresinių stebuklų, nei antro Šal-kauskio atėjimo. Negalim tikėtis smarkių užsidegimų ir naujų viską žadančių sąjūdžių. Tradicijos lieka mūsų pamatas, ir tuo reikia remtis.

Aiškū, tai nelengvas darbas ir bendrai labai sudėtingas reikalas. Apie tą reikalą bent truputį pagalvoti yra kiekvieno ateitininko pareiga. Prašytume patarimų iš Federacijos ir dvasinės paramos iš visų narių.

Kor 3, 5-9). Medžiaga, kuri naudojama šiai Dievo statybai, bus išbandoma ugnimi, ir tik vertin-goji jos dalis išliks (1 Kor 3, 10-15). Truputį pakeisdamas savo metaforą, Paulius pareiškia, kad ši statyba yra Dievo "šventovė", kurioje Dievas gyvena drauge su savo tauta. Todėl griauti Bendriją, yra tas pat, kaip griauti šventovę, kurioje gyvena Dievo dvasia (1 Kor 3, 15-17). Nėra nė pagrindo girtis savo darbais, Bendriją statant, ar žmonėmis, kurie darbuojasi, nes "ar Paulius, ar Apolonas, ar Kefas (Petras) ... — viskas yra jūsų, bet jūs patys Kristaus, o Kristus — Dievo" (1 Kor 3, 22-23). Visi yra svarbūs, ir kiekvienas yra reikalingas, nes kiekvieno uždavinys prisideda prie bendro gėrio. O dovanos, kurių dėka šie uždaviniai atliekami, yra Dvasios dovanos.

Paulius yra visiškai tikras, kad jo šmeižėjai tokiais pasirodys Teismo Dieną. O jis pats, nejausdamas jokios kaltės, drįsta save statyti pavyzdžiu:

"Mes esame kvaili dėl Kristaus, o jūs išmintingi Kristuje! Mes silpni, o jūs stiprūs! Mes niekais laikomi, o jūs gerbiami! Iki šios valandos badaujame ir trokštame, esame nuogi ir mušami, esame be pastogės ir vargstame, darbuojamės savo rankomis. Keikiami mes laiminame, persekiojami kantriai kenčiame, piktžodžiujami maloniai atsakome. Iki šiol esame laikomi pasaulio sąslavomis, visų atmato-mis" (1 Kor 4, 10-13).

Savo sąmoningai pašiepiantčius žodžius baigia nuoširdžiu prašymu:

(Bus daugiau)

New Yorko ateitininkų kaukių baliuje Simas Kudirka įteikia trečią premiją Snieguolei Baltuolei — Jonui Landsbergiui, Karalaičiui — Vytui Kulpai, Piktajai Karalienei — Vilijai Katinaitei ir nykštukėm iš k. R. Ivaškaitei, N. Milukaitei, L. Alksninytei, R. Vebeliūnaitei, B. Bivainytei, R. Dragūnevičiūtei. Prie nykštukių kairėje stovi F. Ignaitienė, viena iš pagrindinių balius rengėjų. Nuotr. L. Tamošaičio

PENKI DIDIEJI LIETUVOS VALDOVAI KULTŪROS ŽIDINY

Nauji skulpt. V. Kašubos kūriniai (4)

Algirdas — apjungęs dvi kultūras

Trečias medalijonas skirtas Algirdui, vyriausiam Gedimino sūnui, kuris susitaręs su Kęstučiu, nušalino nuo sosto Gedimino paliktą Jaunutį ir su broliu ėmė valdyti didelę ir galingą Lietuvos valstybę. Algirdui teko Rytai, o Kęstučiui — Vakarai. Algirdas gyveno Vilniuje, Kęstutis — Trakuose. Abu broliai sutardami darė bendrus žygius Rytuose ir Vakaruose.

Valdydamas didelius Rytų plotus, jis susilietė ir su slaviška, bizantine kultūra. Pats jis visą gyvenimą buvo pagonis, bet buvo tolerantas religijos atžvilgiu, ir jo viena žmona jau buvo krikščionė. Jai buvo pastatyta ir cerkvė Vilniuje.

Žvilgsnis į Lietuvą

Skulptorius Vytautas Kašuba toliau tęsia savo apmąstymus apie Lietuvos valdovus. Mindaugas žiūrėjo į dešinę, į Rytus, Gediminas 45 laipsnių kampu atsisukęs žiūrėjo į tolimą. Algirdas jau žiūri tiesiai, tartum kiekvienam prisistato: štai didysis didžiosios Lietuvos valdovas.

Galima pasakyti ir dar daugiau. Jam pakako to veržimosi į Rytus. Juk jis keturis kartus buvo prie Kremliaus vartų, buvo jį apsupęs, kardu kirtęs į vartus. Jis savo vidumi ilgėjosi žvilgsnio į Vakarus, žvilgsnio į lietuviškąją Lietuvą. Jis nori apjungti ir Rytus, ir Vakarus.

Lietuviškas skeptras

Mindaugas ir Gediminas buvo vaizduojami su kalavijais. Mindaugo rūstus ir galingas kalavijas buvo pirmame plane, Gedimino kalavijas — pridengtas. Jį laikanti ranka kviečia ateiti pas save.

Algirdas visai pasidėjęs kalaviją. Jis savo dešine laiko skeptrą — valdžios lazdelę. Tuo jis prisistato visiem kaip Lietuvos valdovas. Ir koks tas skeptras? Jo viršūnėje matome Vyties kryžių. Tai Lietuvos valstybės ženklas. Sakoma, kad Vytautas jį pradėjęs plačiau vartoti, bet ir Algirdo skeptre jis įkomponuotas labai prasmingai. Su tuo lietuvišku skeptre užakcentuojama valstybės lietuviškumas.

Skeptrą laikanti ranka irgi su šarvota pirštine. Ir čia pabrėžiama jėga, didybė. Pirštine — žemai ornamentuota. Tai lyg sušvelnina galybės įspūdį, primindama ir valdovo turtingumą bei puošnumą.

Bizantinės kultūros atspaudai

Nuo rankos žvilgsnis persloka prie veido. Algirdo veidas — ramus, atviras visiem, bet — sukaupias ir valingas. Jo ūsai ir barzda lygiai suukuoti, nepaversti ornamentais kaip Gedimino medalijone.

Veidas su tokia šukuosena primena Rytų Bažnyčios šventuosius ar senovės ikonas. Su bizantinės kultūros kvėpėliu jautiama ir Algirdo aprangoje, šarvuose. Kaip minėjome, jam teko valdyti didelius Rytų plotus, tai savaime turėjo sąlytį su bizantine kultūra.

Į puošnumą

Mindaugo ir Gedimino šalmai buvo rūstūs, kieti kovų šalmai. Ne puošnumas jiems rūpėjo, o jų tvirtumas. Algirdas, atsisukdamas į priekį, nori pasirodyti ir puošnus. Ir jo šalmo viršus žvilga, bet ten įvestos dvi ornamentinės linijos. Šonuose du atskišimai lyg ausytės. Žemai — stačiakampių nerinys suminkština visą šarvų kietumą ir paryškina puošnumą.

Puošnumą ryškina ir įvesti drabužiai. Gedimino ir Mindaugo šarvai siekė veidą, Algirdas jau turi drabužius. Pro jo barzdą raitosi apykaklė, prieky drabužis turi ir suvarstymą. Taigi pro kario šarvus ateina ir minkštas ir patogus drabužis.

Apie puošnumą kalba ir linija, kuri sujungia ranką su dešine esančia ramia plokštuma. Tai

drabužio klostis, atbaigimas, bet ir jis papuoštas. Per krūtinę eina skersinės linijos, sudarydamos įžambius kvadratus. Tai irgi pasako, kad šis valdovas yra puošnus.

Sena lietuviška sagė

Dešinėje matome sagę, lyg kokį medalį prisegtą. Taip ir tinka valdovui su žvaigždėm pasipuošti. Bet ta sagė nėra atsitiktinė puošmena. Ji turi gilią lietuvišką mintį.

Tokia sagė buvo surasta senuose lietuviškuose kapuose. Archeologai ją iškėlė iš praeties, ir dabar daug kur vartojama kaip senas lietuviškas papuošalas.

Sagėje matome ratą. Ratas reiškia dinamiką, judesį. Prie jo centro prikabinotos trys grandinės su plokštelėmis. Kai žmogus eidavo, tos plokštelės cinkšdavo, skambėdavo. Tai buvo papuošalas, drauge tas cinkšėjimas turėjo ginti jį ir nuo blogų dvasių, kurios tykojo patamsy.

Sagė — apskritimas turėjo ir dar kitą, gilią prasmę. Sagė apskrita. Apskrita ir saulė. Apskritimui senovės lietuviai reikė saulę ir visą, kas gera. Linkdami sėkmės, laimės, įbrėžė apskritimą, saulės ir gėrio ženklą.

Ši sagė ir primena, kad lietuvių tauta ateina iš senų amžių, kad štai Algirdas yra tos senos tautos valdovas.

Sujungiamos dvi kultūros

Algirdas išsilaikė pagonis, kai supo bizantinę krikščionišką kultūrą. Jis buvo paskutinis Lietuvos valdovas, sudegintas pagal senoviškus pagoniškus papročius.

Jei jo veido išraiška, šarvų papuošalai turi bizantinės kultūros pėdsakų, tai jo lietuviškas skeptras ir senoviška lietuviška sagė kalba apie jo lietuviškumą. Tai galingas valdovas, kuris apjungia dvi kultūras.

Netelpa rėmuose

Kaip ir kituose medalijonuose, aplinkui eina įrašas — ALGIRDAS DIDYSIS LIETUVOS KUNIGAİKSTIS. Žemai po jo ranka yra jo valdymo metai — 1345-1377.

Mindaugas santūriai išsiško iš apskritimo formos, Gediminas — visai nežymiai, tik dviem brūkšniais, o Algirdas — prasi-veržia visa jėga. Ir ranka išsiškiusi, ir apsiaustas, ir sagė. Atrodo, kad jis netelpa apskritimo rėmuose ir viršum rėmų yra iškišęs savo apsiaustą ir savo puošnias pirštines bei sagę.

Tai buvo pokalbis apie turtingos Lietuvos turtingą, puošnų ir galingą valdovą, kuriam teko apjungti senąją lietuvišką pagonišką kultūrą su iš Rytų ateinančia bizantine kultūra.

Dabar nukelsime žvilgsnį į jo brolių Kęstutį. Apie tai kitą kartą (p.j.)

(Bus daugiau)

Algirdas, Didysis Lietuvos Kunigaikštis, švino medalijonas, sukurtas skulptoriaus Vytauto Kašubos. Medalijonas yra pastoviai iškabintas Kultūros Židiny. Nuotr. A.J.K.

KNYGA APIE PIRMAJĄ LIETUVIŲ MUZIKOS TEORETIKĄ

Žygmantas Liaukšminas, ARS ET PRAXIS MUSICA, Vilnius, 1977 m., 103 psl., 2000 egz.; leidinį spaudai parengė Vytautas Jurskštas, lotyniškus tekstus į lietuvių kalbą vertė Leonas Valkūnas.

Sovietinių rusų aneksuotoj Lietuvoj retkarčiais pasirodo reikšmingi mūsų kultūros istorijos paminklai. Lietuviai mokslininkai, nors ir gana sunkiai gaudami leidimus, vis dėlto turi galimybių padirbėti archyvuose (vienam kitam gal yra leidžiama pasižvalgyti ir Lietuvos Metrikų) ir ten atrasti vieną kitą jau pamirštą vertybę. Paprastai tokie leidiniai aprūpinami dalykiškais komentarais bei studijom. Tokio pobūdžio leidinys yra ir Vytauto Jurskšto rūpestingai ir mokslškai parengtas Žygmanto Liaukšmino veikalas "Ars et praxis musica" (Muzikos meno teorija ir praktika). Visų pirma yra atspausdinta gan išsami Vyt. Jurskšto studija "Ž. Liaukšminas ir jo "Ars et praxis musica", po to duodami originalai lotynų kalba su natom, vertimai į lietuvių kalbą, Gradualas, Antifonalas, Ž. Liaukšmino gyvenimo ir veiklos chronologija, Bibliografija, Muzikinė liaukšminiana, Muzikos terminų žodynelis ir Vyt. Jurskšto studijos santrauka rusų ir anglų kalbom.

Žygmantas Liaukšminas (1596-1670), savo kilmę žemaičių didikas, jėzuitas, kolegijos profesorius ir rektorius, Vilniaus Akademijos vicerektorius (kurį laiką ėjęs rektoriaus pareigas), filosofijos ir teologijos daktaras,

poezijos ir retorikos žinovas, rašytojas ir muzikologas, iškili ir kilni asmenybė (daug padėjusi neturtingiems Akademijos ir kolegijų studentams siekti mokslo) XVII a. Lietuvoj. Ž. Liaukšmino parašytas veikalas "Praxis oratoria sive praecepta artis rhetoricae" (Iškalbos praktika, arba retorikos meno taisyklės) išgarsino jį visoje Europoje, to veikalo ten buvo išleista net keliolika laidų. To paties dėmesio bei pasisekimo susilaukė ir Ž. Liaukšmino veikalas "Ars et praxis musica". Vyt. Jurskštas apie tą Liaukšmino darbą taip kalba: "... autoriaus novatoriškumu laikytinas veikiausiai teorinių dalykų dėstymo nuoseklumas ir racionalumas, retas tuo metu muzikinėje literatūroje metodiskumas", o veikalo "autorius Ž.

Liaukšminas, girdi, laikytinas pirmuoju lietuvių muzikos teoretiku". Kaip "Retorikos meno taisyklės", taip pat ir "Muzikos meno teorija ir praktika" Europoje susilaukė stambiaus kiekio laidų, ilgus metus buvo laikoma vertingu muzikos meno vadovu. Visa tai yra stiprus įrodymas, kad Vilniaus Akademija buvo aukšto lygio mokslinė institucija, kad buvo reikšmingi ir jos profesorių moksliniai darbai. Turime žinoti, kad Žygmantas Liaukšminas kūrė poeziją, rašė dramos veikalus Vilniaus Akademijos ir kitų jėzuitų mokykliniam teatrui. Deja, iki šiol nė vienas to pobūdžio jo veikalas dar nėra surastas. Vyt. Jurskšto parengtas leidinys iš tikro yra vertinga dovana lietuvių kultūros istorijai.

St.S.

PABALTIEČIŲ PIEŠINIŲ PARODA NEW YORKE

Nuo balandžio 1 iki 9 puošniame Ukrainiečių Institute Manhattane vyko pabaltiečių piešinių paroda. Joje dalyvavo 24 pabaltiečiai dailininkai: 7 estai, 9 latviai ir 8 lietuviai. Buvo išstatyti įvairios technikos piešiniai — plunksna, pieštukas, tušas, anglis, pastelė, mišri technika. Viso — per 50 darbų. Lankytojų per visą savaitę praejo apie 200. Tai buvo ne vien pabaltiečiai, bet ir kitų parodų lankytojai, nes Ukrainiečių Institutas yra galerijų ir meno muziejų rajone.

Iš lietuvių dailininkų dalyvaavo: Albinas Elskus, Regina Ingelevičienė, Elena Kepalaitė, Vida Kristolaitytė, Vytautas Sakalauskas, Elena Urbaitytė, Vladas Žilius ir Jadvyga Paukstienė, kuri atsiuntė dvi pasteles iš Chicago.

Prie parodos rengimo prisidėjo visa eilė lietuvių. Prie parengiamųjų darbų, piešinių atrinkimo, kabinimo ir t.t. — Elena Kepalaitė, Alina Staknienė, Elena Urbaitytė, Vladas Žilius, Kazimieras Žoromskis. Parodos metu ir prie uždarymo talkino: Renata Alinskienė, Dalia Bulgarytė, Vida Kristolaitytė, Gina Kudžmienė, Audrė Staknytė ir Mara Vygantienė.

Atidarymo vaišėse ir užbaigtuvėse buvo progos pabaltiečiams menininkams pabendrauti.

Parodą rengė pabaltiečių meno draugija Baltia, kuri jau yra surengusi visą eilę renginių. Ateityje numato surengti pabaltiečių dramos vakarą, bendrą koncertą, fotografijos parodą ir antrą skaidrių popietę, kur būtų rodomi Wiiralto, Purvyčio ir Čiurlonio kūriniai. A. Stakn.

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoje. Ar juos prenumeruoti? Metinė prenumerata 15 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Atsiųsta paminėti

Anatolijus Kairys — TRYSDRAMOS. Išleido Dialogas. 1978. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoj. Tiražas 500 egz. Kietais viršeliais. 160 psl. Kaina 6 dol.

Populiarus ir mėgstamas dramaturgas (pasirėiškęs ir beletristikoj bei poezijoj) šioj naujojo savo knygoj pateikia tris dramas: Rūtelė, Saulės rūmai ir Žmogus ir tiltas. Pastaroji vaidinta iš rankraščio Clevelande, Chicagoj, Hamiltone, Toronte, New Yorke ir Waterbury.

J. I. Kraševskis — VITOLIO RAUDA. Vertė Povilas Gaučys. Su autoriaus portretu, 50 Vinco Smakausko medžio raižinių ir dviem originaliais tituliniais puslapiais. Chicago. 1977. Išleido prel. Juozas Karalius. Meninė priežiūra V.O. Virkau. Kalbą žiūrėjo Pr. Razminas. Spaudė M. Morkūno spaustuvė, 286 psl. Kaina 6 dol.

Josef Ignacy Kraszewski, šio veikalo autorius, buvo 19 šimtmečio lenkų rašytojas (1812-1885), kilęs iš istorinės Lietuvos, gyvenęs ir Vilniuj. Veikalo vertėjas jį apibūdina kaip vieningiausią iš visų lenkų rašytojų: "Jis parašė ir išleido 600 tomy raštų, neimant dėmesin daugybės laisvų, paskelbtų žurnaluose ir dienraščiuose, nekalbant apie privačius laiškus, sudarančius keliasdešimt tūkstančių vienetų. (...) Kaip darbo milžiną, neturintį sau lygaus Lenkijos istorijoje, lenkai jį labai gerbia ir vertina."

"Vitolio rauda" yra mitologinė poema iš Lietuvos praeties. Ji, kaip sako vertėjas, "buvo kelių lietuvių kartų labai mėgstamas veikalas". Jo žodžiais, "dar ir dabar mus žavi romantinės senovės Lietuvos vaizdavimas, ypač kai jis idealizuoja senovės lietuvių dorybes".

Šis "Vitolio raudos" vertimas (P. Gaučio kruopščiai atliktas) yra jau ketvirtas. Pirmasis vertėjas buvo aušrininkas Andrius Jonas Vištelis-Višteliauskas (JAV Lietuvis); jis šią poemą išleido 1881 savo lėšomis. Antrasis vertimas — Fausto Kiršos (išleistas 1924 Kaune); trečiasis — J. Talmanto (1925 Kaune).

Idomios šio leidinio iliustracijos. Jų autorius — Vincas Smakauskas (W. Smokowski), dailininkas ir grafikas, gimęs 1797 Vilniuj, miręs 1876 Krikėnuose, Vilniaus apskr., 17 metų vertėsis gydytojo praktika Varšuvoj, draugavęs su poetu Adamu Mickevičium ir domėjėsis Lietuvos praetim. Jis laikomas medžio raižinių pradininku Lenkijoj ir Lietuvoj.

METŲ LAIKAI. Žodžiai Prano

Lemberto. Muzika Giedros Gudauskienės. Populiarių dainų ciklas. 1. Vasara — valsas, 2. Ruduo — tango, 3. Žiema — baladė, 4. Pavasaris — cha, cha. Jaunimo Bibliotekos leidinys. Spausdino Saleziečių spaustuvė Romoje 1977. Tiražas 500 egz. 16 psl. Kaina 2 dol.

Šis žinomas kompozitorės dainų ciklas išleistas jų žodžių autoriaus 10 metų mirties sukaktuvių proga. Leidiny rašoma: "Pranas Lembergas, nostalgijos, tėvynės gamtos grožio poetas, yra atidavęs gausią savo duoklę žodžio, dainos bei teatro menui, nors iš profesijos buvo teisininkas. Teskamba iš keturių gražių jo eilėraščių sudaryti "Metų laikai" taip plačiai, kaip ir jo parašyta daina "Tau, sesute".

Kompozitorė Giedra Nasvytytė-Gudauskienė "Metų laikus" sukūrė netrukus po poeto Pr. Lembergo mirties. Pirmą kartą juos Santa Monicaj, Calif., 1970 atliko solistė Liucija Zaikienė-Mažeikienė.

I leidinį įdėti kompozitorės, poeto ir solistės atvaizdai; pateikiama ir trumpų žinių apie juos.

Leidiny gaunamas ir Darbininko administracijoj.

Pabaltiečių piešinių parodoje dalyvavo rengėjų ir parodos dalyvių. Iš k. sėdi: Daina Dagnia, Elena Kepalaitė, Janis Riekstins (Latvių Sąjungos Amerikoje pirmininkas), Eleonora Šturms, Ilmars Rumpeters, Alina Staknienė, Maie Kuuskvere; stovi: Fridrichs Mihs, Evalds Dajevskis, Helmi Herman, Emma U. Siirak, Elena Urbaitytė, Vladas Žilius, Ausma Mactate, prof. Olga Berendsen, Kazimieras Žoromskis. Nuotr. Bruno Rozitis

LITUANISTINĖS MOKYKLOS SKYRIUS

VILNELĖ

Redaguoja Nijolė Ulėnienė, 16 Lucille Lane, Dix Hills, N.Y. 11746

Talkina Rūta Dragūnevičiūtė

Atostogos Smugglers Notch

Ši vieta yra šiauriniame Vermonte, netoli Kanados sienos. Šiemet ten slidinėjo septynios lietuviškos šeimos, kurių visi vaikai lanko Maironio lituanistinę mokyklą. Pasitaikė taip, kad iš kiekvieno skyriaus buvo bent po vieną mokinį. Štai čia jų įspūdžiai.

Slidinėjimas

Šiemet mes turėjom atostogas kalnuose Vermonte. Ten daug slidinėjom. Aš ir mano draugas Matas lankėm slidinėjimo pamokas. Po to kėlėmės į kalno viršų su kėdutėmis abu vieni. Mano tėtis gavo aukso medalį už "Slalom" lenktynes. Aš gavau slidinėjimo akinius.

Aras Ulėnas, 1 sk.

Įvykis

Vieną kartą beslidinėdamas nukritau ir pamačiau gyvą ežį ant plono medžio. Kai krisdamas sukėliau triukšmą, jis nubėgo. Paskui aš pažiūrėjau į tą medį. Jis buvo labai apgraužtas. Aš pagalvojau, kad ežys turbūt išėjo iš savo olos pavalgyti.

Darius Stankūnas, 2 sk.

Mano žiemos atostogos

Aš slidinėjau nuo trijų kalnų Vermonte. Vieną dieną aptikom žmogų, kuris užsigavo nugarą. Tą žmogų nuvezė traktorium nuo kalno ir tada su ambulanšu į ligoninę. Mes kasdien lankėm slidinėjimo mokyklą. Man tokia mokykla labai patinka.

Arnas Nemickas, 3 sk.

Smugglers Notch

Šią žiemą mes čia atvažiuojom slidinėti. Buvo trys kalnai. Vienas Morse, antras Sterling, paskutinis Madonna. Morse buvo arti mūsų namelio. Aš kiekvieną dieną ten slidinėjau. Sterling buvo statesnis, bet aš vis tiek nuvažiuavau. Madonna yra aukščiausias kalnas. Man baisu ten važiuoti. Buvo ir baseinas maudytis. Man ten irgi patiko. Tikiuosi, kad aš čia atvažiuosiu ir kitais metais. Čia buvo labai smagu.

Viktorija Garbaskaitė, 4 sk.

Mano slidinėjimo atostogos

Kiekvieną žiemą mes važiuojam į Smugglers Notch Vermonte. Kiekviena diena buvo saulėta ir šilta. Mes slidinėjom ant trijų kalnų — Morse, Sterling ir Madonna. Aš su savo pusbroliu Dariu esu "D" grupės, kuri eina po geriausios grupės. Čia yra daug užsiėmimų. Aš einu maudytis, rogėmis važinėti, slidinėti. Su savo tėveliu ir su ponu Stankūnu įsirašiau į lenktynes, kurios vadinasi Nashtar.

Ričardas Nemickas, 5 sk.

Atostogos kalnuose

Vasario mėnesį mes važiuojam slidinėti į Vermont. Čia buna gražu vasarą ir žiemą. Čia yra trys kalnai — Morse, Sterling ir Madonna. Morse yra žemiausias ir lengviausias slidinėti. Sterling yra aukštesnis ir sunkesnis slidinėti. Madonna yra aukščiausias ir sunkiausias kalnas. Mano visi pusbroliai ir pusėsės atvažiuoja slidinėti čia į Smugglers Notch. Man čia labai patinka, ir aš norėčiau čia praleisti visą žiemą.

Darius Nemickas, 6 sk.

Atostogos Vermonte

Kiekvienais metais mano šeima ir daug kitų lietuvių važiuoja slidinėti į Smugglers Notch. Čia gyvenam butuose "condominiums", kurie yra patogūs, kaip namie — nuo virtuvės iki miegamųjų. Jeigu nori pasiimaudyti nors ir žiemą, čia yra baseinas su "sauna". Slidinėti yra didelis pasirinkimas. Keltuvu galima pakilti į viršukalnį arba pusiaukely išlipti. Kalnai yra pagal slidinėtojų pajėgumą. Smugglers Notch yra labai tinkama slidinėjimo vieta.

Rima Budreckaitė, 7 sk.

Mano savaitė Vermonte

Penktadienio vakarą pradėjom kelionę į Vermontą. Buvo ilga kelionė, bet buvo verta važiuoti. Sekmadienio rytą pradėjom slidinėti. Pirmiausia tikėtai ant žemiausio ir lengviausio kalno. Šis kalnas pavadintas Morse. Pamokas pradėjom pirmadienį. Ėjom į tą grupę, kuri mums atrodė tinkamiausia. Tose klasėse mus suskirstė į atitinkamas grupes, kuriose pasilikom iki penktadienio. Pamokas lankant, mus vis kėlė ant sunkesnių kalnų. Po kelių dienų mus užkėlė ant Madonna (sunkiausio kalno). Po pietų eidavom slidinėti ant tų kalnų, kur mes mokėmės. O jau ketvirtadienį ir penktadienį (prieš važiuojant namo) slidinėjom ant "expert" kalnų. Taip beslidinėdami, ir praleidom savo savaitę Vermonte.

Adria Nemickaitė, 8 sk.

Rašinėliai su dvibalsiu "ie"

Kai miegu, aš sapnuoju apie tai, kad ateina žiema, krinta sniegas ir niekas nebeauga. Kai šviečia saulė, aš valgau pusryčius. Man patinka pienas ir duona su sviestu. Kieme voverė ieško sniege kietų riešutų.

Vytautas Šaulys, 3 sk.

Mano mamytė pametė savo žiedą tarp gėlių žiedo. Mes niekur negalėjom rasti jos žiedo. Namie visi ieškojom to žiedo, niekas neradom. Tėvelis nuėjo pirkti mamytėi naujo žiedo. Jai jis labai patiko, bet ji norėjo savo seno žiedo. Kitą dieną mamytė laistė gėles ir atrado žiedą. Namie mes buvom labai linksmi.

Andrius Montvila, 3 sk.

ŽIEMA

Man patinka žiema dėl to, kad sninga. Kada labai sninga, mašinos ir autobusai negali išvažiuoti, ir nėra mokyklose pamokų. Man patinka čiuožti, ir aš gražiai moku sustoti. Kai aš čiuožu, apsirengiu visa žaliai, tik nano pačiūžos yra baltos. Man labai patinka žiema.

Vida Penkaitė, 4 sk.

KATYTĖS

Man labai patinka katytės. Jos labai švelnios ir labai tylios. Viską nori žinoti ir visur įlįsti. Labai smalsios. Aš turėjau katytę Friskey. Ją suradau prie mūsų namo, laikiau ir maitinau. Ji buvo labai graži ir švelni. Aš ją turėjau apie septynis mėnesius. Tada mes ją nuvezėm į kaimą ir paleidom prie karvėčių. Aš nenorėjau jos paleisti, bet reikėjo. Visi turėtų mylėti katytes. Jei ateis pas jus, mylėkit ir turėkit.

Vieną dieną aš ėjau į krautuvę pirkti sviesto ir pieno. Eidama mačiau kieme katytę. Ji norėjo gerti pieno. Ta katytė man buvo labai miela, ir aš ją mėgau.

Diana Dailydaitė, 3 sk.

Pavalgius vakarienę, reikia pailsėti. Man patinka atsisėsti prie lango ir žiūrėti į miesto šviesas. Automobilų šviesos atrodo kaip didelės baidyklės akys. Namų šviesos atrodo kaip ugnies sviedinukai. Mėnulis atrodo kaip baltas sūris, apteptas sviestu. Žvaigždės atrodo kaip gėlės pievoje.

Vieną žiemos dieną Paulius ir aš išėjom į lauką. Mes padarėm sniego senį. Paulius ir aš gyvenam prie vieno didelio miesto.

Dabar abu eisim į vidų. Mes gersim karštą pieną ir valgysim riešutus. Po to eisim miegoti.

Rima Vaičiaitė, 3 sk.

Mįslė: "Kas aš?"

Aš esu žiema, sniegas, vainikas, židiny, eglutė, šiaudinukai, žvakutės, Kūčios, silkė, plotkelės, dovanos, rogės, šienas, bažnyčia.

Atsakymas: Aš esu lietuviškos Kalėdos.

Vytautas Adomaitis, pagalbinė klasė

ŠVENČIŲ ATOSTOGOS

Kalėdos, šventės ir atostogos yra didelis džiaugsmas vaikams. Štai ką sako antro skyriaus mokinukai

KALĖDŲ ATOSTOGOS

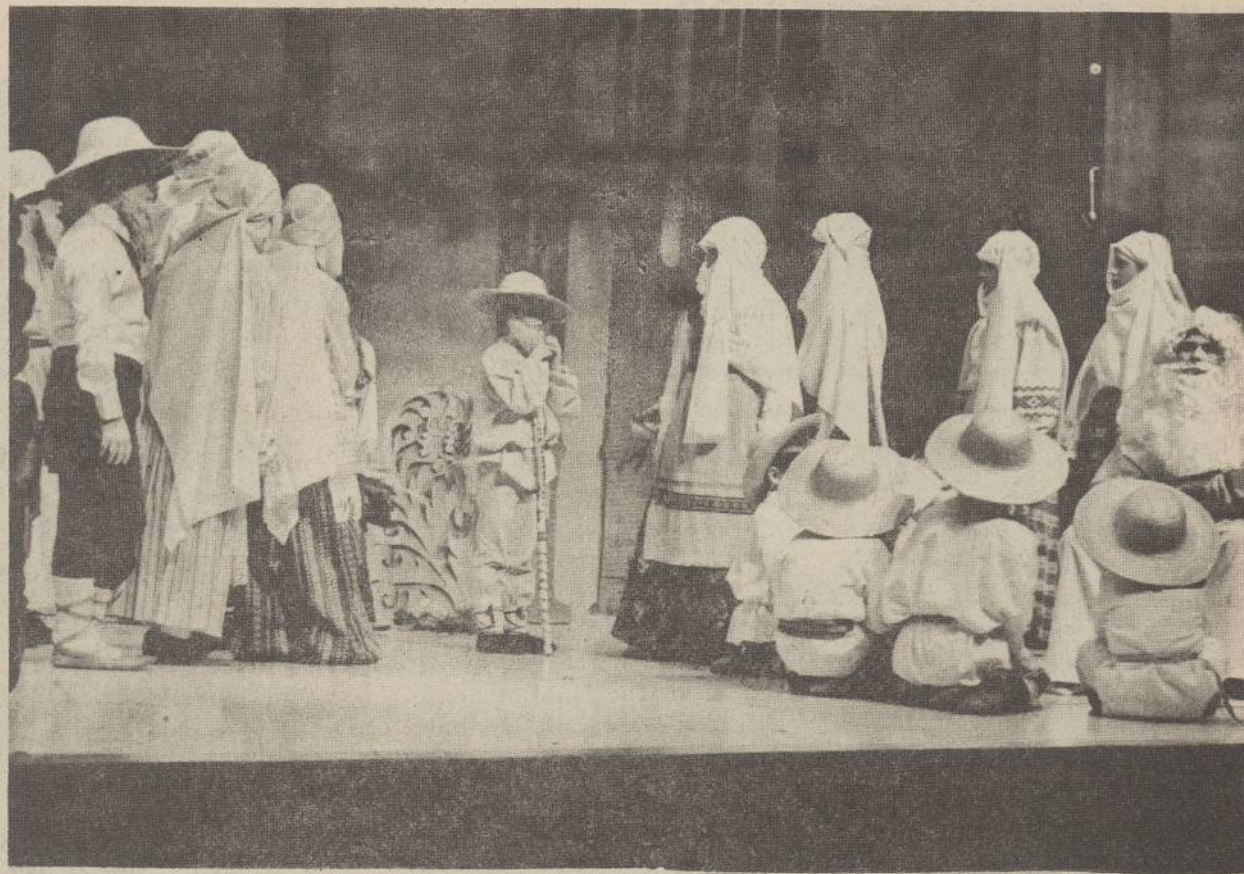
Kalėdų atostogos prasidėjo šeštadienį, gruodžio 24. Tą dieną šventėm Kūčias. Kūčių vakarą šeima susirinko prie Kūčių stalo. Kitą rytą Kalėdos. Vaikai laukė Kalėdų senelio. Aš gavau daug žaislų, su kuriais per atostogas žaidžiau. O kai pasnigo, ėjau kasti sniego ir statyti sniego senio. Lauke buvo labai šalta. Atostogos greit praėjo, ir vėl mokykla prasidėjo. Mokymės lietuviškai skaityti ir rašyti.

Tomas Ratas, 2 sk.

KŪČIOS

Kūčios yra gruodžio 24. Kūčios man patinka.

Slizikus valgome Kūčiose. Slizikai gaminami iš miltų.

Scena iš Maironio lituanistinės mokyklos vaidinimo: vaidilutės ir senovės vaikai. Nuotr. P. Bivainio

Kas man labiausiai patinka lietuviškoje mokykloje

Man patinka daug dalykų, bet labiausiai patinka skaitymas. Man tai labiausiai patinka dėl to, kad tik sėdžiu savo suole ir skaitau. Kada skaitau, nieko nerąšau. Nereikia linksniuoti, uždėti galūnių ant žodžių, nereikia pratimų daryti. Tik laikai knygą ir skaitai. Man patinka skaityti, nes daug ką išmokstu. Mes išmokstam naujus žodžius. Išmokstam ir juos tarti. Per metus knygos keičiasi, ir geresnės knygos pakeičia turimas knygas.

Rama Gvildytė, 6 sk.

Man patinka tikybos pamoka todėl, kad seselė Urbana labai įdomiai papasakoja apie Kristaus gyvenimą. Dar man labai patinka dainų pamoka, nes moko gražių lietuviškų dainų. Pertraukos metu susitinku drauge. Mes žaidžiam, ir man patinka. Aš esu patenkintas, kad mano tėveliai yra lietuviai ir aš moku lietuviškai kalbėti.

Linas Karmazinas, 7 sk.

Lietuviškoje mokykloje aš susitinku su savo draugėmis, ir mes galim pasikalbėti. Man patinka lietuviškoje mokykloje šokiai, dainavimas, geografija, istorija ir pietūs. Aš tik kalbėsiu apie istoriją ir šokius, nes man tie dalykai labiausiai patinka.

Man patinka šokiai, nes aš galiu išsisportuoti. Taip pat galiu išmokti naujų lietuviškų šokių. Galiu papasakoti kitiems vaikams amerikietiškoje mokykloje apie savo tautos šokius ir pasakyti, kokie mūsų lietuviški šokiai gražūs. Man taip pat patinka istorija, nes aš išmokstu apie Lietuvos praeitį ir dabartinius laikus. Iš istorijos man labiausiai patinka, kai p. Ivaškienė papasakoja apie viską. Viskas tada atrodo taip aišku ir lengva atsiminti.

Danutė Senkutė, 7 sk.

Jau treči metai, kaip V. Sidas suorganizuoja Maironio lituanistinės mokyklos išvyką į gamtą, į kalnus, kur yra latvių nuosavybė Rota. Ankstų šeštadienio rytą pakeliama lietuviška vėliava. Pakelia V. Sidas. Stebi vaikai ir atvykę slidinėjotai. Pakėlus vėliavą sugiedotas Lietuvos himnas.

Rudens darbai

Kaime žmonės turi daug darbų. Iš laukų turi suvežti visus javus namo. Taip pat pasirošia žiemai. Jie važiuoja į mišką ir piauna medžius kurui. Mieste žmonės neturi tiek daug rudens darbų. Kai rudenį lapai nukrinta, mes juos sugrėbiame.

Paulius Naronis, 3 sk.

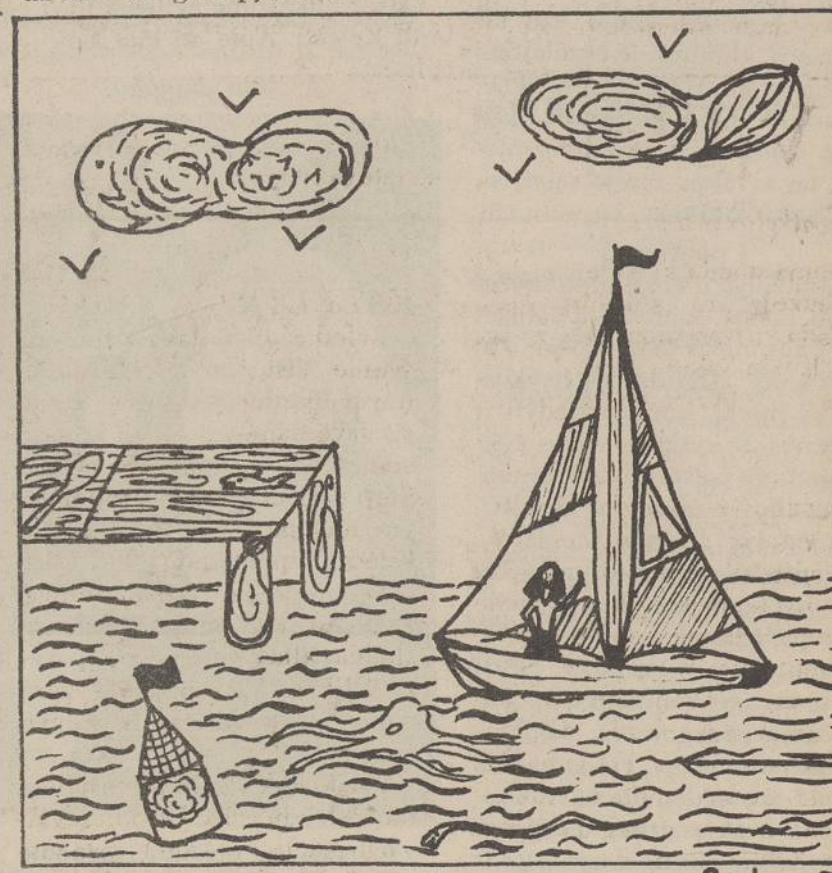
Rudenį nukrinta lapai, ir baigia augti gėlės, daržovės ir vaisiai. Viską reikia surinkti, kitiems metams paruošti žemę ir sėklas. Viską reikia sunėsti į vidų, kad nesusaltų. Man patinka mamai padėti.

Algis Remeza, 3 sk.

Savijauta

Mokytojas: Taip, Jonuk, kas tau yra?

Mokinys: Aš nenoriu jūsų išgąsdinti, pone mokytojau. Bet mane tėvas pagrasino, esą jei aš neparnešiu geresnių pažymių, tai kas nors gaus pylos...

Rūta D.

Suraskite: pieštuką, mėnulį, žuvytę, aštuonkojį, bananą, lapą, kriaušę, palapinę, strėlę, šaukštą, katytę ir ledus.

Maironio lituanistinės mokyklos mokinių grupelė slidinėja Smugglers Notch, Vermonte; iš k. — Tadas, Arnas, Darius, Matas, Aras, Vaiva, Adrija, Dalytė, Rita, Rima. Trūksta Dariaus, Viktorijos ir Ričardo.

LIETUVIŲ FONDAS AUGA

Lietuvių Fondo kapitalas šių metų pradžioje siekė 1,431,601 dol. Pereitų metų grynas pelnas — 80,430 dol. Pereitų metų pajamų procentas — 7.52. (Pajamų procento vidurkis nuo Lietuvių Fondo įsisteigimo — 6.77).

Lietuvių Fondo pelno skirstymo komisija 1962-1977 metų laikotarpyje iš viso paskirstė 476,677 dol.

Pereitais metais į Lietuvį Fondą įstojo 146 nauji nariai ir šių metų pradžioje buvo iš viso 4,416 narių.

Iš kurių pajamų gaunamas doleris

Už investiciją į bonus — 50 centų, už vertybės popierius — 2 centai, už taupomosiose kaseose laikomus pinigus — 12 centų, iš dividendų už akcijas — 24 centai, nuo narių įnašų — 11 centų, iš medalių pardavimo — 1 centas.

Kaip organizuojamos įplaukos

Vykdomi vajai Lietuvių Fondo apylinkėse, Lietuvių Fondo valdybos ir tarybos pirmininkai kreipiasi asmeniškai laiškais į gydytojus, profesionalus, lietuvių visuomenę ir t.t. Specialūs laišakai rašomi ir lietuviškai nekalbantiems.

Palikimai

Testamentais jau 59 lietuviai yra užrašę dalį savo palikimo Lietuvių Fondui. 28 palikimų bylos jau realizuotos, tarp jų ir per 143,037 dol. siekias J. Krukonio palikimas. Paskutiniu metu testamentais yra užrašyti gan stambūs palikimai.

Suvažiavimai

Visuotinis, iš eilės XV-sis, Lietuvių Fondo narių suvažiavimas įvyks gegužės 6, šeštadienį, Chicago, Jaunimo Centre.

1977 m. suvažiavime dalyvavo 124 nariai, atstovavę 3,318 balsų; 1976 m. suvažiavime dalyvavo 119 narių, atstovavusių 3,448 balsams; 1975 m. suvažiavime dalyvavo 150 narių, atstovavusių 3,314 balsų.

Vardynas

1977 balandžio 30 mirė uolusis Lietuvių Fondo valdybos ir tarybos narys, eilės vado-vas ir "Lietuvių Fondo Vardyno" vienas iš pagrindinių redaktorių pulk. Antanas Rėklaitis. Į Lietuvių Fondo darbuotojų eiles pulkininkas įsijungė 1963 ir iki mirties daug dirbo Lietuvių Fondo naudai. Vardynas liko galutinai neužbaigtas. Papildymo ir tolimesnius darbus vykdo sekr. K. Girvilas.

Pasikeitimai valdyboj

Šių metų valdyba, mirus pulk. A. Rėklaičiui ir pasitraukus J. Evans, papildyta dviem naujais nariais, atėjusiais iš jaunosios kartos tarpo. Tai dr. Mindaugas Vygantas ir teisės studijas baigęs Saulius Kuprys.

Dr. Antano Razmos vadovaujama valdyba laiminga savo kadencijoje pasiekusi pirmąją milijoną dolerių ir įpusėjusi antrąją. Gal ji ištvers ir iki antrojo milijono pabaigtuvių. Uolusis Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas dr. G. Balukas dalyvauja kiekviename valdybos posėdy.

Lietuvių Fondo spaudos konferencijoje kovo 8 Jaunimo Centre Chicagoje. Iš kairės sėdi: Br. Juodelis, dr. K. Ambrozaitis, dr. G. Balukas, A. Razma, O. Zailskienė, Br. Nainys, M. Remienė, stovi I-oje eilėje: Pr. Zailskas, V. Naudžius, Pr. Turūta, K. Barzdukas, V. Kamantas, J. Kučėnas, St. Baras; II-oje eilėje: A. Kareiva, St. Juškėnas, P. Želvys, dr. F. Kaunas; III-oje eilėje: B. Brazdžionis, J. Janušaitis, A. Šantaras, A. Juodvalkis, J. Rimkevičius, L. Germanienė; paskutinėje eilėje: K. Repšys, K. Dočkus, Pr. Mažrimas, Vl. Butėnas, dr. T. Remeikis, S. Kuprys, P. Kilius ir V. Germanas. Nuotr. V. Noreikos

GINKIM Tautybių Mokslo Reikalą

Prieš porą metų JAV kongresas nubalsavo už vadinamąjį Ethnic Heritage Studies Act (PL 92:318 — Title IX ESEA). Iš tuo metu numatytų 15 milijonų metų kongresas tam reikalui skirdavo tik porą milijonų. Tai tik lašas jūroje, bet vis tiek ne viena tautybė Amerikoje, jų tarpe ir lietuviai, yra šiek tiek tokių paramos susilaukus.

Svarbu, kad įsigyvenęs principas nežūtų. Deja, šiais metais vėl biurokratai Washingtone nori ir šią kuklią sumą išbraukti iš ateinančių metų valdžios sąmatos. Skubiai reikia visiem rašyti laiškus, siųsti telegramas savo senatoriam, kongreso atstovam, prezidentui Carteriui bei Commissioner of Education Boyer, prašant ne tik neišbraukti sumos iš sąmatos, bet skirti ir

numatytus 15 milijonų, nes sudomėjimas tuo reikalu tautybių tarpe nepaprastai didelis.

Laiškų-telegramų turinys turėtų būti maždaug toks: "I have just learned that the President's budget message calls for the elimination of all funding for the Ethnic Heritage Studies Act (PL 92:318 — Title IX ESEA). I hope that you will join in the effort to extend the authorization for five years and in appropriating the \$15 million stipulated in the original legislation. We find it unbelievable, in view of the great interest generated by the Ethnic Heritage Studies Act (1,026 applications in the first year alone, of which only 42 could be funded), that out of the \$3.3 billion budget recommended for

primary and secondary education, no funds have been requested for the Ethnic Heritage Studies Program—the only federal legislation which calls on our educational system to teach about the ethnic heritage of all our people."

Laiškus bei telegramas skubiai siųsti šiais adresais:

The President
The White House
Washington, D. C.

(Jūsų Senatoriaus vardu)
United States Senate
Washington, D. C.

(Jūsų Kongresmanui)
House of Representatives
Washington, D. C.

Commissioner of Education
Department of HEW
Washington, D. C.

Kun. K. Pugevičius

Perskaitę Darbininką, duok kitam!

IF YOU ARE PLANNING TO VISIT LITHUANIA IN THE SUMMER OF 1978, WE HAVE FOUR BEAUTIFUL TRIPS TO OFFER ALONG THE GREAT BALTIC CIRCLE ROUTE. TOURS DEPART THE UNITED STATES ON JUNE 21, JULY 12, AUGUST 9, AND AUGUST 23 YOU CAN SAVE \$100 OFF THE TOUR FARE IF YOU BOOK EARLY. FOR FURTHER DETAILS, PLEASE CALL OR WRITE:

BALTIC AMERICAN HOLIDAYS, INC.

A DIVISION OF
ROBERT J. ELLYN TRAVEL, INC.

501 FIFTH AVENUE, NEW YORK, N.Y. 10017
(212) 687-0250

PRAKTIŠKIAUSIOS DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJE

Siuuntinis 1 — 1978

Nepermatomo nailono gėlėta arba su ornamentais įvairių spalvų labai populiarus medžiaga dėl dviejų sūknelių; gėlėta arba lygių spalvų crimplene medžiaga suknėlei; dvigubo storio nailoninė skarelė; moteriškas nailono apatinis arba vyriški nailono viršutiniai marškiniai; dvi poros vyriškų arba moteriškų nailoninių arba vilnonių kojinių; 40 anglišku geriausių cigarečių; dežė šokoladinių saldinių; 1 svaras pupelių kavos; vienai eilutei vilnonė labai gera medžiaga su jaudimu "All wool made in England", gali būti šviesios arba tamsios spalvos. Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimo išlaidomis — \$190.00

Taip pat dar galima padėti į šį siuntinį 9 sv. svorio prekių, pavyzdžiui, galima padėti 4 m. medžiagos; 2.75 m. dirbtinio minko kailio arba kitokių dovanų. Žemiau siūlome keletą praktiškesnių ir naudingesnių dalykų:

Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui	\$80.00
Jeans "Wrangler", vyr. arba mot. (galima siųsti 4)	40.00
Geresnės rūšies nertinis	32.00
Nailono kojinės, vyriškos arba moteriškos	3.00
Vilnonė medžiaga suknėlei	24.00
Vilnonė skarelė	11.00
Geresni marškiniai	15.00
Lietsargis telescopic	12.00
Vyriški arba moteriški labai geri pusbačiai	34.00
Crimplene medžiaga kostiumėliui	30.00
Angliška eilutei medžiaga ("All wool made in England")	50.00
Geresnė eilutei medžiaga ("All wool made in England")	75.00

Siuuntinė įvairius kalkuliatorius ir Stetoskopus. Sudarant savo nuožūra siuntinį reikia pridėti \$28.00 už visas persiuntimo išlaidas. Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis arba pinigais.

BALTIC STORES LTD.
(Z. JURAS)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR 1 4HB, ENGLAND

TEL. 01 460 2592

Lietuvių Fondo spaudos konferencijoje kovo 8 Jaunimo Centre dr. A. Razma, Fondo valdybos pirmininkas, įteikia paramos čekį JAV LB Švietimo Tarybos pirmininkui Br. Juodeliui. Iš k. O. Zailskienė, Pr. Zailskas, inž. V. Naudžius, dr. A. Razma, dr. G. Balukas, dr. K. Ambrozaitis, šioj pusėj stalo J. Kučėnas ir Br. Juodelis. Nuotr. V. Noreikos

Vilnėje

(atkelta iš 6 psl.)

mama duoda kiekvienam laužti plotkele ir sukalba maldą. Tada visi pavalgę, eina miegoti ir laukia Kalėdų ryto.

Viktoras Liogys, 2 sk.

Vasario 16-osios minėjimas

Vasario 18 mūsų mokykloje paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Buvo labai įdomu. Pirma įnešė Amerikos ir Lietuvos vėliavas. Tada iš įvairių skyrių buvo pakviesti vaikai žvakių uždegti. Ant stalo buvo trys žvakės — viena geltona, antra žalia, o trečia raudona.

Po žvakių uždegimo jaunesnieji skyriai deklamavo eiles. Geriausias dalykas buvo, kai aštunto skyriaus mokytojas ponas Jurkus rodė skaidres iš Lietuvos. Jos buvo gražios ir įdomios.

Minėjimą užbaigus, sugiedota Lietuva brangi.

Rūta Bobelytė, 8 skyrius

KALĖDOS

Kalėdos yra labai linksma šventė. Visi gauna daug kalėdinių sveikinimų. Žmonės papuošia savo namus ir eina į krautuves pirkti kalėdinių dovanų. Taip pat per televiziją tuo metu yra rodoma labai daug gražių kalėdinių programų.

Per Kalėdas dažnai sninga. Pasidaro labai šalta. Vaikai užsideda šiltas pirštines, kepurės ir šalikus. Visi pradeda gerti daug šiltų gėrimų ir valgyti sriubų.

Per Kalėdas vaikai puošia eg-lutę. Kalėdų vakarą visi lietuviai valgo Kūčias. O Kalėdų rytą visi vaikai žaidžia su naujomis dovanomis. Visi yra laimingi.

Loreta Milukaitė,
pagalbinė klasė

NAUJI METAI

Buvo Naujų Metų vakaras. Aš buvau pas savo draugę. Ten buvo visokiausių valgių. Mes žiūrėjome televiziją ir laukėme Naujų Metų. Netrukus atėjo dvylikta valanda. Visi sušuko: "Linksmų ir laimingų Naujų Metų!" Visi gėrė šampaną, bučiavosi ir linkėjo vieni kitiems laimės ir sveikatos. Buvo svečias, kuris dalino visiem vaikams po dolerį. Vėl visi valgė, gėrė ir dainavo. Po kiek laiko visi svečiai pradėjo važiuoti namo. Parvažiavus namo, aš buvau labai nuvargęs ir ėjau tiesiai į lovą.

Naujų Metų dieną pas mus atėjo daug svečių, ir vėl mes visi valgėm, gėrėm, dainavom ir žaidėm žaidimus. Vakare visi svečiai išvažiavo namo, o aš nuvažiavau pas savo gerą draugę pernaktoti, kur man labai patiko.

Michėlė Gurinskaitė,
pagalbinė klasė

Per skautybę — lietuvybei!

SKAUTŲ PASTOGĖJE

Globoja: Lietuvių Skautų Sąjunga

Redaguoja:
s. Birutė Kidolienė, 94-08 Jamaica Ave. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. HI 1-3894 (Area code 212)

60 METŲ LIETUVIŠKAJAI SKAUTIJAI

Šiame suėjo šešiasdešimt metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo, taip pat ir nuo pirmos lietuvių skautų-čių skilties įkūrimo. Šios sukakties proga vėl pažvelgti į nueitą kelią ir pasvarstyti, kas padaryta ir išgyventa, kad geriau suprastume savo dabarties uždavinius.

Tuoju po pirmojo pasaulinio karo ir po Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo Vilniuje 1918.XI.1, skautininko Petro Jurgėlos iniciatyva, buvo įkurta pirmoji lietuvių skautų ir skautėlių skiltis. Dar tais pačiais metais ji išaugo ligi 80 narių ir persitvarkė į berniukų ir mergaičių atskirus vienetus. (L.E. XXVIII, 27 p.). Sekančiais metais skautybė greitai paplito visoje Lietuvoje.

Kas yra skautybė, kad ji taip greitai patraukė jaunas širdis ir mintis?

„Dievui, Tėvynei ir Artimui“ — šie trys žodžiai išreiškia gilią skautybės esmę labai paprasta ir lengvai suprantama forma.

Kaip tikslo siekiama? Jaunas žmogus yra pilnas energijos ir noro pasireikšti. Skautybė suteikė jam jauno žmogaus norą panaudoti Dievo, Tėvynės ir Artimo tarnybai. Skautybė davė jaunuoliui galimybės išreikšti savo idealizmą veiksmu. Tai apgalvaidavo ar, geriau, pažadino didelę jaunimo slaptą vidinę jėgą kūrybiniam uždaviniui. Įtaigodama individą daryti mažus gerus darbelius, skautybė suteikia individui pasitenkinimą ir jo pastangų įvertinimą. Sudėdama mažus geruosius darbelius į vieną visumą, skautybė nudirba didelius darbus. Žiūrint į visumą, toks masinis jaunimo kūrybingumo pažadinimas yra nenusakoma brangenybė tautai ir žmonijai.

Per 60 metų lietuvių tauta perėjo daug bandymų. Pirmieji nepriklausomybės metai buvo kovos dėl tautos laisvės laikotarpis. Tai buvo laikotarpis, kada pilksermės kaimo artojas, palikęs arklą, griebėsi šautuvo savo tėvynei ginti.

Lygiagrečiai su savanoriu kariu ir partizanų-šauliu ir skautas ir skautė įsijungė savo šalies tarnybon.

Fronto kovom aprimus, prasidėjo gyvas statybinis darbas. Reikėjo sukurti visą valstybinį aparatą, kuris sudarytų palankias sąlygas lietuvių tautai augti ir savo specifinę kultūrą kurti. Ir šiame laikotarpyje skautai ir skautės neatsilikė: išaugo ir visą Lietuvą apimančias Skautų Bro-

liją ir Skaučių Sesių, sujungtas į vieną Lietuvių Skautų Sąjungą.

Prasidėjus II pasauliniam karui, Lietuva neteko nepriklausomybės. Žlugo valstybė, bet tauta, nors svetimųjų ir yra naikinama ir persekiojama, tebėra gyva.

Lietuviškoji skautija ir šiame laikotarpyje aktyviai reiškiasi. Lietuovų Skautų Sąjungos nebėra. Komunistai, vos užėmę Lietuvą, abi skautų organizacijas uždarė ir buvusius skautus persekioja. Lietuviai skautai, atsidūrę demokratiname laisvame pasaulyje — išsiviję, parodė nepaprastą gyvybingumą. Atstatė Lietuvių Skautų Sąjungą — Broliją ir Sesių ir šiandien yra viena iš gyvai veikiančių lietuviškų organizacijų. Lietuviai skautai tremty atlieka svarbų auklėjimo darbą ir jungia mus draugėn.

Be lietuvių skautų, pasaulyje yra ir kitų tautų skautai. „Skautas ir skautė yra brolis ir sesuo kitam skautui ir skautei.“ Tai yra vienas pagrindinių skautybės dėsnių, ir čia reikia prisiminti trečią skautiškojo šūkio žodį: „Artimui“.

Kaip reikia suprasti žodį „Artimas“? Skautai ir skautės jį supranta bibliškąja prasme, t.y. kad artimas yra ne tik artimiausias kaimynas, bet taip pat ir visa žmonija. Skautas, kurios tautybės jis bebūtų, brangindamas ir mylėdamas savo šalį, taip pat gerbia ir brangina ir kitas tautas, jų žmones ir ypatingai — jų skautus. Tai išreiškia dviem tarptautinėm organizacijom — Tarptautiniu Skautų Biuru ir Tarptautiniu Skaučių Biuru. Tų biurų nariais gali būti ne pavieniai asmenys, bet nepriklausomų tautų skautų ir skaučių organizacijos. Pagal biurų nuostatus, viena valstybė gali turėti tik po vieną berniukų ir vieną mergaičių organizaciją.

Lietuviai skautai ir skautės nuo veiklos pradžios reiškėsi ir tarptautinėje plotmėje. Nepriklausomybės laikais Brolija buvo įregistruota 1924 Tarptautiniame Skautų Biure Londone ir sėkmingai atstovavo Lietuvai tarptautiniuose suėjimuose. Skaučių Sesių buvo įregistruota Tarpt. Skaučių Biure 1936, nors jau nuo 1927 buvo priimta į pasaulinę skaučių šeimą (L.E. XXVIII).

Dalyvavimas tarptautinėse stovyklose (jamboree) pasižymi ypatingu įdomumu. Čia jaunimas bendrauja ir draugauja vieni su kitais. Čia vienetai, atstovauja kiekvienas savo kraštui,

SESE JOLITA PASAKOJA

(Pabaiga)

Ką galėtum pasakyti apie stovyklos rengėjus, vadovus ir visus prisidėjusius prie stovyklos paruošimo?

Pasirūžę suruošti VI Tautinę Stovyklą, australų skautai atliko begalinį darbą, su entuziazmu atidavę tam dvejus metus savo laiko. Visas paruošimas buvo puikiai įvykdytas: suplanuotos programos, suorganizuotas svečių priėmimas, suruoštos išvykos, ekskursijos, smulkios dienvakės ir pan. Visa tai buvo paruošta daug anksčiau, negu mes ten atsiradom.

Jų noras mum tik geriausių išspūdžių palikti, mum lengviausias sąlygas sudaryti buvo nuostabus.

Kiekviename lankytame mieste — Sydnejuje, Canberroje ir Melbourne — buvo priėmimų komitetai, kurie mumis labai rūpinosi. Šie komitetai buvo sudaryti iš tikrai pasižventusių žmonių. Iš jų daugiausia darbo atliko stovyklos rengimo komitetas, sudarytas iš Melbourne vietininkų vadovų.

Jų suruošta stovykla puikiai ir sklandžiai praėjo. Buvo net išleistas ir specialus VI Tautinės Stovyklos dainorėlis, kurį paruošė v. sk. v.s.l. B. Prašmutaitė (rengimo k-to narė). Stovyklos

viršininkas s. Henrikas Antanaitis taip šaukiai stovyklai vadovavo, kad ji mum per greitai prabėgo.

Jų vadovaujami, mes gražiai, draugiškai stovyklavom. Sužavėti nauju kraštu, naujais draugais ir tinkama skautiška nuotaika, rimtai atstovavom savo vietovėm.

Tikrai jautėsi, kad VI Tautinės Stovyklos rengėjai dirbo sunkiai ir iš širdies.

Kas paliko didžiausią išspūdį iš praleisto laiko stovykloje?

Man didžiausią išspūdį paliko visų sugyvenimas, draugiškumas ir skautiškumas.

Australų skautai yra truputį

A. Mauragis, Australijos rajono vadas

APIE VI TAUTINĘ STOVYKLĄ JAV-BĖSE

Kaip jau anksčiau spaudoje buvo minėta, VI-oji Tautinė Stovykla JAV įvyks rugpjūčio 13-25 Treasure Valley Scout Reservation, Paxton, Mass.

VI TS viršininkė bus v.s. Lilė Milukienė, LSS-gos pirmininkė, Brolių stovyklos viršininkas — s. Sigitas Miknaitis, Sesių — v.s. Irena Kerelienė. Visi viršininkai jau baigia surinkti savo štabus — būtinuosius pareigūnus.

Metalinis VI-tos tautinės stovyklos ženklas

konkuruoja vieni su kitais (gera to žodžio prasme). vieni iš kitų mokosi. Toks draugavimas ne tik duoda daug asmeninio pasitenkinimo, bet taip pat informuoja mūsų kaimynus apie Lietuvą.

Kadangi dabartiniu metu komunistų valdomoji Lietuvoje skautų ir skaučių organizacijų nėra ir negali būti, tai laisvajame pasaulyje veikiantys lietuvių skautų Sąjunga turi ypatingai svarbų uždavinį Lietuvą reprezentuoti tarp kitataučių.

Tačiau savo veiklai tremty sutikim ir sutinkam daug kliūčių: „Bolševikams okupavus Lietuvą, tarptautinės skautų ir skaučių institucijos (Biurai) tyliai išleido Lietuvos ir kitų pavergtų tautų skautų organizacijas iš sąrašų“ ir nesuteikė reikiamo pripažinimo atsikūrusiems vienetai, motyvuodami, kad pagal Tarptautinių Biurų nuostatus kiekvienos tautybės skautai turi turėti savo teritorinę valstybę, o jeigu lietuviai skautai savo teritorijos neturi, jie negali būti Tarptautiniame Biure registruoti, reiškia, negali būti lygiateisiais pasaulio skautijos nariais! Jeigu užkariautųjų tautų skautai būtų pripažinti Biuro nariais, tai išeitų, kad vienoj valstybėj yra daugiau negu viena sąjunga. (Bus daugiau)

v.s. Emilija Pūtvytė

skirtingiau lavinti negu Amerikos skautai. Mes stovyklose bei metinėje veikloje mokom ir naudojame daug pionerijos, daug lauko darbų; pvz. vartų statymas, laužų krovimas, stalų bei kėdžių darymas, lauko virtuvių įrengimas. Atrodytų, kad čia pagrindinė skautavimo dalis.

Australijoje skautai išmokyti daugiau idealų, yra išklause daugiau paskaitų ir pamokų, pasiruošę labiau protiniam negu fiziniam darbui.

Tad apsikeitė išspūdžiais. Svečiai mielai pasidalinom savo patirtim. Australijos skautai mum tikrai priminė, kad skautybė ir ideologija turi užimti svarbią vietą. Dėl to ir buvo dvigubi išspūdžiai, dvigubas skautybės darbas.

Didžiausią išspūdį paliko Australijos skautų noras skautiškai bendradarbiauti su vadovais ir vienietimis su kitais. Mes, jau įpratę truputį spirts, kai darbas yra paskirtas ar paskaita užplaukta, buvom tikrai nustebinti mūsų šeiminių. Visi dalyviai atvyko kartu, dienotvarkę nustatytu laiku, pilnai pasiruošę. Neateidavo (pagaliau ir mum svečiai) net į galvą, ar eiti, ar ne. Užduota, tai einam ir dalyvaujame.

Žinoma, su tokia pažūra darbas, paskaitos, pareigos ir bet

Ant kalno mūrai, joje lietuviai...

Piešinys iš tautinės stovyklos laikraščio

KONKURSAS

Skelbiu Lietuvių Skautų Sąjungos 50-mečio veiklos Sąjungos projektą — ženklui ar sagai.

LSS šiemet švenčia 60-mečio sukaktį. Būtų naudinga turėti sagą ar ženklelį, kuris atžymėtų 50 metų veiklą Sąjungoje.

Daug sesių ir brolių yra ėję įvairias pareigas mūsų organizacijoj. Ka kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo ir dabar. Kiti jau dėl sveikatos ar dėl gyvenimo sąlygų negali fiziškai Sąjungos darbuose dalyvauti, tačiau širdy jie visuomet su mumis. Įvairiomis progomis mes gauname jų laiškus; atsilanko jie ir mūsų stovyklose.

TRUMPAI

Lietuvių Fondas, suprasdamas VI-osios Tautinės Stovyklos svarbą skautiškoje veikloje, parėmė VI TS 750 dolerių auka. LSS-gos pirmininkė v.s. L. Milukienė ir visi būsimieji VI TS stovyklautojai taria Lietuvių Fondui nuoširdų skautišką aciu!

Elizabetho Palangos vietininkija balandžio 15 minėjo savo skautiškosios veiklos 25 metų sukaktį. Ši sukaktis buvo paminėta specialiu leidiniu, koncertine programa ir balium. Baliaj dalyvavo LSS-gos pirm. v.s. L. Milukienė ir Atlanto rajono vadeivos — s. Regina Petrutienė ir s. Juozas Raškys.

Taip atrodo Australijos koala iš arti. Nuotr. P. Bindoko

kas nesunkiai ir linksmai praėjo. Be abejo, ir vadovam begalinė našta nuimta nuo pečių, kai nereikia bėgioti per pastovykles ir raginti visus dalyvauti ar dirbti.

Dainų pravedimas per dainavimo laiką ar per laužą buvo labai lengvas darbas, nes visi smagiai, linksmai ir uoliai prisidėjo. Pokalbiai puikiai praėjo, nes visi energingai dalyvavo. Visi darbai buvo atlikti beveik be klaidų, nes tiek daug „rankų“ prisidėjo.

VI Tautinė Stovykla Australijoje tikrai kiekvienam uždegė širdis. Išspūdžių pripildyti, visi dabar esam pasirūžę ir namie vykdyti mūsų naujai įgytą lietuviškumą ir tobulą skautybę!

-o-

Šiuo rašiniu baigiami v. sk. v. sl. Jolitos Gudaitytės išspūdžiai iš VI Tautinės Stovyklos Australijoje. Jos patyrimai per tokį trumpą laiką, tikios, ne tik sudominą šio puslapio skaitytojus, bet, tikiu, ne vieną privertė ir susimąstyti, kad ir mes sugebėtume patirti tai, ką ji patyrė, bendraudama su kitų kraštų lietuvių skautais. Skautiškas aciu sesei Jolitai, sutikusiai pasidalinti savo išspūdžiais VI Tautinėje Stovykloje Australijoje. — Red.

-o-

Todėl norėtųsi, kad šis ženklas būtų naudojamas ir prie uniformos, ir prie civilinių drabužių. Jo formatus neturėtų būti didesnis už kvadratinį inčią — 1". Gali būti siauresnis negu 1" ir gali būti kiek aukštesnis.

Visus menininkus labai prašau projektą prisiųsti iki 1978 gegužės 15 mano adresu: L. Milukienė, 111 Grohman's Lane, Plainview, N.Y. 11803.

Laimėjęs projektas gaus 50 dol. premiją.

Budžiu!

v.s. Lilė Milukienė
LSS Tarybos pirmininkė

-o-

Elizabeth balandžio 16 įvyko Atlanto rajono vadovų suvažiavimas, dalyvaujant rajono vadui, abiem vadeivom ir vienietų vadovom. Buvo aptarti rajono reikalai, o taip pat išklauskas pranešimas VI Tautinės Stovyklos reikalui. Dalyvavo apie 30 brolių ir sesių vadovų-ių.

-o-

Visos skautės, važiuojančios į VI Tautinę Stovyklą, privalo įsigyti uniforminius tamsiai mėlynus švarkus (wind breakers). Juos galima gauti Sears-Roebuck parduotuvėse. Medžiaginius ženklus prie švarkų galima gauti iš Sesių tiekimo skyriaus vedėjos.

Anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 7 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu apłanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 7 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

B.K.

Vyr. skaučių židinio "Vilija" prekybos metu buvo loterija, kad paremtų į Australiją vykstančius skautus. Loterijon buvo leidžiama dail. K. Žoromskio, dail. N. Palubinskienės paveikslai ir M. Jankausko skulptūra. Prie stalo s. B. Kidolienė ir v. sk. Alvieta Ruokis.

LOS ANGELES, CALIF.

Poezijos premijos įteikimas Bernardui Brazdžioniui

Californijoje turim nemaža gabių ir gerų žmonių. Štai vėl premija, ir ją laimėjo labai visų gerbiamas ir mylimas poetas Bernardas Brazdžionis. Nors vertinimo komisija (sudaryta Rašytojų Draugijos valdybos) posėdyje New Yorke, tačiau kaliforniečio mecenato tūkstantinę gaus kalifornietis poetas. Mecenatas — iš Santa Barbara, poetas iš Vista.

Klemensas Galiūnas ne kartą yra stambiai aukojęs įvairiems kultūriniam reikalui, bet šį kartą jis buvo dosnus poezijai; gal kad pats yra jautrios sielos, mėgstas poeziją, pats nemažai skaitęs. Pernai įteikęs tūkstantį dolerių Lietuvių Rašytojų Draugijai, jis prašė skirti šią premiją išeivijai gyvam tebesančiam poetui, kuris per 60 metų, nuo pat Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo, buvo labiausiai tautai gyvas ir įtaigus, kuris ir už tėvynės ribų savo dailiu posmu palaiko lietuvių dviasį ir grožio pajutimą. Tai Bernardas Brazdžionis! Taip nusprendė visais balsais vertinimo komisija.

Premijos įteikimas poetui įvyks gegužės 7, sekmadienį, 12 val., tuoj po sumos, Šv. Kazimiero parapijos salėje.

Įteikimo iškilnės bus iš dviejų dalių: žodinės ir muzikinės-vokalinės. Žodinė daly dalyvaus žinoma, pats laureatas poetas B. Brazdžionis — žodžių ir kūryba; dalyvaus ir Rašytojų D-jos pirmininkas L. Andriekus — žodžių ir kūryba. Mecenatas Kl. Galiūnas irgi tars žodį bei įteiks poetui čekį. Pagrindiniu šios dalies kalbėtoju bus rašytojas Bronys Raila, kuris savo pasakaita apibūdins laureatą, mecenatą ir visą šį įvykį. Pakviesta ir mieliai sutiko dalyvauti programoj ir iškilioj solistė bei dailaus žodžio interpretatorė Vincė Jonuškaitė; ji padėklamuos B. Brazdžionio kūrybos.

Antroji iškilnių daly — koncertas. Šios vokalinės dalies atlikti atvyksta iš Bostono solistė Violeta Čižauskaitė-Balčiūnienė, sopranas. Ši jauna solistė yra keliais atvejais gražiai pasirodžiusi su savo dainos rečitaliais Rytuose; Californijoje ji dainuos pirmą kartą.

Šią poezijos-muzikos popietę ruošia Lietuvių Bendruomenės Vakarų apygardos (pirm. V. Vidugiris) kultūrinių popiečių komitetas, kurį sudaro Julius Raulinaitis, Rimtautas Dabšys, Antanas Polikaitis, Irena Tamošaitienė ir Alė Rūta.

Po programos bus vaisės su šampanu.

A.R.

-0-

Lietuvių diena, Šv. Kazimiero lietuvių parapijos rengiama nuo 1954, šiais metais bus birželio 18, sekmadienį, parapijos salėse ir Marshall aukštesniosios mokyklos salėje. Pratomoma vietinių dailininkų ir dailės mėgėjų kūrinių paroda. Koncerto programą atliks komp. Julius Gaidelio vadovaujamas vyrų sekste-

RENGIAMA FOTO PARODA

Septintosios metinės Lietuvių Foto parodos rengimo komitetas primena, kad lietuviai fotografai ruošėsi savo darbų parodai, įvyksiančiai lapkričio 3-12 Čiurlionio galerijoje, Chicagoje. Kadangi ši paroda, kaip ir ankstyvesnės, yra visų lietuvių fotografų išeivijoje darbų paroda, rengimo komitetas nuosirdžiai kviečia ir ragina parodoje dalyvauti fotografus ne vien iš Jungtinių Amerikos Valstijų bet taip pat ir kolegas fotografus, gyvenančius Australijoje, Europoje, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir kitur. Parodos reikalavimai ir kitos smulkesnės detalės bus paskelbtos vėliau. Visais parodą liečiančiais reikalais kreiptis į Romą Bartušką, c/o Lietuvių Foto Archyvas, 2345 West 56th Street, Chicago, Illinois 60636.

tas iš Brocktono ir solistė Anita Pakalniškytė iš Hamiltono, Kanados. Be to, Lietuvių dienos proga bus išrinkta "1978 metų lietuviškiausia šeima". Pasiūlymus šiam konkursui siųsti iki birželio 10 šiuo adresu: St. Casimir's Church, 2718 St. George St., Los Angeles, Calif. 90027.

Šeštadieninės mokyklos pavarso balius įvyks balandžio 22, šeštadienį, 7:30 val. vak. parapijos salėje.

"Saulėgrąžų sala", Vytauto Alanto 3-jų veiksmų komedija, bus vaidinama balandžio 29, šeštadienį, 7:30 val. vak. Thomas King Starr mokyklos salėje. Komediją režisuoja D. Mackialienė. Dekoracijos — Povilo Jasiukonio. Vaidina: Barauskaitė, Jatulienė, Zelenytė, Dovydaitis, Matas, Stančikas, Prišmantas ir Žukas. Režisierė talkina Dovydaitytė ir Tumienė. Tas pats veikalas gegužės pradžioj bus vaidinamas Detroite.

Pirmosios komunijos iškilnės Šv. Kazimiero lietuvių parapijoje vyks gegužės 7, sekmadienį. Šiai iškilmei ruošiasi 37 vaikai.

Poetui Bernardui Brazdžioniui premijos įteikimo iškilnės įvyks gegužės 7, sekmadienį, 12:30 val. popiet parapijos salėje.

AUKSINĖS SUKAKTIES ŠVENTĖ

WATERBURY, CONN.

Waterburio Šv. Juozapo parapijoje balandžio 2 buvo ne eilinė šventė. Tą dieną buvo atšvęstas kun. Jono Ruokio 50 metų kunigystės jubiliejus.

4 val. p.p. vyko procesija prie altoriaus. Jubiliatas aukojo koncertines mišias (5 kunigai). Pamaldose dalyvavo daugiau kaip 20 kunigų ir pilna bažnyčia parapiečių.

Atitinkamą pamokslą pasakė klebonas kun. Jurgis Vilčiauskas, reikšmingai apibūdindamas jubiliatą kaip pasišventusį kunigą. Parapiečiam priminė, kad jam dar džiaugsmingesnės būtų primicijų iškilnės. Paskutinė primicija šioj parapijoje buvo prieš 9 metus, kai vysk. V. Brizgys kunigų įšventino Ant. Saulaitį.

Mišių metu muz. J. Beinoriaus vedamas choras iškiliai giedojo lietuviškas mišias, o J. Brazauskas atliko solo Marijos giesmę. Muz. kun. L. Budreckas po lekcijos skaitė posmuotą ypatingą maldą su visų dalyvių giedamu atsakymu. Auką nešė prof. A. Aleksis su žmona Marcele, J. Samoška, J. Ambrazaitis ir V. Gervickas.

Tuoj po mišių visi buvo pakviesti į erdvią mokyklos salę, kur vyko jubilato priėmimas su vaisėmis. Netoli 300 asmenų susėdo prie gražiai papuoštų stalų. Netrukus ir kun. J. Ruokis buvo atlydėtas su būriu kunigų. Jiem buvo skirtas rūtom ir pavarainėm gelėm papuoštas garbės stalas. Jubiliatam kun. J. Ruokiui, kun. L. Budreckui ir kun. J. Gasiūnui buvo prisegtos baltos gelės.

Šios šventės sumanytojas ir jos vadovas kleb. kun. J. Vilčiauskas vaisės pradėjo malda. Visi kartu sugiedojo "Ilgiausių metų". Po užkandžių kun. J. Vilčiauskas pristatė kun. Joną Gasiūną, iš Floridos, ir kun. Ladą Budrecką, iš New Yorko, irgi švenčiančius 50 metų kunigystės sukaktį. Be jubiliatų, prie garbės stalo dar sėdėjo: prel. Pr. Juras, prel. Vyt. Balčiūnas, dekanas W. Vičas, prof. kun. St. Yla, kun. dr. V. Cukuras, kun. dr. Z. Smilga, kun. St. Raila, kun. A. Grigaitis, kun. J. Grigonis, kun. dr. J. Grabys, kun. Vyt. Zakaras, kun. V. Pikturna, kun. J. Juris Pudans, kun. Pr. Karvelis, kun. A. E. Gradeckas, kun. R. Juškauskas, kun. P. Sabulis ir prof. A. Aleksis su žmona.

Dalyvavo, kaip svečiai, iš Putnamo atvykęs dr. Juozas Kriaučiūnas su žmona; jis prieš porą

salėj. Premiją įteiks mecenatas Klemensas Galiūnas.

Choro balius rengiama gegužės 20, šeštadienį, parapijos salėje. Tikimasi iš gauto pelno mažinti choristų išlaidas, keliančią į dainų šventę Toronte.

Graduacijos iškilnėse birželio 3, šeštadienį, Šv. Kazimiero parapijos mokykla išleis 14-tą baigusią laidą. Šiais metais mokyklą baigia 33 mokiniai. Mokslo metus mokykla baigia birželio 14.

Dr. Grigas Valančius, stambaus dvitomo veikalo apie vyskupą M. Valančių autorius, liginė pergyvenę sunkią operaciją, grįžo į namus ir, gydytojo prižiūrimas, sveiksta.

Birutiečių visuotiniame susirinkime išrinkta nauja valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirmininkė Rūta Sakienė, vicepirmininkė A. Audronienė, sekretorė M. Gasparonienė, izdininkė ir korespondentė N. Apeikienė, narė M. Kairienė-Roberts. — L.Ž.K.

Australijos sportininkų 100 asmenų grupė, vykdoma į Pasaulio Lietuvių Dienas ir sporto varžybas Toronte, Kanadoje, birželio 22 sustos Los Angeles ir svečiuosis keletą dienų. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos salėje birželio 24, šeštadienį, 7:30 val. vak. rengiama su australiečiais susipažinimo ir šokių vakaras.

savaičių Draugo dienraštyje buvo kruopščiai aprašęs kun. J. Ruokio nueitą gyvenimo kelią. Vysk. V. Brizgys, prel. L. Tulabos, kun. A. Stašio (mokslo draugo) ir kitų atsiųstus sveikinimus perskaitė pats vadovas kun. J. Vilčiauskas. Kunigų Vienybės vardu sveikino pirmininkas kun. dr. Z. Smilga. Po toėjo L. B-nės, ateitininkų, jaunimo (įteikė medaus ašotį), parapijos choro ir LMKF atstovų sveikinimai ir gražūs linkėjimai.

Prel. Pr. Juras, kun. L. Budreckas ir kun. J. Gasiūnas savo tartuose žodžiuose pasidžiaugė šventės iškilumu.

Koncertinę dalį atliko solistė M. Gelbogienė. Sugiedojo Ave Maria ir Panis Angelicus. Dainavo ir itališkai. Akomponavo jos dukra pianistė Jody.

Visi maloniai buvo nuteikti, kai klebonas pranešė, jog popiežius suteikia kun. J. Ruokiui apaštališką palaiminimą ir atsiuntė labai gražų pažymėjimą, kuris čia pat ir buvo jam įteiktas.

Po sveikinimų suaktyvininkas kun. J. Ruokis visiem išreiškė savo gilią padėką už jo ilgų metų kunigystės darbų įvertinimą.

Iškilnės baigėsi chorui ir visiems dalyviams sugiedant dar sykį "Ilgiausių metų".

Ruošiant šią šventę, kleb. kun. J. Vilčiauskui savo darbais talikino parapijos choristai, ypač Julė Puodžiukaitienė, kuriai talikino O. Pakalnienė, R. Pakalnietė, M. Laureckienė, N. Kanapkienė, A. Raugalienė, M. Mar-

Los Angeles Vasario 16 minėjime dainuoja iš k. R. Dabšys, A. Polikaitis ir Jarašūnas. Nuotr. L. Kanto

BALANDŽIO AIDAI

Straipsniai: Jonas Puzinas — Dr. Jonas Basanavičius — Lietuvių mokslo draugijos steigėjas ir ugdytojas; Dr. Antanas Butkus — Arterioskleroziniai kraujagyslių pakenkimai ir klinikinės komplikacijos; Vincas Natkevičius — Idėjos Jurgio Baltrušaičio poezijoje.

Iš grožinės literatūros: Vitalija Bogutaitė — Iš ciklo Apokalipsė (eil.); Jurgis Gliauda — Vyskupo šešėlyje.

Apžvalgoje: Tomas Venclova — Dabartinė padėtis Mažosioj Lietuvoj; J.C. — Du iš daugelio (Inž. J. Gimbutas ir gyd. K. Ambrozaitis). — Mūsų buityje.

Recenzijos: L. Ramelis — L.K.B. Kronikos III tomas; Pr. Visvydas — Keliaujant po savąsias valdas (Kazio Bradūno "Alkana kelionė"); Juozas Prunskis — Vl. Juodeika apie marksizmo iliuziją; Steb. — 50 lietuvių novelės metų (Stepas Zbarskas, red.: The Lithuanian Short Story: 50 Years); K.R. —

Pozityvus lietuvių muziko pagerbimas (Sinius: Dainos ir giesmės broliams lietuviams); Dr. Jonas Grinius — Atitaisyti apsirikimas; Klaidų atitaisymai, Laiškai redakcijai, Atsiųsta paminėti.

Viršelių 1 psl.: Adomas Galdikas — Pavasaris Freiburge (tempera). Viršelių 4 psl. to paties dailininko — Takas parke (tempera). Šis numeris iliustruotas Alf. Dargio (Dvi figūros), K. Skleriaus kūrinių nuotraukomis ir taip pat nuotraukomis Lietuvių mokslo draugijos. Antano Butkaus straipsnis iliustruotas specialiom nuotraukomis iš medicinos srities.

Redaguoja dr. Juozas Girmius, 27 Juliette St., Boston, MA 02122; literatūros, apžvalgų ir techninių redaktorių — dr. Leonardas Andriekus, OFM, Kennebunkport, ME 04046; leidžia Tėvai Pranciškonai; administruoja T. Benvenutas Ramanauskas, OFM, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207; spausdina Pranciškonų spaustuvė, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

NEW BRITAIN, CONN.

LB apylinkės sukaktis

Lietuvių Bendruomenės New Britaino apylinkės 25-rių metų veiklos sukakties minėjimas įvyks balandžio 29, šį šeštadienį, 7 val. vak. Šv. Andriejaus lietuvių parapijos salėje.

Pagrindinę kalbą pasakys Connecticut LB apygardos pirmininkė Albina Lipčienė iš New Haveno. Dalyvaus miesto ir valstijos pareigūnai ir daug svečių.

Po oficialios dalies bus puiki vakarienė.

Meninę programą atliks New Yorko vyrų choras Perkūnas. Po

meninės dalies bus šokiai, kuriems gros Melodijos orkestras.

Apylinkės valdybą šiais metais sudaro: Juozas Liudžius, Elžbieta Liudžiuvienė, Algis Dūda, Juozas Leiberis, Vincas Vilčinskas ir Romas Butrimas.

Choras ruošiasi

JAV ir Kanados lietuvių penktoji Dainų šventė jau nebetoli. Ji vyks Toronte liepos 2. Ten dalyvauti ruošiasi ir New Britaino Šv. Andriejaus lietuvių parapijos mišrus choras.

New Britaino lietuvių choras nedidelis, tik 20 choristų: 9 choristės ir 11 choristų, bet dainuoja puikiai. Jį tokį paliko muz. Jonas Beinorius, išsikėlęs į Waterburį. Dabar New Britaine Šv. Andriejaus parapijos vargonininkas ir choro dirigentas yra Robertas Kelly.

Kalėdų švenčių metu Šv. Andriejaus lietuvių parapijos choras giedojo kalėdines giesmes per televizijos 30-tą kanalą Hartforde. Ta proga parapijos klebonas kun. Jonas Rikteraitis pasakė kalbą.

Jonas Bernotas

— Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos kongresas šiemet bus Chicagoj lapkričio 23-26, Padėkos dienos savaitgalį. Kongreso metu posėdžiaus ir federacijos taryba. Federacija apjungia visas Amerikos lietuvių katalikiškas organizacijas, vienuolijas, laikraščius, žurnalus bei kitas institucijas. ALRKF būstinė yra Chicagoj: 4545 W. 63rd St, Chicago, Ill. 60629.

— Toronto ateitininkų šventė vyks gegužės 6-7 Priskėlimo parapijos patalpose. Šeštadienio vakarą programą atliks Clevelando mergaičių ansamblis Nerija. Sekmadienį bus iškilmingos pamaldos ir ateitininkų įžodis. Šeštadienį vyks taip pat plataus masto simpoziumas tema "Kiek atėjome, kur esame, kur einame?"

— Lietuviškom radijo valandėlėm, veikiančiom laisvajame pasauly, šiemet bus skiriamos premijos už geriausią patriotinę, religinę, meno programą ir už geriausią interview. Iš viso skiriamos 4 premijos po 250 dol. Premijų mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis. Kandidatuojančios į kurią sritį radijo programos turi atsiųsti iki 1979 sausio 1 įrašytą juostelę Altos adresu: 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

— Kun. dr. Valdemaras Cukuras, Pamfret, Conn., parapijos klebonas, ir kolegijos profesorius, 40-ties metų kunigystės jubiliejų švęs birželio 11.

— Amerikos Lietuvių inžinierių ir architektų sąjungos suvažiavimas šiemet rengiama Bostone, Mass., gegužės 27-29. Rengimo komitetui vadovauja inž. Bronius Galinis.

— LB Hartfordo apylinkės valdyba, įvertindama Darbininko taktą, atsiuntė 25 dol. auką ir linkėjimus nepavargti, bet ir toliau našiai dirbti Lietuvos gerovei. Nuoširdus ačiū.

— Cleveland, Ohio, Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos mokyklos orkestro koncertas įvyks gegužės 21.

— Pranas Gerasimas, ilgametis Lietuvos paštų valdininkas, sausio 17 mirė Ukmergės ligoninėje. Velionis mokėsi Ukmergės gimnazijoje ir aukštesniojoje technikos mokykloje Kaune. Baigęs paštininkų kursus, dirbo paštų žinyboje. Ilgiausiai yra dirbęs Ukmergės pašto įstaigoje. Lietuvai atgavus Vilnių, buvo perkeltas į Vilniaus paštą. Rusų okupacijos metu, bedirbdamas tam pačiam kambary su atvira džiava sergančiu rusu, ir pats ja užsikrėtė. Išgyvenęs daugelį skaudžių operacijų, mirė. Nepriklausomos Lietuvos laikais velionis buvo pamėgęs teatro meną ir uoliai dalyvavo Ukmergės teatrinėje veikloje.

— Elenos Bradūnaitės iniciatyva ir jai vadovaujant Amerikos tautotyros centras prie Kongreso bibliotekos Chicagoj surinko tautosakinę medžiagą ir išleido 561 psl. studiją, apimančią 14 tautybių. Šiame leidinyje E. Bradūnaitė paskelbė 38 psl. studiją apie pasiektus tyrinėjimų rezultatus. Čia suminėti daugelis lietuvių visuomenininkų, lietuviški laikraščiai, menininkai, organizacijos. Tai naujas įnašas į lietuvių tautosakos pažinimą.

— Toronte į baltų studijų puoselėjimo draugijos AABS konferencijos proga rengiamą dailės parodą buvo atrinkti keturių lietuvių dailininkų darbai. Vertintojų komisija, kurioje iš lietuvių pusės buvo dr. Joana Vastokienė, vieną iš penkių premijų paskyrė Jurgio Račkaus litografijai; viena teko latviui, kitos trys — estų dailininkam. Paroda bus Toronto universiteto Hart House galerijoje gegužės 10 — birželio 4. Ten pat vyks ir estų Meno Centro suorganizuota baltų skulptūros paroda.

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1978

JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES!

Departure dates

July 28 to August 11

\$1074.00

August 18 to Sept. 1

\$1074.00

Sept. 15 to Sept. 23

\$849.00

Sept. 22 to Sept. 30

\$849.00

Sept. 28 to Oct. 7

\$849.00

Oct. 12 to Oct. 21

\$849.00

Dec. 22 to Jan. 5

\$1049.00

NIGHTS SPENT IN EACH CITY

Vilnius 5, Druskininkai 3, Moscow 3,

Leningrad 2,

SAME AS ABOVE

Vilnius 5, Moscow 2

SAME AS ABOVE

Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1

SAME AS ABOVE

Vilnius 5, Warsaw 3, Leningrad 3,

Moscow 2

Tours include full day excursion to Kaunas and half-day trip to Trakai

CONTACT: JONAS ADOMENAS, Tour Manager

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.

535 Fifth Avenue

New York, N.Y. 10017

212 697-7257

AMSTERDAM, N.Y.

Tautos šventė

Amsterdame Lietuvos vyčių 100-ji kuopa vasario 18 suorganizavo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimą. 5 val. popiet buvo aukojamos mišios. Aukojimo dovanas atnešė vyčių atstovės, pasipuošusios lietuviškais tautiniais drabužiais. Pamokslą pasakė kun. K. Pugevičius, Lietuvos vyčių centro valdybos lietuviškųjų reikalų komiteto pirmininkas. Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muz. John Nye.

Socialinio Centro salė buvo suruošta specialiai vakarienei, kurioje dalyvavo 150 su viršūnų svečių. Jų buvo iš Brooklyno, Albany, Syracuse, Watervliet,

Schenectady ir kitur.

Kun. K. Balčiui sukalbėjus invokaciją, kalbą pasakė skyriaus pirmininkas Antanas J. Radzevich. Vakarienei vadovavo kun. Bernardas Gustas. Pabaigos maldą sukalbėjo kun. Antanas Grigaitis.

Atvykęs kongresmanas Samuel S. Stratton pranešė apie savo kalbą JAV atstovų rūmuose Lietuvos nepriklausomybės šventės proga.

Genovaitė Gobis, kuopos vicepirmininkė, perskaitė New Yorko gubernatoriaus Hugh L. Carey ir Amsterdame burmistro John P. Gomulka proklamaciją, skelbiančią specialias Lietuvių dienas. G. Gobis pranešė, kad Lietuvos trispalvė plevėsa-vo vasario 16 prie miesto rotušės

ir kad juniorai vyčiai Amsterdam Mall patalpose buvo surengę lietuvišką parodėlę "A Glimpse of Lithuania".

Pagrindinis vakaro kalbėtojas buvo kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvos Katalikų Tarnybos vadovas ir Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos reikalų vedėjas. Jis išsamioj kalboj nušvietė okupuotos Lietuvos padėtį, Lietuvos K. Bažnyčios Kronikų leidimą ir galimybes padėti mūsų kenčiantiems tautiečiam pavergtoji tėvynė.

Meninę vakaro programą atliko akordeonistas Charles (Chuck) Daubaras iš Philadelphia. Pirmoj programos daly buvo lietuviškų melodijų pynė, o antroj daly atliko įvairius populiarius tarptautinio masto kūrinius.

Visi dalyviai buvo patenkinti minėjimu ir jo programa.

G.G.

New Yorko LAK jaunių A krepšinio komanda, Rytų sportinės apygardos pirmenybėse laimėjusi I-mą vietą jaunių A ir vyrų B grupėje. I-oje eilėje iš k. J. Vilgalys, A. Gudaitis, P. Gvildys, R. Česnavičius, R. Naronis, II-oje eilėje J. Krivickas, S. Birutis, R. Šimkus, C. Shaefer, J. Matulaitis. Kairėje komandos vadovas A. Šimkus, dešinėje — treneris J. Hettenbach. Nuotr. L. Tamošaičio

VYKSTAME DRAUGE Į JAV IR KANADOS DAINŲ ŠVENTĘ, PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNES IR PLB SEIMĄ

N.Y. — TORONTO — N.Y.

lėktuvu birželio 26 — liepos 3 \$208

lėktuvu birželio 29 — liepos 3 \$162

lėktuvu liepos 1-3 \$151 x

autobusu birželio 30 — liepos 3 \$74

PHILA—TORONTO—PHILA

lėktuvu liepos 1-3 \$159 x

Į kainą įskaito kelionę lėktuvu ar autobusu ir visam laikui viešbutis (gyvenant dviem kambariais). Galima keliauti ir be viešbučio užsakymo — kaina atitinkamai sumažinama.

x Įskaitoma kelionė iš aerodromo į viešbutį ir atgal. Registruojantis sumokama 25 dol. neveliau gegužės 15

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 Knapp St.

Brooklyn, N.Y. 11229

Tel. (212) 769-3300

Šypsniai iš anapus geležinės uždangos

Vis tos eilės

Vašuvoje prie netoli komunistų partijos centro komiteto esančios krautuvės stovi ilga pirkėjų eilė. Vienas eilės bestovys pirkėjas paprašė už jo stovinčio žmogaus pasaugoti jo vietą.

— O kur tu eisi? — paklausė paprašytasis.

— Į centro komitetą nosies Gierekui sumalti, — atsakė prašytojas.

Netrukus pirkėjas vėl grįžta į eilę.

— Taip greit susitvarkei? — paklausė eilės saugojęs.

— Ne. Ten dar didesnė eilė, kaip čia, — atšovė nusivylęs pirkėjas.

Nugirsta Vašuvoj

— Netrukus Lenkijoje nustos dirbė lovas.

— Kodėl?

— Nes mirusieji miega kapuose, didvyriai ant laurų, studentai miega pamokose, žemdirbiai — ant šieno, darbininkai — susirinkimuose, priešas nemiega, o partija nuolatos budi!

Vilniaus valgykloj

— Kokius draugui patiekti pietus — už rublį, ar už 60 kapeikų? — klausia padavėja.

— Koks skirtumas?

— 40 kapeikų.

PHILADELPHIA, PA.

Ateitininkų sendraugių metinis susirinkimas Šv. Andriejaus parapijos salėj vyko kovo 5. Paskaitą apie šių dienų charizmatinį judėjimą skaitė kun. Klemensas Kasinskas, pasionistas vienuolis. Jis yra buvęs prof. A. Vasio mokinys, o dabar kapelionauja Šv. Onos vienuolynė, Scranton, Pa. Prelegentas, remdamasis Kanados vyskupų pasisakymais ir popiežiaus kalba, pasakytą sekminininkam, susirinkusiem Romoj, apibūdino šį sąjūdį. Po paskaitos buvo gana gyvos diskusijos.

Pereitais metais ateitininkų veikla buvo gana gyva: suruoštas lietuviškame gyvenime besireiškiančio diakono Kenneth-Kazimiero Stewart trumpas pagerbimas su jo paties paskaita, suorganizuota išvyka į gamtą su laužu, surengta platesnio masto Philadelphiajos ateitininkų metinė šventė su koncertu, su-

Momentas iš rungtynių Kultūros Židiny. Nuotr. L. Tamošaičio

ruošta A. Tamošaitienės tautinių drabužių ir kilmų paroda bei audimo kursai. Buvusiai valdybai už atliktus darbus išreikšta padėka.

Šių metų valdybą išrinkti: Antanas Gailiūšis, Kazys Razgaitis, Juozas Kananavičius, Kazimiera Juzaitienė ir Danutė Muraškaitė. Revizijos komisiją sudaro Albina Lukienė, Bronė Petrauskienė ir Juozas Lukas.

Susirinkimui sumaniai vadovavo A. Gailiūšis, o sekretoriavo D. Muraškaitė.

Šiuo metu skyrius turi per 30 sendraugių, 16 studentų, kurie gvyai reiškiasi lietuviškoj veikloj, ir 11 moksleivių.

Kun. Klemensas Kasinskas, pasionistas, lankydamasis Philadelphiaj, gražiai pravedė trijų

dienų priešvėlykinį susikau-pimą Šv. Andriejaus bažnyčioj.

Walter Norton (Norkevičius), žymus lietuvis filatelistas, gyvenęs Philadelphiaj, šiais metais atšventė 50 metų sukaktį nuo baigimo Massachusetts inžinerijos instituto. Sukakties proga šiai mokslo institucijai paaukojo 1000 dol., pageidaudamas, kad stipendija būtų paskirta lietuvių kilmės studentui. E. Norton rūpinasi ir Philadelphiajos Lietuvių namais.

Br. Vaskaits

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

37 dol. — A.A. Reventas, Ft. Worth, Texas.

13 dol. — K. Stasiukevičius, Newington, Conn.

Po 12 dol. — A. Puzinas, San Mateo, Calif., Br. Andrašius, Milwaukee, Wisc.

10 dol. — kun. S. Morkūnas, Sioux City, Iowa.

Po 7 dol. — I.A. Tamošius, Belmont, Calif., H. Shatas, Waterbury, Conn., K. Račkauskas, Richmond Hill, N.Y., A. Norkus, Philadelphia, Pa., dr. A. Grušnys, Wichita, KS, J. Radzevičius, New Britain, Conn., M. Shulin, Falls Church, Va., H. Vaitaitis, Old Saybrook, Conn.

Po 5 dol. — E. Juškie, Elizabeth, N.J., R. Zinas, Bethlehem, Pa., V. Barius, Bridgeport, Conn., A. Pupelis, St. Peters-

SPORTAS

Rytų apygardos sporto žaidynių aprašyme balandžio 14 buvo klaidingai pažymėtos jaunučių krepšinio rungtynių pasekmės. New Yorko LA Klubas D komanda laimėjo prieš Hartfordą ne 26:0 ir 123:0, bet 26:20 ir 23:20.

Taip pat praleista jaunių C varžybų pasekmės. Šioj grupėj newyorkiečiai laimėjo pirmą vietą, nugalėdami Hartfordą 40:8 ir Washingtoną 28:23. Washingtono Vėjas gavo antrą vietą, laimėdamas prieš Hartfordo Grandį 40:27. New Yorko C komandoj žaidė: Paulius Birutis, Tadas Birutis, Jonas Didžbalis, Ričardas, Rimas ir Vytis Keziaz, Juozas Milukas ir Jonas Žukauskas. Komandos treneris — Pat Torney.

LA Klubas ilgų distancijų bėgikas Andrius Rajeckas ir šiemet dalyvavo Bostono Maratono bėgime. Šį kartą Andrius pagerino savo pasekmę, 26 mylių ir 385 jardų atstumą nubėgdamas

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

per 2 val. ir 46 minutes. Birželio mėnesį Toronto žaidynėse Andrius Rajeckas dalyvaus 5 kilometrų lenktynėse.

Futbolo aikštėse N.Y. LA Klubas komandos šį pavasarį dar neturėjo sėkmės. Anksčiau pralaimėję dvi rungtynes, iš Clarks-town parsivežė tikrai lygiasias 0:0 (rezervinė 1:5), o pereitą sekmadienį, balandžio 23, žaisdami savoj aikštėj, suklupo prieš Poughkeepsie 0:4. Rezervinė išsilaukė su lygiosiom 2:2. Įvarčiai Sauliaus Sabaliausko ir Petro Vainiaus. Šį sekmadienį žais tik pirmoji komanda prieš turkus Kissena Parko aikštėje. Rungtynių pradžia 12:45 val. popiet.

Ruošiantis važiuoti į Toronto žaidynes, futbolininkai turėtų daugiau susirūpinti treniruotėmis, nes žaidynių publika tikrai tikės aukštesnės klasės žaidimo, negu iki šiol LAK futbolininkai sugebėjo parodyti.

Alg. Š.

ŠACHMATAI
Veda Kazys Merkis

Danijos dm Bent Larsenas laimėjo labai stiprų tarptautinį didmeistierių turnyrą Californijoje (Lone Pine), surinkdamas 7.5 taško iš 9 galimų. Iki priešpaskutiniam rate Larsenas susilygino su juo ir, paskutiniame rate įveikęs JAV dm K. Rogoffą, tapo nugalėtoju, nes Polugajevskis paskutinę partiją baigė lygiomis ir, likęs su 7 taškais, dalijosi antrąją vietą. Smulkesnių žinių dar neturim. Šiame turnyre dalyvavo 23 didmeistariai iš aštuonių šalių.

Į PLSŽ šachmatų varžybas naujai įsirašė dr. Genys iš Md. Kviečiam ir raginam visus mūsų šachmatininkus įsijungti į šias varžybas. Įsirašymus siųskit K. Merkio adresu: 115 G St., S. Boston, MA 02127.

INSPECTIONS AND RE-INSPECTIONS
MARIO'S AUTO INSPECTION SERVICE
MARIO DE SANTIS PROP. COMPLETE BRAKE REPAIRS FRONT END WORK ELECTRICAL WORK TUNE UPS OUR SPECIALTY. AUTO REPAIRS SKILLED MECHANICS, SHELL GAS ROAD MAYVILLE OPP. EXIT OF STATE INSPECTORS' PHONE 609 465-5607 CAPEMAY COURT HOUSE

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

Model
For
Television,
Fashion,
Commercials,
Shows,
Advertising
Beginners and
Professionals

Apply This
Week 1-5 P.M.
(Suite 404)
225 West 57th St.,
N.Y.C.
212-586-3556

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS AR DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, AUSTRIJĄ IR VOKIETIJĄ IŠ BOSTONO, NEW YORKO, CLEVELANDO IR DETROITO

Gegužės 14-22: 1 diena Maskvoje, 6 dienos ir 5 naktys Vilniuje su ekskursija į Kauną ir 1 naktis Maskvoje.

Birželio 20 — liepos 4, liepos 8 — 22: Lietuva, Austrija ir Vokietija. 1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje, 3 naktys Vienoje ir 3 naktys Miunchene.

Rugpjūčio 13-27: Lietuva, Vokietija. 1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoje, 4 naktys Miunchene, romantišku keliu į Frankfurtą ir 2 naktys Frankfurte.

VISOS GRUPĖS BUS LYDIMOS PATYRUSIŲ PALYDOVŲ

DAUGIAU INFORMACIJŲ KELIONIŲ Į LIETUVĄ REIKALU PRAŠOMA KREIPTIS:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MA 02168
(617) 969-1190

ARBA

CLEVELANDE:
(216) 692-1707

DETROITE:
(313) 453-8614

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj
ANGELĖ E. KARNIENĖ
Broker-Realtor
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738
Rezidencijos-Moteliai-Sklipai
Apartmentai-Kondominiumai
Nuomavimas — Notary Public

Madų parodoje balandžio 16 Kultūros Židiny Andrius LTD sukurtus vakarinius drabužius demonstruoja iš k.: JoAnn Cahill, dr. Elaine Nicola ir Onutė Matulaitytė. Nuotr. L. Tamošaičio

SPALVINGA MADŲ PARODA KULTŪROS ŽIDINY

Balandžio 16, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židiny įvyko madų paroda. Atsilankė apie 300. Tai buvo daugiausia moterys, kuriom ir buvo taikoma ši paroda. Pademonstruota apie 80 įvairiausių, įdomiausių ir brangiausių drabužių. Didesnė jų dalis buvo vakariniai.

Parodą rengė Balfio 100-sis skyrius. Jis buvo sudaręs specialų komitetą, kuriam pirmininkavo Sofija Kačinskienė. Švyturuodama balta šiaudine skrybėlė, ji ir pradėjo nuo scenos kalbėti. Pirma pristatė visą parodos rengimo komitetą. Parodą atidaryti pakvietė Lietuvos gen. konsulo žmoną Janę Simutienę. Ji tepasakė porą sakinių, kad džiaugiasi šia paroda, jos paskirtimi ir skelbia ją atidaryta. Tada ji perkirpo per sceną ištemptą kaspiną.

Parodai vadovauti pakvietė Gintarę Ivaškienę. Ji apibūdino kiekvieną kostiumą, iš ko jis padarytas, kaip padarytas, kas jam charakteringa ir kas jį demonstruoja.

Modeliai pirma pasirodė scenoje, ten pavaikšėjo, grakščiai apsisuko ir, nusileidę laiptais, perėjo visą salę. Grįžę jau nebekopė laiptais į sceną, o suko į dešinę, į laiptus prie scenos ir prie virtuvės. Tuo pačiu laiku jau scenoje pasirodė naujas modelis.

Pirmiausia pademonstruotas tautinis megztas kostiumas. Numegzė jį Sofija Kačinskienė. Muzikė Nijolė Ulėnienė pianu palydėjo šią demonstraciją. Vėliau muzika buvo duodama iš garsinės juostos. Šiuos įrašus padarė ta pati muzikė Nijolė Ulėnienė.

Janina Simutienė, Lietuvos gen. konsulo A. Simučio žmona, balandžio 16 Kultūros Židiny atidaro madų parodą. Nuotr. L. Tamošaičio

PADĖKA

Balandžio 11 mirė mūsų mylimas vyras ir tėvelis
JUOZAS CEILIUS

Dėkojame Elenai Andriūšienei ir Rozaliai Jasinskienei, kurios taip daug padėjo anose sunkiose dienose. Dėkojame Marytei Šalinskienei už puikų laidotuvių suorganizavimą, kun. A. Račkauskui, kun. St. Railai ir kun. K. Pugevičiui už atlaikytas pamaldas Apreiškimo parapijos bažnyčioje, kun. A. Račkauskui už palydėjimą į kapus, V. Beleckui už laidotuvių pietus.

Dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems, kurie apsilankė šermeninėje, užprašė mišias, pareiškė užuojautas, atsiuntė gėlių, aukojo velionio atminimui įvairiems kilniems tikslams.

*Žmona Regina Ceiliuvienė,
dukra Ramutė ir žentas Alfonsas
Ilgučiai ir anūkė Rūta*

A.A. JUOZUI CEILIUI

mirus, žmoną Reginę, dukrą Ramutę, žentą Alfonsą ir kitus artimuosius užjaučiame ir kartu liūdime.

Mykolas ir Stasė Gečiauskai

A.A. JUOZUI CEILIUI

mirus, skausmo prislėgtai žmonai Reginai, dukrai Romai, žentui Alfonsui ir anūkei Rūtai siunčiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

*Stasys, Salomėja ir Tautvydas
Jankauskai*

BOSTONO ŽINIOS

Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkės metinis susirinkimas įvyks balandžio 30, sekmadienį, 3 val. po pietų Tautinės Sąjungos namuose, 484 E. 4th St., So. Bostone. Dr. A. Budreckis praneš apie mėnesinio žiniraščio Bridges leidimą, bus įprastiniai valdomųjų organų pranešimai bei keleto narių rinkimai į valdybą.

Lietuvių Bendruomenės Kultūros klubas balandžio 29-30 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos antro aukšto salė rengia bendrinę parodą, kurioje su savo meno kūriniais dalyvaus Vytautas Ignas, Vladas Žilius, Kazi-

mieras Žoromskis, Pranas Lapė ir Viktoras Vizgirda. Parodos atidarymas balandžio 29, šeštadienį, 6:30 val. vak.

Skaucų Židinio linksmavakaris įvyks balandžio 29, šeštadienį, 7 val. vak. Lietuvių Piliečių d-jos salė. So. Bostone.

Lietuvių Bendruomenės Brocktono apylinkės vakaras Brocktone rengiamas gegužės 13.

Inžinierių balius Copley Plaza viešbutyje įvyks gegužės 28.

Dr. Audronė Barūnaitė-Willeke, gimusi Lietuvoje, išaugusi ir pirmąjį akademinį laipsnį gavusi Bostone, paskirta Miami universitete, Oxford, Ohio, vokiečių, rusų ir rytų Azijos kalbų departamento pirmininke. Tas pareigas pradės eiti nuo rugpjūčio mėnesio, nuo naujų mokslo metų pradžios. Jos štabe dirbs penkiolika mokslininkų. Dr. Audronė tame universitete jau dirba nuo 1976. Jos naujo pakėlimo proga universiteto laikraštis "The Miamian" kovo 9 išspausdino ilgesnį straipsnį, pažymėdamas ir jos lietuvišką

kilmę. Audronės vyras dr. Klaus yra associate profesorius Cincinnati universitete, Ohio. Audronės tėveliai Kazys ir Jadvyga Barūnai anksčiau gyveno Bostone, vėliau Hingham, o dabar Manomet, netoli Cape Cod.

Albinas Neviera, paskutinius kelerius metus gyvenęs su šeima Braintree, o anksčiau So. Bostone, mirė balandžio 14. Velionis priklausė prie Lietuvos vyčių, buvo jų pirmininku. Eilę metų buvo Lietuvių Piliečių d-jos So. Bostone valdybos vicepirmininku, sekretorium, o vėliau amžinu nariu. Palaidotas balandžio 17. Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone mišias aukojo kun. A. Abračinskas, Šv. Jurgio parapijos Norwoode klebonas. Laidotuvisė dalyvavo ir daugiau kunigų, o bažnyčia buvo pilna žmonių. Daugelis norėjo palydėti velionį į amžino poilsio vietą, nes jis visiem buvo draugiškas. Nulindime liko žmona Ona, dukros Albina, Joane, Ruth su šeima, sūnus Paul su šeima, daug giminių ir bičiulių.

PADĖKA

Seniausia lietuviška radijo programa Naujojoje Anglijoje atšventė 44 metų sukaktuves. Į surengtą dainų, dailiojo žodžio ir tautinių šokių koncertą susirinko pilna salė. Dėkojam atsilankiusiems, aukojusiems dovanas, pirkusiems laimėjimų bilietus. Dėkojam A. Čaplikui, S.B. Lietuvių Piliečių d-jos klubo pirm. ir S.L.A. c.v. vicepirm., už sveikinimus, Petriui Bliumui už parodytus filmus, solistei Marytei Bizinkauskaitei ir jos tėveliui dr. Petriui Bizinkauskui už muzikinę programą, Aleksandrai Moriarty, LMF Bostono klubo pirm., už padėklamuotus savus eilėraščius, Onos, Gedimino ir Lilijos Ivaškų vadovaujamam tautinių šokių ansamblui. Dėkojam visiem, rūmėsiem skelbimais ir sveikinimais, šeimnininkėm — Monikai Plevokienei ir jos talkininkėm, šeimnininkui Vytautui Jurgėlai, visiem šio renginio talkininkam. — Valentina ir Steponas Minkai

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

KAINA nuo \$741.00

iš BOSTONO ir NEW YORKO
VIENOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius/Leningradas

balandžio 25
balandžio 29
gegužės 4

gegužės 7
gegužės 9
rugpjūčio 17
rugpjūčio 22

DVIEJŲ SAVAIČIŲ: Maskva/Vilnius/Leningradas/ Briuselis

gegužės 28
birželio 11
liepos 2

liepos 16
rugpjūčio 6
rugpjūčio 3

gruodžio 22

Visos grupės skris su nuolatiniams lėktuvų skridimais — NE CHARTERS, aplankys Kauną ir Trakus, bus lydimos vadovų. Prie grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu. Dėl GRUPINIŲ KAINŲ, galiojančių išvykimo laiku, kreiptis į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 268-8764

Ištaigai vadovauja: Aldona Adomoniene ir Albina Rudžiūnienė. Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

Andrius kolekcija

Gintarė Ivaškienė į sceną pakvietė profesionalų modelį Gražiną Tiškutę-Tucci. Ji angliskai aiškino apie drabužius, medžiagas, paskirtis, gi modeliutojas pristatė Gintarę Ivaškienę.

Pirmoje dalyje buvo demonstruojami Andriaus Kavaliausko sukurti drabužiai. Jis gimęs Waterbury, Conn. Dabar gyvena New Yorke ir turi vienas pats moteriškų drabužių projektavimo firmą — Andrius LTD.

Baigus šios kolekcijos demonstraciją, buvo persigrupuota. Dabar viena pati Gintarė Ivaškienė apibūdino kostiumus ir pristatė modeliutojas.

Drabužiai dabar buvo įvairūs. Dalis buvo pagaminti pačių demonstruojančiųjų, pritaikyti jų ūgiui, išraiškai. Daug vaikų drabužių suprojektavo Irena Vakselytė-Nemickienė, kuri dirba šioje srityje.

Drabužius demonstravo

Per sceną, laiptais į salę ir per salę ėjo ir ėjo modeliai. Jie dažnai keitė savo drabužius. Pirmoji scenoje pasirodė Violeta Gerdvilytė, toliau Gražina Tiškutė-Tucci, Giedrė Montvilienė, dr. Elina Nicola, Ona Matulaitytė, Birutė Radzivanienė, Danguolė Mrozinskienė, Jo Ann Cahill, Kristina Dunajevsky, Judita Žiliūtė, Lilija Armario ir pati programos vedėja Gintarė Ivaškienė. Ji užbaigė pasakodama apie S. Kačinskienės megztą suknelę.

Vaikų grupė

Daug įvairumo įnešė nemaža vaikų grupė. Vieni jų buvo vyresni, kiti jaunesni. Viena buvo net dviejų su puse metų. Ši bijojė be mamos ir į sceną žengti.

Vaikų grupę sudarė: Antanas Vainius, broliai Andrius ir Aleksas Leleivos, Vytenis Radzivanas, Vaiva Ulėnaitė, Daina Černiauskaitė, Emilija Savida ir Armario, kurios vardas buvo bene Daina.

Rytiečių šokis

Maždaug parodai įpusėjus, Birutė Radzivanienė išraiškiai pasoko ilgą rytiečių šokį. Tai bu-

vo arabų žokis. Pirmą programos vedėja papasakojo, kas tai per šokis, kokias turi dalis. Muzika buvo leidžiama per tuos pačius garšiakalbius. Šokis užsitęsė iki 15 minučių. Šoko ne ant scenos, o ant grindų tarp staliukų. Matomumas buvo silpnas. Reikėjo geriau šokti ant scenos.

-o-

Visa programa užtruko 1 valandą ir 57 minutes. Pasibaigus vėl į sceną buvo pakviesti visi modeliai, projektuotojai. Visiem įteikta po gvardiką. Padėkos žodį tarė Balfio 100 skyriaus pirmininkė Janina Gerdvilienė.

Parodos metu svečiai buvo vaišinami kava ir pyragaičiais. Šeiminių štabas mielai ir uoliai patarnavo.

Svečių buvo ir iš tolimesnių vietovių, iš įvairių Conn. miestelių. Iš Philadelphiajos atvyko bent kelios mašinos.

Paroda praėjo pakiliai ir su nuotaika. Visi buvo patenkinti — svečiai, matę gražių gražiausių drabužių, turėję progos pasikalbėti, gi rengėjai, kad atliks ir Balfui lėšų. (p.j.)

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings

Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slunta gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai saugūs.

leidiams įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500

arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Gallivan Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

This announcement is neither an offer to sell nor a solicitation of an offer to buy any of these securities. The offer is made only by the Offering Circular

LITAS MOKA 10% DIVIDENDĄ ANT REGISTRUOTŲ LITO BONŲ (10% Convertible Debenture Bonds)

VISA LAIDA: \$500,000
VIENAS BONAS: \$500
DIVIDENDAI MOKAMI KAS PUSMETĮ
SAUSIO 1 IR LIEPOS 1

1986 m. spalio 1 d. šias vertybes galima atsiimti grynais pinigais arba iškeisti į LITO BENDROVĖS akcijas po \$2.00 už akciją.

PRAŠOME KREIPTIS DĖL APRAŠYMO/"OFFERING CIRCULAR" ADRESU:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114TH STREET
RICHMOND HILL, NEW YORK 11418
(212) 441-6799

Securities will be offered in states where the Securities Laws of such states have been complied with.

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Kultūros Židiny šį savaitgalį: balandžio 28, penktadienį, jaunimo vakaronė mažojoje salėje, balandžio 29 — privačios krikštynos mažojoje salėje, balandžio 30, sekmadienį, N.Y. jaunimo ansamblio Sutartinės koncertas didžiojoje salėje.

Pianistės Aldonos Kepalaitės koncertas bus gegužės 3, trečiadienį, 8:15 v.v. Town Hall salėje. Programoje: Ravel, Skriabin, Chopin kūriniai. Koncertą rengia Norman J. Seaman.

Motėrų Vieniybės metinis pavasario balius bus gegužės 6, šeštadienį, Kultūros Židinio didžiojoje salėje.

Prof. Alfredo Senno minėjimas bus gegužės 7, sekmadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Prof. Sennas buvo žymus kalbininkas, tobulai mokėjo lietuvių kalbą, daug kur ją dėstė, apie ją rašė, redagavo vokiečių-lietuvių kalbų žodyną. Paskaitą apie jo asmenį ir jo mokslinius darbus skaitys dr. Antanas Klimas, pats pas jį studijavęs germanistiką ir baigęs Philadelphia universitetą, dabar profesoriaująs Rochesterio universitete. Minėjimą rengia Liet. Kat. Mokslo Akademijos New Yorko židiny. Prof. A. Sennas buvo Liet. Kat. Akademijos narys.

Ketvirtadienio ir penktadienio popiečių darbuotojų pobūvis rengiamas gegužės 13, šeštadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje.

Vytautas Kašuba, skulptorius, kurio kūrinius aprašė Darbininke, yra išvykęs atostogų į Floridą pas savo brolių.

„Lietuvos atsiminimų“ radijo piknikas rengiamas birželio 18 estų tautiniame parke, Lakewood — Jackson, N.J. Pikniko programoje bus: motėrų kvartetas Vilija, kvartetui vadovauja Liudas Stukas; tautinių šokių grupė „Liepsna“, grupei vadovauja Birutė Vaičiūnaitė; estų šokėjų grupė, vadovaujama Ferdinand Rikka; lenkų šokių ansamblis Konopka; iškiliosios lietuviškos rinkimai; tėvų pagerbimas tėvų dienos proga. Pikniką rengia „Lietuvos atsiminimų“ radijo direktorius prof. dr. Jokūbas Stukas.

Dail. Vida Kristolaitytė dalyvauja bendrinėje parodoje Waterbury, Conn. Paroda vyksta visą balandžio mėn. lietuvių klubo patalpose.

Pavieniai sportininkai New Yorko, New Jersey ir Connecticut apylinkėse, kurie norėtų dalyvauti Toronte vyksiančiose Pasaulio Lietuvių sporto žaidynėse, bet dar nėra užsiregistravę, kviečiami skubiai registruotis pas Algį Jankauską, telef. (212) 849-2260.

NEW YORKO JAUNIMO ANSAMBLIO SUTARTINĖS KONCERTAS

balandžio 30, sekmadienį, 4 v. popiet

Kultūros Židiny.

Ansambliui vadovauja JÜRATĖ VEBLAITYTĖ-LITCHFIELD

Be ansamblio programoje dar dalyvauja:

**DALIA SAKAITĖ
VIKTORAS RALYS
PETRĀS TUTINAS**

Po koncerto — vaisės, atgaiva

Įėjimo auka — 5 dol., moksleiviams — 2.50 dol.

LB New Yorko apygardos metinis suvažiavimas bus gegužės 20, šeštadienį, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Pradžią 10 val. ryto.

Apreiškimo parapijos bažnyčioje pirmoji komunija bus gegužės 21.

Maironio lituanistinėje mokykloje mokslo metai baigiami birželio 4. Tą dieną, sekmadienį, bus iškilmingos pamaldos Kultūros Židiny. Po pamaldų mokslo metų baigimo aktas, atestatų įteikimas, geriausių mokinių apdovanojimas, bendros baigusiujų vaisės.

Kun. Pranas Raugalas, Apreiškimo parapijos klebonas, sveikatai pablogėjus, vėl išvežtas į ligoninę. Jis sirguliuoja jau kuris laikas. Jau vieną kartą buvo ligoninėje. Iš jos grįžęs, ėjo klebono pareigas Apreiškimo parapijoje.

Vasaros laikas ir šviesos taupymas prasideda balandžio 30, sekmadienį, 2 val. ryto. Saugiausia jau šeštadienio vakarą, einant gulti, laikrodį pasukti vieną valandą pirmyn.

Prisimindami madų parodą, kuri taip sėkmingai praėjo balandžio 16 Kultūros Židiny, į redakciją ne vienas skambino ir siūlė, kad tokios parodos būtų rengiamos dažniau, kad jos būtų išplėstos, kad būtų įjungti ir vyriški drabužiai ir drabužiai, pritaikyti vyresnio amžiaus moterim. Gal Balfio 100-sis skyrius įmūsi tos iniciatyvos?

Gen. Povilo Plechavičiaus monografijai išleisti aukos vis plaukia. Jau aukų gauta per 4000 dol. Knygą leidžia Kario žurnalas. Monografija turės 300 puslapių, tekste bus 101 nuotrauka. Dalis nuotraukų iš Lietuvos kariuomenės gyvenimo, iš kavalerijos pulkų švenčių. Pirmą tos knygos dalį parašė Petras Jurgėla, pats gerai pažinęs gen. P. Plechavičių, kadaise redagavęs Karį, daręs su gen. P. Plechavičiumi pasikalbėjimus. Atvykdamas į Ameriką 1931, P. Jurgėla atsivežė daug istorinės medžiagos ir nuotraukų. Tą medžiagą ir nuotraukas jis ir panaudojo šioje knygoje. Antroji dalis yra įvairių autorių prisiminimai, kas dėjosi Žemaitijoje 1918 - 1919 metais, kaip du broliai Plechavičiai pradėjo organizuoti partizanų, pradėjo kovą su plėšikais. Toliau pasakojama apie visą Plechavičių šeimą ir jos likimą. Šią knygos dalį suredagavo Paulius Jurkus. Monografijai išleisti aukos dar priimamos. Aukas siųsti: Karys, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Pianistė Aldona Kepalaitė. Jos koncertas bus gegužės 3, trečiadienį, Town Hall salėje. Koncerto pradžia 8:15 v.v.

Izabelė ir Antanas Ramanauskai, Manchester, Conn., a.a. Juozui Ceiliui mirus, žmonai Reginei, dukrai Ramutei su šeima reiškia nuoširdžią užuojautą. Vietoj gėlių prie karsto paaukoko 20 dol. Tautos Fondui ir 5 dol. Darbininkui.

A. a. Juozui Ceiliui atminti Kultūros Židiniui aukojo: po 20 dol. Danutė Mikulskytė, Marytė Šalinskienė, Vytautas ir Genė Beleckai, 5 dol. Juozas Matukas. Velionio žmonai, dukrai ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžią užuojautą, o aukotojam lietuvišką ačiū.

Pasaulio Lietuvių Dienų komitetas JAV-bėse išsiuntinėjo laiškus su prašymu didžiuosius lietuviškus įvykius paremti finansine auka. Aukoti galima keletais būdais: aukų lapais, per rinkėjus, siunčiant asmeniškai ir tiesiogiai finansų komiteto išdėdinti, tampant mecenatais (auktojant 250 dol. ar daugiau), užsakant skelbimus — sveikinimus šventės leidiny (puslapis — 100 dol., pusė puslapio — 60 dol., ketvirtis puslapio — 30 dol.). Aukojusiems 25 dol. ar daugiau bus vėliau pasiūstyti oficialūs kvitai ir tos paaukotos sumos bus galima išskaityti iš JAV mokesčių. Laukiama aukų iš visų. PLD komiteto JAV-bėse išdėdinti adresai: V. Padvarietis, 87-40 127th St., Richmond Hill, N.Y. 11418.

Jonas Adomėnas vadovauja kelionėm į Lietuvą. Ekskursijos, kurios išvyks liepos 28 ir rugpjūčio 18, Lietuvoj galės praleisti 9 dienas ir 8 naktis. Dėl informacijų žiūrėk skelbimą Darbininke.

Už a.a. Mariją Žvirblis, mirusią 1977 gegužės 2, mišios bus aukojamos lietuvių pranciškonų koplyčioj Brooklyne gegužės 2, antradienį, 9 val. ryto. Giminių, draugų ir pažįstamų prašomi pamaldose dalyvauti. Mišias užprašė velionės sesuo Natalija Jasiukynaitė.

IEŠKOMA

Julė Bartusevičiūtė Lietuvoj ieško savo dėdės Bartusevičiaus, gyvenusio New Jersey. Pranešti adresu: Emilija Mikalauskienė, 335 — 71 Avenue, St. Petersburg Beach, Fla. 33706.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Šis pajūris garsus amerikiečiuose savo kurortiniais patogumais. Pranciškonų vasarvietė arti Atlanto. Pastatai kasmė gerinami, aplinka lietuviška, buto ir maisto kainos žemesnės kaip kitur.

Sezonas prasideda liepos 1 ir baigiasi rugsėjo 4. Oras tuo laikui šiltas ir gražus. Čia patogų atostogauti per visą sezoną, o ne tik paskutines dvi liepos ir pirmąsias dvi rugpjūčio savaites. Tada gali pritrūkti kambarių. Pranciškonai nori per visą sezoną turėti svečių — panašiai, kaip būna amerikiečių vasarvietėse.

Visais informacijų reikalais reikia kreiptis šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Perkūno choras balandžio 29, šį šeštadienį, vyksta koncertuoti į New Britain, Conn. Programoje taip pat dalyvauja Astra Butkutė ir Viktoras Ralys. Choras dabar ruošiasi dainų šventei ir kviečia vyrus prisijungti prie choro. Repeticijos būna penktadieniais 7:30 v.v. Kultūros Židiny. Choras ieško pianino, kuris būtų geram stovy. Tuo reikalu skambinti choro pirmininkui Petriui Tutinui 647-1406.

LB Queens apylinkės susirinkimas šaukiamas gegužės 14, sekmadienį, 3 v. popiet pas E. Legeckienę, 85-19 164 St. Jamaica. Visi nariai prašomi dalyvauti.

Vytautas Radzivasas redaguoja Bridges New Yorko priedą. Leidinukas yra dviejų puslapių. Viename puslapyje surašomas New Yorko renginių kalendorius, kitoje pusėje duodama informacijų apie lietuviškas parapijas, draugijas, įstaigas. Šis numeris apima renginius nuo balandžio 14 iki birželio 4. Leidinukas yra įdedamas į Bridges numerius, kurie siuntinėjami Brooklyno apylinkės skaitytojams.

Muziko Algirdo Kačanausko mirties metinės sueina gegužės 9. Jis bus prisimintas gegužės 7, sekmadienį. Tą dieną 11 val. bus koncelebracinės mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje. Po mišių tuoj bus minėjimas parapijos didžiojoje salėje. Programai vadovaus prof. Jokūbas Stukas. Bus pagrota magnetofono juostelė, į kurią yra įrašytas pasikalbėjimas apie jo muzikinį darbą. Muzikinę dalį atliks Apreiškimo parapijos choras, vadovaujamas Viktoro Ralio. Solo dainuos Mečys Razgaitis. Po programos bus vaisės. Įėjimas — laisva auka. Visi New Yorko ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti mišiose ir minėjime ir tuo pagerbti muziką Algirdą Kačanauską.

A. Simutis, Lietuvos gen. konsulas New Yorko, dalyvauja muziko Algirdo Kačanausko mirties metinių pamaldose ir minėjime ir tars žodį.

Iš Scranton, Pa., Šv. Juozapo lietuvių parapijos, moterų sąjungos narės suorganizavo autobuso ekskursiją į New Yorką. Balandžio 22 dalis lankytojų, kurių tarpe buvo ir Lietuvos vyčių 74-tos kuopos narių, aplankė Kultūros Židinį. Br. Jurgis Petkevičius, OFM, gimęs Scrantone ir dabar dirbąs Darbininko administracijoje, aprodė viešniom Kultūros Židinį, vienuolyną, pranciškonų spaustuvę, Adomo Galdiko vardo galeriją, Darbininko bei Lietuvių Religinės Šalpos įstaigas. Viešnios Helen Romeika su dukrom Donna ir Terese, Ann Kvietkus, Gertrude Romeika, Agatha Sueta, Susan Sueta ir Kathy Graham buvo labai sužavėtos Kultūros Židiniu ir kitomis lietuviškomis įstaigomis.

NAUJAI GAUTOS KNYGOS

Jonas Mulokas, VILNIUS LENKŲ OKUPACIJOJ. Autoriaus įdomiai surinktos žinios apie Vilnių iš lenkų okupacijos laikų. Išleista Melbourne, Australijoje. Knyga kietais viršeliais, 114 psl. Kaina 4 dol.

Juozas Kaributas, TEATRINIO VARGO KELIAIS. Memuarai. Autoriaus leidinys. Spausdinta Romoje. Labai gausiai iliustruota aiškiais ir įdomiomis nuotraukomis. Knyga kietais viršeliais, 191 psl., didesnio formato. Kaina 10 dol.

Anatolijus Kairys, TRYŠ DRAPOS: Rūtelė, Saulės rūmai, Žmogus ir tiltas. Išleido Dialogas Chicagoj. Knyga kietais viršeliais, 159 psl. Kaina 6 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs lietuviški suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Persiuntimo išlaidom pridėdama 50 c.

New Yorko dydysis rūpestis

(atkelta iš 3 psl.)

baigia 10 metų sistemą, ar nebūtų tasyk gražiau ir lengviau. Tada daugiau jaunimo ateitų į lietuviškas organizacijas ir visą lietuvišką gyvenimą.

Bet kaip padaryti, kaip įsikurti sau tokią dešimties metų mokyklą? Pirmiausia reikia jos norėti. Pirmiausia tėvai turi norėti, kad jų vaikai gautų kuo didesnį lituanistinį išsilavinimą. Tada jie lengvai savo norą perteiks savo vaikams, ir vaikai nenutrauks mokyklos, baigę 8 skyrius, bet ją tęs toliau. Į darbą turi įsijungti jaunimo organizacijos sukelti entuziazmui, norui mokytis ir šviestis, turi vienas kitą skatinti, kad 8 metų neužtenka ir kad reikia baigti aukštesniąją mokyklą.

Turi įsijungti ir Lietuvių Bendruomenė ir visi, kuriems rūpi, kad daugiau jaunimo ateitų į lietuvišką veiklą.

Sunkus tai darbas, nemažas rūpestis, bet jo nepalikime nesprendę. Jo sprendimas priklausys pirmiausia nuo tėvų, nuo paties jaunimo ir visos lietuviškos visuomenės.

SUVENYRAI

Automobiliams lipinukai (decal), Lietuvos Vytis su trispalve ir stilizuota Vytis, lipinama iš vidaus. Lietuvos Vytis su trispalve ir Amerikos-Lietuvos vėliavomis bei Vytim, lipinama išorėje. Kaina po 1 dol. Lipinukai 1978 Sporto-Dainų šventės atminimui su Gedimino stulpais, vidiniai-išoriniai po 1.50. Lipinukas išorėje LABAS, kaina 1 dol. Lipinukas su Lietuvos Vytim ir trispalve SVEIKAS, kaina 1.50 ir L.T. Lietuva 2 dol.

Lietuviška trispalvė vėliavėlė su pastatymo kaladėle (base) — kaina 1.50 dol. Lietuviška ir JAV vėliavėlės su pastatymo kaladėle — kaina 2 dol.

Baltiniai (T-Shirts) su Lietuvos trispalve ir Vytis su užrašu LITHUANIAN POWER. Vairams: L 10-12 ir XL 14-16, Suaugusiems: S 34-36, M 38-40, L 42-44 ir XL 46-48. Su persiuntimu 4 dol.

Visos šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

MAIRONIO MOKYKLOS PAVASARIO BALIUS

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų komitetas, telkdamas lėšas mokyklos išlaikymui, kasmet rengia pavasario balių. Šių metų toks balius buvo balandžio 22, šeštadienį, Kultūros Židiny.

Pradžioje 7 v. buvo kokteiliai. Visi buvo vaišinami punšais. Koncertinė programa prasidėjo 8 val. Dainavo solistė Ona Pliuskonienė, akomponavo Kathlan Harrod, abi iš Philadelphia. Solistė nuotaikingai padainavo šias dainas: Vakaras šilė — A. Raudonikio, Aš viską užmiršau — V. Kairiukščio, Gyvenimas pagunda — G. Gudauskienės, Kad galėčiau — A. Dirvianskaitės, Berneliui pasakyti — J. Vale ir J. Dall, Naktis be mėnulio — N. Himmel. Bismui padainavo — Kai prie tavo lango išsiskleis alyvos.

Tuo ir baigta koncertinė dalis. Tėvų komiteto pirmininkas Gintas Žemaitaitis, vadovavęs programai, pakvietė visus vaišintis. Tuoj prasidėjo šilta vakarienė, sugrojo muzika. Balius praėjo pakilioje nuotaikoje. Žmonių buvo apie 150. Nemaža buvo iš Conn. įvairių vietovių. Iš New Yorko galėjo būti ir daugiau, nes mokyklą reikia palaikyti. (p.j.)

Solistė Gina Čapkauskienė. Ji dainuoja gegužės 6 Hartfordo lietuvių klube. Drauge dainuoja Rimas Strimaitis ir pianu skambina Saulius Cibas.

HARTFORDO LIETUVIŲ KLUBAS

VISUS KVIEČIA Į

PAVASARIO BALIŲ — KONCERTĄ

gegužės 6, šeštadienį, 7:30 val. vak.

Programoje:

Solistai

**GINA ČAPKAUSKIENĖ ir
RIMAS STRIMAITIS**

Pianistas

SAULIUS CIBAS

Šokių groš šaunus orkestras
227 Lawrence St.
Hartford, Conn.

Auka \$7.00
Studentams \$5.00

KVIEČIAME DALYVAUTI TRADICINIAME MOTERŲ VIENYBĖS PAVASARIO BALIJE

GEGUŽĖS—MAY 6, ŠEŠTADIENI, 7 VAL. VAK.

KULTŪROS ŽIDINIO SALĖJE,
361 HIGHLAND BLVD.,
BROOKLYN, N.Y. 11207

Šilta vakarienė
Šokių kontestas
Turtinga loterija
Įėjimo laimėjimas (door prize)

Šokių groš geras, naujas orkestras
Stalus dešimčiai žmonių ar pavieniui užsisakyti pas: Elena Andriūšis, VI 7-4477; arba pas visas Moterų Vieniybės nares

Įėjimo auka — 13 dol.
Pelnas skiriamas Pasaulio Lietuvių Dienom Toronte